R. 142

లాక్టేల్ కవర్సు

Mac. Local Record No. 153 Restored in the
year 1951-52.

కేసు బాగుత్తి క్షేత్ర చరిత్రలు —

1 పూర్వం విజయనగరం ఏలుచుండిన కృష్ణరాయలు ...
ప్రభువు యొక్క దక్షిణ ప్రాంతాన ఉన్న పల్లెప్రాంత్యాలను తెల్లాలు
కట్టించి మిత్యం జాగాలు చూస్తూ వుండగా దక్షిణప్రాంత్యం
ముందు నాగసముద్రం అనే గ్రామం వద్ద వుండే కొండ దగ్గర
ప సందు చెశి కోట కట్టించైన మిత్యం పాయావేయిస్తూ
వుండగా యీ సమయందు ఆ పులు కాచె వాడు ఆ పులు
మెపెని మిత్యం ఆ ఇటి వికి పోయి వుండి దక్షిణప్రాంత్యమం
దు గౌతమాశ్రమం ఉన్న కొండమీదికి పోయి ఆపు
లు మెపుకుంటూ దేవఘాతముయున్న దొనలు విస్తారంగా
వున్నవి చూచి నీళ్లు సమృద్ధిగా వుండే గనుక ఆ కట్టెలు
నుంచి పోయి ఆనాడు రాత్రి రాయలవారితో గౌతమాశ్ర
మం కొండ యొక్క వర్తమానం చెప్పెను. గనుక ఆ రాయల
వారు యీ గౌతమాశ్రమం మానుకు పోయి చుట్టే స్థానా సంతో
షపడి ఆ నాగసముద్రం ~~గ్రామానుక్~~ కొండకు ఆరంభం
చేయించినది నీపి నాగసముద్రం గ్రామానుకు యీ స్థాన్య
భాగాన నాల్గు కోసుల మీద గౌతమాశ్రమం కొండకు కోట
కట్టించేదానికి ఆరంభం చేయించి కోట్లా కొన్నాళ్లకు శిత్రం
అయిన వెనక గౌతమాశ్రమం కొండకింద గ్రామం వేయిం
చ్చవవెను. కోట కట్టించ్చవవెనూ ఆ విజయప్రకారం రాయ
ల వారు యోచన చెశి యీ గౌతమాశ్రమం కొండకు
తూర్పు వుండిన పల్లెలో వరము గౌతమాశ్రమానకు
పశ్చిమాన సాదనచర్ల ఆనే గ్రామం వఘుటిగ మీదపా
ళెం ఆనే గ్రామం వఘుటిగ బాంపెల్లవ ఘుటిగ మాపురమ్ము

పశ్చిమ ఘటిగ ఉత్తరాన్నూ పూర్వాన్నూ ప్రవహించే పశ్చి-
మ ఘటిగ ఉత్తరాన ఉన్న మిందిన్ని ఉండేవి. ఈ ప్రకారం
ఉండగా పర్వతము చుట్టూ ఉండిన నాలుగు పల్లెలు కొట్టి
పెద్ద బయలు చేసి గౌతమాశ్రమం కొండకింద గ్రామం
భారీ కట్టించి కోట కట్టించి కోటకు బురుజులు ప్రహార
పనా... అందుకే కోటకు చుట్టూరు ఆ వర్ణం నిర్మాణం చేయిం-
చి కొంత నాళ్ళకు కోట సంపూర్ణం ఆయను. తదనంతరం
గౌతమాశ్రమం కొండ కోటకు కొండ కింద గ్రామాన్ని ఉత్త
ను గ్రామం చేయించిన గ్రామాన్నూ కోటకు సహా పేరు ఏమి
పెట్టవలెనని రాయులవారు యోచన చేస్తూ ఉండగా రా-
యుల వారి స్వప్నమందు గౌతమ మునులు వచ్చి చెప్పినది
ఏమనగా ఈ ఆశ్రమం వారి ఈ దుర్గం మీద మా
రు
పాపనాశని లక్ష్మీనృసింహస్వామి సాన్నిధ్యం ఉన్నది
గనుక ఈ కొండమీద నృసింహస్వామి దేవాలయం
పటిక కట్టించి ఆ పవిత్ర పూజలు నడిపేటట్టు చే-
యమని దుర్గాన్నూ దుర్గం కింద గ్రామాన్నీ కోటకు
సహా పేరు పెట్టమనే ఈ ప్రకారంగా గౌతమ మునులు
వారు రాయుల వారికి స్వప్నమందు ఆజ్ఞాపించారు.
గనుక ఆదే ప్రకారం ప్రాతః కాలాన్నే కొండ
మీద దేవాలయం కట్టించేటందుకు ఆరంభం —
4 చేయించి లక్ష్మీనృసింహస్వామి మూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేయించి
4 కొండకింద గ్రామంలో చెరువు పటిక నిర్మాణం
చేయించి రామస్వామి దేవాలయం నిర్మాణం చేయించి
గౌతమ మునుల వారి ఆజ్ఞ ప్రకారం కొండకు గ్రామా

సూర్యవంశ వారిగా తమ మునీల వారి పేరట గోత్రం [దుర్గం] ఆనే పేరు
దుర్గా సూర్య గోత్ర ఆనే పేరు, గ్రామ నామ సూర్యవంశ వారి యీలా
గున్న వీరి పురుష చేసి యింకా యీ దుర్గం ప్రకారం యెడవ
నందున్న జగతాపి గోత్ర ఆనే పేర్లున్న యీ వంతున వచ్చి
టిరి. ఫారాష్ట్ర సూర్య యీ కొండ్ర కూ గోతమాన్త్రముం ఆనే
పేరు కలిగి వుండెను. యీ బుక్కరాయల వారి మన్నాంత్ర
రంల్లో గోత్రం దుర్గం ఆనే పేర్లు వఘుటి గజగతాపి గోత్ర
ఆనే పేర్లు వఘుటి యీరెండు పేర్లు కలిగెను. యిల్లా బు
6 క్కరాయల వారు కొం నాళ్లకు రాజ్యభారం చెశ్శా
చని పోయిన వెనుక విజయ నగరానుంచ్చి రాయల వారి
తట్టు నుంచ్చి బహు నాళ్లు వరుక యీ గోత్ర దుర్గం శీమ
కు పెవ వారా సూర్యపై చ్చి జగతాపి గోత్ర దుర్గం స్థళ
ముందు అధికారం చెసే వార్లు నివిచి శీమాములం వొబా
రజా చెస్తూరు కయి విజయ నగరా సూర్య రాయల వారి
భండారా సూర్య చెల్లిస్తూ వుండ్రి. నరపతి అయిన
కృష్ణరాయల వారి మన్నంతరం పరియంతరం నడుస్తూ
వుండెను. శీమాములం లో వెవ వారం చెక్కగా వుండె
ప్రజలు సుఖంగ్గానే వుండ్రి తదనంతరం కృష్ణరాయ
ల వార్రి అల్లుడు అయిన ఆళ్లియ రామ రాయల వార్లు
7 రాజ్యభారం చేస్తూ వుండ్రి. ఆ సమయమందు బహు
నాళ్లనుంచి నరపత్తి వారి సంస్థానం నౌకర్లు యిద్దరు
తురుష్కులు వుండ్రి. వఘు దివసమందు రామరా
యలు వార్లు చదర్లు చెశి వుండ్రి. ఆ చదరుల్లో వా
ళ్ళు న్న పోయి వుండ్రి. ఆ సమయమందు ఆ చదురాన

పంద్దిపోతు వుండగా చుచి యీ తురకలు వుమ్మివేశారు
అది చూచేవారికి దేవశస్త్రులయిన వారు రాయలవారితో
చెప్పి వార్లు యీప్రతారం చేస్తూ వున్నారు. మనకేం
ద్ధులు షమగ్రం వరహోవతారం గనుక మెపు వలె
తేరారి చెయ్య వుండ్లో వార్లు సంస్థానంల్లో వుండేటం
డు వెరాగ్యయుకారనా బవాలు విధాల రాయులవారితో
చెప్పిరి. గనుక రాయులవార్లు మనస్సులోనే వుంచ్చి
వారికి నగరిలోనికి తైవ్వెచ్చేడి అడ్డగింపుచేయించ్చారి.
గనుక అందున మాత్యంవారు...... మనస్సు ప్రకా
8 రంపోవవెనని కాచుకేరా వుంద్దిరి. యిట్లా రెండ్డుమూ
డు నెలలపరి యంత్తరం జీతంము పెటుండుక ల్యాక
పోటునగానే వుండ్డియెకడికి ఆశెబ్బె మయ్యె వ్యా
ళ్లకు ఆవుడు రాయులవారితో చెప్పి ఆంపించ్చినది
యెమంట్టే వేము మాకునాలు తెలంసవో వుండ్డిశానా
దినములు ఆయను మాకు జీతంము ట్టువేయు. జనలు
శానా వెచ్చానుక ల్యాక వున్నారు. గనుక జీతం
ము ట్టేటుట్టుగా దయచెయిస్తె యికడ నుంచ్చితే
చ్చి రెండ్డుబాగాకు వెచ్చి పోయ్యేము. ఆనా వినన
పం ప్రాసుకోనే వుంత్రి ఆవిరాయులవార్లు చుచా
వుత్తరంవ్రాసి పంపించ్చినది యెమంట్టె మీకునగడు
జీతంము ట్టేటుట్టుగా వేయు. యెవ్వైన వెండ్డిభంగ్గా
రు మోతలయిన్నవి యెమింనిన్న వుండ్డెది చూచే మీ
జీతములు వెళ్లకుసరిగా ఆంపించ్చినయ్యెని ఆనా
తాకే మవ్రాశిపంపించ్చినతరువాత వాండ్లు ఆతాకే

9 యు చూచుకొని వెండి బంగారు వస్తువులు కాక
పోతు వున్నద్వా ఆ నా తెల్సుకొని తిర్గితా తా నను
లోకుషంగా యెమి అంపించినా గాని తో సు నేదేసరి
ఆ నా తిర్గి వినన్న పంచే సుకొనందున్న అందువ మిరాత్మ
వఘు ఆలోచన చెశి వాండ్లే జో తా సురా సెగా భంగా
రు చూపించ్చ పంది ఆకారం చె ఉంచ్చి వాండ్లకు పంపిం
చ్చె రా వ్లకు వాండ్లు చూచి శానా ఆశ్చర్యపడె అరా త్రి
ఆ పంది నా దాడు తో కుహా మిద్యకు కట్టితే వలంగా విసా
రంగా పొద శక్తులు మొదలయున్నవో మొద్యకు కట్టి వుంచ్చె
శా రాతో రాత్రి తమజ నాలు తొకూడా వెళ్లి భాగా
నగరం నుండి పోయిరి. అక్కడ వుండిన ప్రజలు వుల
తోయా ప్రకారంచేసిన వర్తమానం యావత్తు చెప్పి
జాత్వా భిమానం వుంచ్చవవేను. గను మేము యీ
10 ప్రకారం చేసి వ్చెచ్చినాము వారు బానా ప్రబలంగ నున్న
ప్రయత్నం భారిచ్చాయ వవెన నా చెప్పుకొంగా వాండ్లు
డి శ్లోకే పాదుషా వారికి యీ వర్తమానం యావత్తు
వ్రాశి పంపించ్చిన వల్ల ఆక్కడ పాదుషాంగ చెశ్నె వారు
యీ వర్తమానం యావత్తు మనుసుకు తెచ్చే కొనాన్నట్లు
జరిగిన తరువాత షష్టి ఝులు జమ చేశి యావత్తు
ఫవుజుకు భాగానగరం పట్టు నుండి పోవన్నానిశలవు
యిచ్చిరి. అదె ప్రకారం ఫవుజులు భాగానగరం చెరి
భాగా నగరం ఫవుజు యుంకకొని౨ ఫవుజులయీ
ప్రకారం ఫవుజులు జమ్మ అయి ఆనెగాం ద్దికి నర
పతి అయిన ఆ శ్లోయరామరాజు వారి మిది కివ్చొంచ్చి

వుండ్రి శ్రీ రాయల వారు అనుచిత వంశ వృక్షాలతో కూడా
కాదం. ఆయి ఆ యుధ ప్రసక్తికై ఆరంభించ్చారి. ఆర్రు
నెలలు పరియంత్రం యుధం చెశి ఆ యుధంలొ
రామరాయుల ఆజ్ఞయ వారి సిర ఖేదనం చెశి రాయ
11 లవారి ష వృక్ష యెక ఓడి ఒక ఓడష లాయెనం ఆ
యెను. ఆతడు ఆనెగొంది గానా వెశి నాల్గర
త ట్లు రాజ్యం బందొబస్తు చెశి గానాలు తమవి
వుంచ్చెన మిత్త్యము సరదార్లను నెమకం చెశ్శి ఆప్పుడు
యీగౌత మాత్రం పర్వతాను ప్రతి నామమైన
గొత్తి దుర్గం జగతాప గొత్తి యీ వంత్తు నరెండుపేర్లు
వుండ్డగా జనలు ఆక్షరాలు మొంభం చెశిగుత్తి ఆనె పె
ర్రు వాడుతుంట్టు వుండిరి. ఆ గుత్తి దుర్గానూ తులు
పల తట్టు నుంచి మారజు మల్లా ఆనె సరదారడులు
రతె వారు వచ్చి యీ గుత్తి దుర్గం మీద రాయలవా
రి తట్టు నుంచ్చి భారి ఫవృక్షతో కుడౌ తిమ్మరాజు
ఆనె ఆయిన వుండెను. గనుక పండెండు సంవ
త్సరాలు వుండినా గాని యీ గుత్తి దుర్గం యుధం చ్యాత
సాధ్యం కాసీలా నిచ్చాత ఆప్పుడు యీ మారజు మలా
వ ఘ యుక్తి చెశి గుత్తి దుర్గం మీద వుండ్డి తిమ్మరాజు
12 కు చెప్పి ఆంపిచ్చినది యెమంట్టె మీ సంస్తానం మీకు
కే వుండె టట్టు వెమడి వ్రాశి వుంట్టిమి.
వారినె వుంచ్చు మని శలవు వొచ్చినది. మీకు పాద
షాః దగ్గెరినుంచ్చి తషరి ఫులు వొచ్చి వునది.
గనుక మీరు మా త్రుంయికే దనకదయచెస్తె మీ

దర్శనం మాత్రం చేసుకొనేము తప్పి ముందుకి పోతు
వున్నాము అని చెప్పి అంపిచ్చారి. గనుక అందుని మిత్యం
ఆ వుట్టుకల ఆ రాజు తన్న ఫవుజు గుత్తి దుర్గం మీద నెవ్వం
చ్చి తెలాంచం ఫవుజు తో షైటిన మీత్యాం తురుషకుల
దండ్లకు వచ్చారి. వారు నె స్తాం న్నవారినే కయిదు చేశి గుత్తి
దుర్గం మీద వుండ్డిన ఫవుజుకు చెప్పి పంపించ్చినది వీరం
ధణి మాకుల పదాళు ఆయను విరాళ్ళు వెందున మిత్యాము
13 పోగ్గాడు తు వున్నార్రు దిగి వచ్చెరి. మానోకరి లు మేము
కాయము చేశి వారికుయి కొడ జీతం వేస్తా రంగ్గా చేస్తూ
వున్నాము. ఆనె చెప్పి అంప్పె వెళ్లకు ఆ ముట్టుకల
వాండ్లు రాజు వెనిది మేము యుధం చేశి వ్యర్థము అని
తెలుసుకోనె సమగ్రం ఫవుజు దుర్గం కొండ్డికి దిగి వచ్చారి.
ఆ వెనక యీ మిరాశ జుమలా గుత్తి దుర్గం గారాకావె సున్నో
వరికి మాత్రం నవుకరిలు కాపెయ్యము చేశి రాజును మాత్రం
భాగానగరానకు పంపించ్చారి ఆవెనుక మిరాశు జుమలా
బావోదుర్రు అనె సరదారుడు తన తయ్యు నుంచ్చి మీర్రు
వున్నాడ్డు ఆనె ఆయనను గాజా వుంచ్చి తాను తన్న ఫవుజు
తో కుడా గండికోట వగైరా జాగాలు రాజా వెళ్లి నేమీ
త్యము పొందెను. ఆతడు తురకలు ప్రబల్యము దిన
దినము వోస్తారంగ్గా ఆవుతు వచ్చెను. ఆపుడు యీ
14 గుత్తి దుర్గం జాగా కాయము చేసుకోనే యీగుత్తికి ప్రతి
నామం గుత్తి సరకారు అనె పేరు కలిగి యీ గుత్తి కేంద్ర
మాగా ఇళలు వుండ్డిన దానికి. తాలూకా పరగణా అనె
పేర్రు పెట్టియా వత్తు తాలూకా పరగణా గుత్తి సర్కారు

కింద్దనె నడస్తూ వుండ్డెను. యీ గుత్తి సరకార్లు యీకలు
భాగానగరం పట్ణం నూన్ప్రతినామమైన హైదరాబాదు
రాజధానికి చెల్లుతు వుండ్డెను. పూర్వాన్నూను గుత్తిసర
కార్లు ఆనె పేర్లు వేదు. యీ తురకలు ప్రబలం ఆయిన్ని
వెనక సరకార్లు తాలూకాలు పరగణాలు ఆనె పేరుకలి
గెను. యీల్లా జరగుతూవుండ్డగా గుత్తి సరకార్లుకు వేవ
హారం చెశిన్ని వార్లు పేర్లు వివరము శామోర్లు భానుగ
15 మీర ఆనెదినుగ శాంకి వీరార్లుగ పరవర్త భానుగ యీ
ప్రయి వేవహారం గుత్తి సరకారది చెస్తూ వున్నారు. తద
నంత్తరం కడప ప్రాంత్యాన్నూను భాగానగర్లు హైదరా
బాదు వారి తఖ్తునుంచ్చి మయానా ఆనె పఠాణవార్లు కడ
పశీమకు నావాబు గిరికె నౌషరుప ఆయి యీక కడపకు
చెరి ప్రభూత్వం మయానా వార్లు చెస్తూ వుండ్డగా యీ
గుత్తి సరకార్లు భాగానగ హైదరాబాదుకు నడస్తూవుం
డ్డెను. ఆసమయుండ్డు యీ గుత్తి సరకార్లుకు వచ్చిన
వేవహారస్తులు పేరులు కడప ఆబదు ఆమవాన్దుగ
ఆరూనీ హోజేగ షాంకి నావమత్తుగ యీ ప్రకారం వేవ
హారం హైదరాబాదు వారి తఖ్తునుంచ్చి వేవహారంచె
16 స్తూ వుండ్డరి. ఆప్పుడు యీ గుత్తి గ్రామం చెరువకట్టు
భలమై వుండ్డగా చక్కగా కట్టించ్చెను. వానికి పేరు
షాంకి నావమతు యీ చెరువకట్టుకు దక్షిణాన తన్ని పేరు
తొ నగర పల్లె ఆంట్లెగ్రామంను తనంగ్గా కట్టించ్చె ఆ
గ్రామానుకు పేర్లు నావమత భానునిపల్లె ఆనె పేర్లు
పెట్టెను. యీ షాంకి నావమతు భానునిపెండ్లావము తన

పెరటుగ్రామం వుండగా పైన నీ గుత్తి గ్రామాన్ని దక్ష
ణాన గుత్తి దుర్గాన్ని పైన కవగ గ్రామం కట్టించి ఆ
గ్రామాన్ని మాసాహేబు పాళ్యం అనే పేరు పెట్టెను.
యీ ప్రకారం ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా వుత్తరం పూర్వం
త్యాల నుంచి హిందు నరడు ముసల్మానుల ఘోర పడె
17 ఆనె ఆయన యీ గుత్తి ప్రాంత్యాన్ని ఫెరాజి తన వద్ద
వుండిన ఫవుజుకు యెవ్వరు యెరగకుండా గుత్తిదుర్గం
మీదికి పంపించి గుత్తిదుర్గం మీద వుండే సరదారుడు
మొగలాయితట్టువాడు వుండగా ఆ సరదారునితో కే
కొట్టి పెశిచి ప్రభాను నామ సంవత్సర చైత్ర మాసం
లో తాను తాజావేసుకోని ఘోరతనం చేస్తూ వుండె
ను. యీ ప్రకారం కొన్నాళ్లు జరిగిన పిమ్మట గుత్తి
దుర్గం మీద బురజులు వగైరా మరమత్తు చేయించి
తాను వుండేటందుకు మహలు సహా చకగా కట్టించి
గుత్తి జాగా కాయము చేసుకోని వుండెను. యిరువై
18 ౨౪ నాళ్ళు సంవత్సరం పరియంత్రం గుత్తి దుర్గం
ఆదిచేసుకోని చుట్టూరు గుత్తి శీమా సహా అధి
కారం చేస్తూ వుండే ముసల్మానుల ఘోర పడె సేనా
పతి మమవీ కత్తుమ దార అనె షో తాబు తెరా కుడా
వాడు కుంట్లు వుండెను. యిట్లా వుండగా శ్రీరంగపట్న
ము ఆ ప్రాంత్యములో ~~[illegible]~~ హైదరు
ఖానుడు ప్రబలం ఆయి కడప వగైరా గుర్రంకొండ
శీమ సహా తనస్వైవ శానున్ని తెచ్చి శీమా ములం
పో చ్చారణా చేస్తూ మన్సబ్దార్ నాంసం యీ గుత్తి దుర్గం

ల్లో వుండ్డే మురారిరావు ఘోరపడ వారి మీదికి వచ్చి
గుత్తిగ్రామం పాయినకే ల్లా హల్లా చెశి తీసుకొనె కొం
డ మీద వుండ్డే మురారిరావును తనకు తానె చెంద్దికిరాగి
19 వచ్చెను. గనుకు కైదు చెశి తన రాజా కొండ్డు మీదికి
యెకించ్చి గుత్తిదుర్గానుకు ప్రతి నామమైన ఫైజుహిం
సారు గుత్తి అనె పెరు పెట్టి మురారిరావుకు శ్రీరంగ్గ
పట్నంసె మల్లో బాహాదురు మహల్ కట్టించ్చెను. గుత్తి
గ్రామంలొ వుండ్డిన ఫశ్వరామస్వామి దెవస్థానవు
పడకొంటి ఆదెవళ్లం రాళ్లు సామాను సరంజాము
ఉరావత్తు తనమహలుకు వేశెను. ఆపుడు రామ
స్వామి దెవస్థానము పాడు అయి పెరుసహల్ల్యా కుండ్డ
నిర్మూలం చెశెను. యీప్రకారం బాహాదురు ప్రభుత్వం
ఆయిన తర్వాత బాహాదురు కొమారుడైన టిప్పూసు
20 ల్తాను ప్రభుత్వం చెశెను. యీట్లా వుండ్డగా సాధార
ణ నామ సంవత్సరమందు యింగ్గరిజు బాహాదురు
హైదరాబాదు మొగలు వారు పైష్వ మరహట్లుత
ట్టు నుంచ్చి వారి పంత్తు ఫడకె ఆనె బ్రాహ్మణ సరదా
రుడు యీప్రకారం ముగ్గరు 3 సరదార్లు ఫవుజు
సహ యెంకమై శ్రీరంగపట్నానుకు టిప్పుసుల్తాను
మీదికి పొంచ్చి యుద్ధప్రసంగ్గము చెశి శ్రీరంగప
ట్నం వద్ద వుండె షహర్ గంజ్జాం హల్లా చెశి తదనం
త్తరం సల్హాం ఆయిన తరువాత టిప్పుసుల్తానుకొ
మాళ్లు యిద్దరిని వొతెరుకలు చెల్లె పరియం
త్తరం కైదుల్లో వుండ్డెటట్టుగా మొకరరుచెసు

యింకను శ్రీకృష్ణగిరి బారామహలు వగైరాల జాగీర్దారుతో
సును మొగలాయి హైదరాబాదు వారిని కడప కర్నూలు
21 కొండ్రగుత్తి వగైరా జాగాలు జాగీరుగా నెమకం
చేశియున్నారు. తుంగభద్రానది ఉత్తరాన్ను వుండు
వారి వారి రాజ్యం వుండ్డే వాడ్డు చేసుకొని నవాబుల్లో
సవణూరు ధారవాడ వగైరా మరహాటు పేష్వ వారిని
జాగీర్లు నెమకం చేశారు యీప్రకారం నెమకం ఆయిన
తరువాత కొన్నాళ్లు చక్కగా జరిగెను. ఆతరు
వాత సిద్ధార్థినామ సంవత్సరాన్ను తిర్గి సదరిప్రా
శిమలుగ్గురు నుష్ఠ వృజా సహా శ్రీరంగపట్నం మీది
కి ఫ్రెంచ్సు త్రాను వారిని లడాయిల్లోగా రత్న చేశే
పట్నం యింగ్రేజుబహాదురు వారి సాధీనము
ఆయినందున్ను యీ గుత్తి వగైరా ప్రాంత్యము యింగ్రే
23 జు వారి చేతి కింద్దికి ప్రెంచ్చి రవుద్రినామ సంవత్స
రానం యింగ్రేజు వారి తట్టు నుంచ్చి మెజరుమన
రోల సాహెబు ఆనె సరదారుడు కలెక్టర్లుగిరికి
నెమకము ఆయి వచ్చినందున్ను గుత్తి వగైరా పరగ
ణాలు శాలివాహన శకవర్షంబులు 1733 ఆగున
నేటి ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సర పర్యంతరం
యింగ్రేజు వారి అమలు కాయము గా వున్నది. యీ
గుత్తిగ్రామం లో చెరువు వద్ద శిలాశాసనము వున్నది
ఆ శాసనములో అక్షరాలు మశికెపోయినందున్ను
యేమిన్ని ఆగుపడెదిలేదు. గుత్తి దుర్గం మీద శాస
నపురాయి కొండకు మధ్యే భాగమున వప్పుటివున్నది.

24 ఈ రాతి శ్లో శాలివాహన శకవర్షంబులు వృగిరవాని
శ్లోకాలు మాత్రం వ్రాశినది. అందుకు శ్లోకాలకు నకళ్లు
గుత్తిపంచాంగముల జ్యోతిష్యలు వారి వద్ద. మొజరు. వున్న
ది. యిందుకు గుత్తికైఫియ్యతు వ్రాయించినది గుత్తి
కర్ణం శేషప్ప ౧ అప్పజోగి ౧ విద్వయుద్దరు వ్రాయించి
నది. వ్రాశినారు, ఆనందరావు మునషీ యిందాకా
హోజరత్తు తర్వాత తాలూకు మకంజీ సాహెబు సర
దారు జర్నలగారి తరఫున వుండేవారు. వ్రాశినది
శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౭33 అగునటి
ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సర పుష్య బహుళ ౧౧
యేకాదశీ శుక్రవారం గుత్తిమోకాముల వ్రాశి
ది. కైఫియ్యతు. ————

1 కణ్వమహాముని ఆశ్రమము మహాత్యం —
కదిరి తాలుకా —
కు పెంల్లో పల్లె గ్రామానకు ఆగ్నేయభాగమున శేషా
చల పర్వతానకు వుత్తరం బత్రామతి నది తూర్పు
న శకుంతల పర్వతం నకు దక్షిణమున కణ్వమహా
ముని ఆశ్రమము గ్రామానకు మడియదూరము యీ
మునీశ్వరుడు వుత్తరం బదరికాశ్రమమందుండి
దక్షిణ సముద్రా తీరానకు వింధ్యాద్రి పర్వతానకు పోతూ
వచ్చి యీ స్థలంబూ చూచి యిక్కడ ఋష్యాదులకు తపస్సు
చెయ్యడానకు స్థానయోగ్యం ఆయునది. అని శిష్యులతో
కూడా ఆ స్థానమందుండి నిచితపస్సు చేస్తూవుండి
నంతలో పరశురాముడు వచ్చిచూచి యీ స్థలంబున

బ్రాంగ్రస్థలం కణ్వ మహా ముని శిష్యులతో కూడా తపస్సు
చేస్తూ వుండగా చూచి యిక్కడ శివాలయాలు కట్టించి
లింగ ప్రతిష్ఠ చేయవలెను అని నిశ్చయించి ఆదేశ
కారం దేవాలయాలు కట్టించి లింగ ప్రతిష్ఠలు చేసెను.
అప్పుడు యీ భూమి దండకారణ్యము యీ ఆశ్రమ
మందు కణ్వ మహా ముని శిష్యులతో కూడా దేవుణ్ని
అభిషేకాలు చేసుకుంటూ తపస్సు చేస్తూ వుండేవా.
యిందు దేవాలయాలు వివరము —
మల్లేశ్వర స్వామి దేవాలయం పిమ్మట నీలకంఠేశ్వర
స్వామి దేవాలయం పిమ్మట కాశీ విశ్వేశ్వర స్వామి
దేవాలయం పిమ్మట యీ మూడు దేవాలయాలు పశ్చి
మ ముఖముగా వున్నవి గంగా పార్వతి అమ్మవార్ల
ప్రతిమెల్ని కే దేవాలయం పిమ్మట యిది దక్షిణాముఖ
ముగా వున్నది. — ప్రయాగ మాధవ స్వామి దేవాలయం
పిమ్మట విఘ్నేశ్వర స్వామి దేవాలయం పిమ్మట
యీ రెండు తూర్పు ముఖముగా వున్నవి. యీ దేవా
లయాలకు ఆనుకొని పరమట కోనేరు పిమ్మట
అందులో కాశీ తీర్థం. శకుంతల పర్వతం క్రింద వు
2 త్తర భాగాన నదులున్న ప్రవహిస్తూ వున్నది. ప్రాకారా
నకు లోగా దేవాలయాల ర్లు కోనేరు పిమ్మట వున్నది.
యిందుకు నైరుతి భాగాన [illegible] లోగా శైలగవ స్వామి దే
వాలయం పిమ్మట యిది తూర్పు ముఖముగా వున్నది. పాల
కారానికి పశ్చిమంతయు రుద్ర పాదాలు వున్నవి. యీ
ముని శిష్యులతో కూడా తపస్సు చేస్తూ వుండిప్పుడు

ఫలాలు నిమిత్తం యీ దండకారణ్యములోకి పోయి వుం
డగా వర్ష స్త్రయందుం విశ్వామిత్రుడు తపస్సుచేస్తూ వుండ
గా ఆకడికి దేవతా స్త్రీ వచ్చి వుండగా ఆ విశ్వామిత్ర
డో యీ స్త్రీకి అనుకూలం అయిందున్న ఆ స్త్రీకి సద్యో
గర్భం అయ్యి తనుక వుద్భవించెను. ఆవే స్త్రీ దేవలోకాని
కి పోయెను. విశ్వామిత్రుడు మరి వర్గస్థయున్న పోయెను
ఆ శిశువును యెండా గాలి సోకకుండా శకుంతపక్షులు
కాపాడుతూ వుండెరి. పుష్పఫలార్థమై పోయినటువంటి
కణ్వమహాముని శకుంత పక్షములచేత రక్షింపబ
డిన శిశువును చూచి శకుంతలా అని నామ నిర్ణయం
చేసి ఆ చిన్నదాన్ని తీసుక వచ్చి కాపాడుతూ వుండె
ను. ఆ చిన్నది యవ్వన ప్రాప్తురాలు ఆయెను. ద్వా
పర యుగమందు ధర్మరాజు వారి పూర్వీకులు చంద్ర
వంశం రాజులు హస్తినాపురం యేలుతూ వుండగా యీ
వంశంలో దుష్యంత మహారాజు వుద్భవించెను. చ
తుస్సముద్రాలు లోనైన రాజ్యం యేలుతూ వుండి
ఒకానొక నాడు చతురంగ బలము తో ఆ దుష్యంత
మహారాజు వ్యాటాడుతూ వుండి కణ్వమహాముని
ఆశ్రమానుకు వచ్చి చతురంగబలాన్ని అక్కడ నిలి
పి తాను ఆశ్రమములోకి వచ్చి చూడగా ఆ ముని
శిష్యులు సహావేనందున చిన్నదాన్ని చూచి నీవు య
వరు నీ పేరు యేమి యిది యవరి ఆశ్రమము అని అడ
గగా ఆ చిన్నది చెప్పినది. యిది కణ్వమహాముని ఆ
శ్రమము శిష్యులు వారు పుష్ప ఫలాల నిమిత్తం పోయి

నాడు. నాపేరు శకుంతల అని చెప్పగా ఆరాజు ఆ బిడ్డ
3 దాన్ని మోహభ్రమ పడి మోహపు పలుకులు పలికి భయ
తల్లులకు గాంధర్వ వివాహము అయ్యింది ఆయనకు సద్యో
గర్భం ఆయెను. ఆప్పుడు ఆరాజు హస్తినాపురం నకు
పోయెను. ఇంతలో కణ్వ మహర్షి వచ్చి ఇంటి బిడ్డ
దాన్ని దివ్యదృష్టి చేత చూచి తెలుసుకొని గర్భదానమం
దు భరతుడను పుత్రుడు పుడతాడు అని చెప్పెను
భరతుడు పుట్టెను. అనంతరం శకుంతలా అనే నామధే
యం తోను కణ్వ మహాముని పత్నిని రక్షయం చేసెను.
అటు తర్వాత ఆ బిడ్డదాన్ని సకలమైన విద్యలు చెప్పి
శకుంతలను బిడ్డదాన్ని వారిరెంబడి శిష్యులను వెం
టు ఇచ్చి దుష్యంతుని దగ్గర విడిచిరి. ఇట్లా అనేక
దినములు వుండెను. తదనంతరం ఇంద్రె పల్లాలు
బలమైన పోతువుండగా ఏనూరు సంవత్సరాల
కింద టిగికోమట్లు పెళ్ళి మహాలక్ష్మీనా గన్న అనే వాడు
దేవల్లాలు గార చెయ్యించ్చిరి. ఇంద్ర మహోత్సవం
కార్తిక సోమవారాల వెంట జనులు ఆస్థానము ముందు
స్థానం చేసి అభిషేకాలు చేసి వనభోజనాలు చేసు
కొనిరి ఇష్టార్థాలు ఇచ్చును అని కణ్వ మహా
ముని నిశ్చయం చేసింది ప్రజల్లాను ఇప్రకారం
నడుస్తున్నారు. కార్తిక మాసంలోక దసోమవారం
నాడు పరువ విస్తారంగాను బతుకులను బాలనుంచి ఆది
పుత్సవం చేసుకు పోతున్నారు. గనుక ఇంద్రియం
జాగ్రత స్థాయం ఇ కల్పక మహోత్సవం పొంచ్చుగా వున్నది.

అని ఆజ్ఞ నిత్య నైవేద్యాలు మొదలయిన్న పూజ వాలకు.
యీన ముత్తు మీదను ముప్పై వరహాలు సుకం మీదను
గ ౩౦ వరహాలు కేటాయించగ ౭౦ వరహాలు చెల్లిస్తూ వుండిరి
గనుక మయూర ప్రాభుత్వం తాగాయతి సులతాను
ప్రభుత్వం వరకు యొకసాగుతూ వుండెను. ఇటుత
ర్వాత కుంపిణీ సరకారు వచ్చెను. తాగాయతి ఒక్కం
తరం అయినది. దేవుని నిత్య నైవేద్యానికి తుమ్మలూరు
రుమూ సం ౫౯ కుంబిలు మనం నడుస్తూ వున్నది. పూజ్య
విగ్రహాలు వాహనాలు దేవాలయం లోపలె దానిద్దరం
ము అనుగ్రామములు నె వుంచినది. కోనదేవ బాల్య వృక్ష
ము పాపువ్వడి యదూరం గల్గి వున్నది. అందులో కొంత
దూరం పోగా ఒకగుడ మూడు .. ... . వత్స మాలకు
మీద ఆరుచెంబ్లు నాల్గు వుడ కదారలు వేస్తూ వుండెను.
అని చెప్పుదురు. ఒకగుడ వ్యాఘ్రులు తపస్సు చేస్తూ
వుండగా జైనులు ఆగదిలోకి వచ్చి చూస్తారు. అని
లు తాగు లోగా త్రోవ బిలాన్ని గుండు దాచ్చినందున్న
జైనులు పోగుడయు యీసావు మిగనడి చెరును ములువరు
వాహనాలు మొదలు.. దానపత్రాలు యీవత్తు మవో
దవాంత్రం చెంతను పోయినవి. కోన మల్లేశ్వరు నిత్యై
ధి యన్నతు ———
(కేరళం జ్వాలాపతి లోకవృసం ముదిన వాచన్న
(తాలు)
(చిశిరె డ్జితాలు).

స్వామి వైశిష్ట్యము ——

ఉదా.

పార్లపల్లెకు పశ్చిమం అరఘడియ దూరాన ఆంజనే
య స్వామి పశ్చిమ ముఖులై పూర్వం ఈ దండకా
రణ్యాంతము కణ్వ మహాముని ఆశ్రమము లేవాచల
ప్రశాంతం .... పట్నం సాపూర్వం చాత్రాము
ఇతి తిరుపురూ ప్రసిద్ధమైన స్థలం అయినందున్న ఇక్కడ
శ్రీ వ్యాసరాయ స్వాములవారు వెంపల్లె వద్ద కొం శ్రీ గండి
ఆంజనేయ స్వామిం ప్రతిష్ఠచేసి ఈ మార్గాన వచ్చి ఈ
స్థలం శ్రేష్ఠ మహత్త్వం అయినందున్న గండి ఆంజనే
య స్వామి ప్రతిష్ఠాయవవేనూ. అని మనస్సున నిర్ధా
రించేసి ఈ కడ శిష్యవర్గం మొదలయిన పరివారంతో
కూడా నిచ్చి శ్రీ స్వామి ప్రతిష్ఠ ~~చేయుట~~ చేస్తువుండగా
ఈ శేతుంత్రాలతో పట్నం లోనువున్న ప్రజలూన్ను
అధికారస్థులూను ఈ స్వాములవారి సన్నిధికి వచ్చి
స్వాములవారితో మనవి చేసుకున్న వివరము ——
శ్రీ స్వాములు మాకు శైలరాయులు లో అశక్తత అయ్యి
శాంనాశ్రమ పడుతూ వున్నాము. మాకు ఏమి ఆజ్ఞా
యిస్తూ వున్నారో ఆ ప్రకారం నడుచుకుంటూ వున్నా
ము. అని మనవి చేసుకున్నందున్న వారు ఆజ్ఞయిచ్చినది.
ఈ గండి రాయుడికి పశ్చిమాన గ్రామం కట్టించి
పార్లపల్లె అనే నామధేయం చేసి ఈ గ్రామంలో
ప్రజలు వగైరా వుండమని చెప్పెను. గనుక అదే ప్రకా
రం గ్రామం కట్టించుకోని వుండిరి. ఈ స్వాములవారు

సావమి ప్రతిష్ట చెశి శ్రీ సావమికి పూజ నిరంత్తరం నడి
చె టుండుకు మయూరాసాధకుల పద్ధతి తమిళ ష్యాపను
పంపిచ్చింది వాకెర ఖల్లో వారి పేరను శ్రీ సావమివారిత్స
నై వెద్యాలు నకూనున్న ఆ బండలు నకూనున్నరోజులు
నిండు నై వెద్యాన్ని ఆ పరంజి ... పూజ చెశె వారి
2 కు ఆ పరంజి ల్లి ४०X0 యూ ప్రకారం దాన పత్రాలు
తెప్పించ్చి యామర్యాదలు నడపించుమని గ్రామాధిప
తులకూనున్న అధికారులకూనున్న తాకీదు చేశిదాన
పత్రాలు మర్య ఆ వేళో బలాగ్యులవారికి ఉన్నాయిక
డనుంచ్చి దక్షిణాన సాగి పోయి... రత సారథ్యం వచ్చి
నథ కోలు పెక సానడి పిస్తువుండిరి. అటు తర్వాత
బహుదినములు ఆశ్రమంలోను ప్రజలు కాపురం చెస్తు
వుండిరి. నిత్యోత్సవాలు వెలుదలయినవి యాపత్తును
చెస్తువుండెను. అటు తర్వాత మరికొన్ని దినము
లకు ఆగ్రామంలోను ప్రజలకు క్షేమగతి అవుతూ
వుండగా గ్రామం అధికారులు రస్తూ యూను ప్రజలూన్న
శ్రీ సావమిని ప్రార్థన నిరంత్తరం చెస్తువుండగా మరికొన్ని
దినాలకు సావమి ఆజ్ఞ అయినది. నాకు ప్రజల బాత
అమంగళ్యం నడుస్తువున్నది. ఇది గాక రోజులు
బాడి ఉనురులు ధ్వని వెలుదలయినధ్వనులు బాత
ను నాకు నాప్పయెత్తునది. కాగాయగ్రామాని తూ
ర్పున ఆ ప్రాకారంలో కేతుంత్తుల పటుంస్తుల మంద
ఆ రున్నాన గుర్తు పుష్పరాశి వుంచ్చుతూ వున్నాను.
అకేరుడు గ్రామంకే ఉచ్చింకి కాపురాలు పాయుండాయు

[illegible]వానే నన్ను కాపాడుతూ వున్నాను అని స్వప్న
[illegible]కారస్తులు చెప్పగా ప్రొద్దున వేదగ్రామస్తులు
[illegible]నదిలో తూర్పుకు పోయి పూర్వంకేశకుం త్రం
[illegible]స్త్రులను వచ్చి వెతకగా వర్షస్థలమందు వున్న
[illegible]ఉండగా ఒక దేవగ్రామం కట్టించారు. జనులు యీ
[illegible]ఆలయం ప్రవేశం ఆయి నిత్య పూజ వగైరా చేయిస్తూ
వుండిరి. అటు తర్వాత మహారాజా వారు ఈ దేవళమును
శ్రీ స్వామి మహోత్సవం మహోప్రబలం అయిందని
యీ మార్గమున దర్శించి వచ్చి ప్రార్థన చేసెను. కాగా
3 మనోభీష్టం అయిందని వారు యీ తాలూకాలను
ప్రకటించారు అలాగే వరు వాచనం గుప్తం వరహాలు మడి
కట్ల చేసినారు కేంద్రం లోనూ రాజు గారికి ఆ పరంపర....
ప్రకారం చేసినారు ఏకసాగ నడిపిస్తూ వుండిరి. దేశం
శ్రీ పల్లవ గండరాజుల శ్రీ స్వామి మనోభీష్ట పూజాది
యిందువల్లగానే కుప్పరకానును నుంచి యిచ్చారు. గనుక
ఏకసాగ నడుస్తూ వుండెను. ఈ ప్రకారం మహారాజా
వేలుదలయిన కాలిన వాళ్లు నులుతూ వాను ఆ వైరు వర్గ
నడుస్తూ వుండెను. దాన పత్రాలు వగైరా మహా దివాం
త్రం బోతను యుండ్లు వెలుదల్లైనవి కావి పోయెను. గనుక
దాన పత్రాలు పోయెను. శ్రీ స్వామి నిత్య నైవేద్యానుకు
మజు కొరలోను కొత్త కాయిలను మడికించెను —
పెద్ద కోళ్లలోను గర - చేను నడుస్తూ వున్నది. — -
యిది ఆంజనేయ స్వామి క్షేత్ర యాత్ర ——
క్షేత్ర దాం లో తప్ప సంపూర్ణ బ్రహ్మోత్సవ సమయాన వాహన

వ్రాలు)
(బశిరెడ్డి వ్రాలు.)

కేవులు —

సవస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం
బ్బులుగ ౧౭౦౪ అగునేటి శుభకృతు నామసంవత్సరఫా
ల్గుణ శుద్ధ ౧౦ లు శ్రీ మద్రాజాధిరాజ మహారాజరాజె
శ్రీ వీరప్రతాప సకలసామ్రాజ్యలక్ష్మీక టాక్షవీక్షణాలం
కృతులైన శ్రీ వీరవెంకటపతి సన్యాసివారు
పాల్లపల్లెని మల్లికాయల బశిరెడ్డికి వృత్త్యంచ్చిన ప్రయో
జనం నా పూర్వాగ్రామం విడిచి పోయి పరగ్రామాల
లొ వుంట్టిరిగనుక నిను ఇయికడకి పిలిపించి కరణా
లుకు మాం కుతగాదాయె మిపనివె కొండ్యా వరాటు పలుకొ
లు తోక్కి నారెడ్డితనం యెప్పటివలెనె నీవుడిమాన్యక్షేత్రా
లు యధాప్రకారం నడిచె చేలు మళ్లు ఫలవృక్షాలు
వగైరా శలవు యిచ్చినారంగనుక నీవు నీ వుమఖ్యుల
న మిన్నని రెడ్డితనం పూర్వప్రకారం సుదామతగా తేర్చు
కొని సుఖత్తంగ్గా బ్రతికేది ॥ అని వ్రాయించి యిచ్చిన
దానపత్రము —

స్వదత్తాం ద్విగుణం పుణ్యం | పరదత్తానుపాలనం | పర
దత్తాపహారేణా స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ అని వీర
వెంకట్రటి పతి నాయనిం సంమతి ఇచ్చి ఫెంచ్చి తోంటి
టి పృరాజు వ్రాలు. ——

శేరా(రు) —

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వరుషం
బ్బులు ౧౫౮౨ అగు నేటి ప్లవంగ నామ సంవత్సర
చైత్ర బ హువాజరతు అమ్మన యుదె కైసా వెంబు సరకారు
ఘండ్లకోట తాలూకు పరగణా పార్లపల్లె బసు పాక
తెడ్డి కొమారుడు బసిరెడ్డికి నన్నవోటు తిప్పరాజుగారు
శుభయత్నులు కోపింప్యాన ఆయకట్టు అయినది ఫలం
పాలసీఠి వంకలను చేను ౫౦౦ గుట్ట పక్క వాగులు
పర్వగానుపోయినది ఫలం ౫౬।౨ పెరుగు ఇట్టిన
స్థలం ౫౮ చౌడిగలది ఫలం గుత్తశాల్య నం ౫౦౦
చౌడె త్తినబలది ఫలం యాస్తలం మెుదొండ్లంబ్బ
న ౫౧॥౦॥ అంతున్నా నావగలా ౫౧౬౭॥౧ గాం
నిలువ ౫౫౫౭॥।౨ కే.

దానపత్రం —

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వరుషం
బ్బులు ౧౬౦౭ అగు నేటి కాళయుక్తి నామ సంవ
త్సర వైశాఖ బ ౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ మహారాజ
రాజశ్రీ రామాజీ అంతూజీ తలుష్యదారు సరకారు
ఘండ్లకోట తాలూకు పార్లపల్లె నివాసులు బసిరెడ్డి
కి వ్రాయించియిచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనపత్రం, కై
నీ పూర్వీకులు కరణాలు [illegible] నన్నవోటి తిప్పరాజు
చంన్నప్పగారు విరూరుశు భయత్నులు వివాదపడి
మా తావుకు వచ్చినదె [illegible] గను శుభయ
త్నుల వారిద్దరి వినిపించిన వివరం —

మీరెడ్డి మాన్యాను ౧ గాను కుంట్లు చేని కింద తూర్పు
పర వుటి పంపు చేను ౧ వరి మడి గోపాలుని మ
డి లో పెరంబు మడి ౧ దయ్యం మడి స్థలం ౧
బొడెం మడి స్థలం ౧ అంతూరెడ్డి భాగాను చేను
౧ మడి ౧ కరణాలు వరి మడి తాండ మాని మడి
౧ తువ్వ కాల్వ మడి ౧ గుంత కాల్వ దాంపు ౧
అంతూ మడి ౧ చేను మడి చెల్లె మడి మాని గుడ్డం
అంబు పుత్ర దక్షిణాం పంపు చేను ౧ పుష్య యం
చాను మడి ౧ తావవి మాన్యం మెసాపాక్క మడి గోపా
లుని మడి పెరంబు ౧ చాటుకాల్వ మడి ౧
చదరపు మడి ౧ మడ బొల్లె చేను ౧ అంతూ
శం॥ ౧ తెలుగజ చేశి యుద్ధానా మగను అనుభ
వించుకొని దివాణం పనిలో వుండేది. —

1 గుత్తి తాలూకాలో వుండే యుర్రతిమ్మరాజు చెరువు
గ్రామం సహా కట్టిన కైఫీయత్తు — వివరము.
పూర్వం వల యొంబల పర్వతంగా తలఆశ్రమం దండ
కారణ్యం భూమి తప్పు జలసమృద్ధిగా వున్నందున్
పెనుగొండ రాజ్యం నుంచి కర్నగాల్లు వాండ్లు ఆవుల
మందలు తోలుక వచ్చి యీ పర్వతం యీరు పార్శ్వ
లలో డ్లు వేసుకొని సాలం మేపుకుంటు వున్న దొడ్లు వివ
రము. యీ గొరతం పర్వతానకు దక్షిణ భాగమందు
రెండు ౧ కోసుల విందా పెద్ద దొడ్డి ౧ యీ పెద్ద
దొడ్డికి దక్షిణం ఆరం ౧౦ కోసు విందా ~~కాలుల్లు దొడ్డి~~
అనగా నా దొడ్డి ౧ పెద్ద దొడ్డికి పశ్చిమాన వగ ౧

కోసు మీద గొల్లల దొడ్డి ౧ పెద్ద దొడ్డికి తూర్పున ఆ
రం ॥ ౦ కోసు మీద పాబన దొడ్డి యీ పాబన దొడ్డి
2 గ్రామానకు తూర్పున వగ ౧ కోసు మీద ఆకెదొడ్డి
యీవి ల యూచలపర్వతానకు వుత్తర భాగాన
వగ ౧ కోసు మీద యీమంన్న దొడ్డి ౧ యీ యీమంన్న
దొడ్డికి యీశాన్య భాగాన వగ కోసు మీద పాడదొడ్డి
యీ పాడదొడ్డికి యీశాన్య భాగాన ఆరం ॥ ౦ కోసు మీ
ద మాదినేని దొడ్డి ౧ యీ మాదినేని దొడ్డికి పడమట
వగ కోసు మీద ప్రొతయ్య దొడ్డి యీ ప్రకారం దొ
డ్లు వేసుకు ప్రాలం వెపుకుంట్టు వుండ్డగాను పంపా
తీరమందు విద్యారణ్య స్వాములవారు తపస్సు చేశ్శి
తే పోమహత్తుచాతను సువర్ణ వృష్టం కురిపించ్చె
నందున ఆ పల్లిలో వున్న ప్రజలు యావత్తు సంతోషపడి
తదనంత్తరం తగ పట్నం నా రాజ్యాం చేశ్శి వుండ్డగా పట్నం
లో వుండే ప్రజలు మహా భాగ్య సంపన్నులై వుండ్డగా
ఆ రీతిన కొంన్నాళ్లు విద్యారణ్యులు స్వాముల
వారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండ్డి తదనంత్తరం విద్యా
3 నగర పట్నానకు హరిహరదేవరాయలు బుక్కరాయలు
మొదలయిన్న వారిని పిల్వనపించ్చి కట్టిపచేశ్శి ~~రాజ్యా~~
~~రాజ్యా~~ధికారం పట్టాభిషేకంలు చేశ్శి విద్యారణ్యు
ల స్వాములవారు ఆకేడనే ఐక్యం ఆయినారు
ఆ పట్నం విద్యారణ్యుల స్వాముల వారి చాత నిర్మాణం
అయినది గనుకు ఆ పట్నానకు విద్యానగరం అనే పేరు
కలిగెను. తదనంత్తరం హరిహరదేవరాయప్రభువుల

వారు రాజ్యంపాలన చెశేకొరకై అష్టప్రధానులఅష్ట
శేనాధిపతులనిర్ణయించ్చి శింహాసనాశీనులయికోం
న్నాళ్ళు రాజ్యంచెస్తూవుండ్డి రఘునాథరాయులవారిని
రామచంద్రరాయులవారినిపిఖ్యనపించ్చి రాజ్యంచెసు
మ్మ్ని అనుమతిచెశేరిగనూరు అందురుశ్రేష్టులయ్యి
౪ రఘునాథరాయులవారు బహుసంతోషంగ్గా వుండి
నందున్ని వారిని విద్యానగరానూరుపట్టాభిషేకం చెశేరి.
ఆరీతిన రాజ్యంచెస్తూ వుండగ్గా రఘునాథరాయులవా
రుశ్రీ రామచంద్ర రాయులవారిని పిమ్మ్హీ రాజ్యంకాజికే
కప్పాయితె మ్మ్ని ఆజ్ఞచెశేరి. గనురు అన్నగారి ఆజ్ఞ
ప్ర న పక్షమురాజ్యానూరుశేనాధిపతులయి
తర్లిపోయిరి. విజయబుక్కరాయులవారిని పిఖ్యనం
పించ్చి రాజ్యాధికారం చెసుకోమ్మ్ని శెలవియిచ్చి
నందున్ని బుక్కరాయప్రభూవులవారు ఆనినవృత్తా
రంలోగాప్రభూవులుచేశినరాజ్యం అధికారంచెశే
నందున్నకీర్తిఅంధ్రవలశిన్నదివేరు. దండకారణ్యపాలన
శాయమని ఆజ్ఞఅయితె నుశేవావృత్తిలో వుండ్డగల
5 వాడను. అనివిజ్ఞాపనచెశేనందున్న వల్ల అష్టప్రభుల
వారిని పిఖ్యనంపించ్చి విచారణశాయగానుగౌతమా
త్రుయమంద్దునాల్గుకోళ్ళురాజ్యంకప్పకావేరిమధ్యమం
ద్దవున్నదని చప్పగాను. బుక్కరాయులవారినిదం
డకారణ్యపాలనశాయమనిఆజ్ఞఅయ్యిందున్న అను
మతులయ్యిబుక్కరాయులవారికిపూర్ణాభిషేకంచెశే
రి. శ్రీవిరుపాక్షేశ్వరునిసంన్నిధానమందున్న ఆర్ధప్రసా

కాలు తమ్మునికి యిపించ్చి దండకారణ్యం పాలన కాయము
ని ఆగ్న్య యిచ్చ్యారి. ఆదె ప్రకారం అనంగా గారి ఆగ్న్యా పూర్వన
కొంత్తస్తైన్యం మొదలయినవి తోసుక రాజ్యం లో వారగా
చెస్తూ వలయూచల పర్వతం ప్రాంత్యాన మూల్య వన్యసమో
కాము చెశి విచారణ కాయుగాను దొండ్లు ప్యసుక పొలం
6 మె పుకుంట్లు వుంనంగా గొల్లవాండ్లను చూచి వుప్పుడు సంపించ్చి
గ్రామాలు కట్టుమని ఆ నమనమి చెప్పిరి. గనుక ... వారి గుడూ
డ్లు వెసుక వుంనంగా గాల యుండ్లు వుగ్గపెయుంచ్చి యిండ్లు
కట్టిరి. గనుక బస్తి గ్రామాలు ఆయినందున ఆ గ్రామా
లుక దొండ్లు ఆవె పెరు బాంతనె గ్రామాలు ఆయను. తద
నంత్తరం రాయులవారి ఆగ్న్య ప్రకారం కొంనిన్ని గ్రామా
లు నిర్మాణం ఆయను. యీప్రాంత్యమందు గడి కిల్లా
కట్టించ్చవలెనని పుద్దెశించె కియూ వలయూచల ప
ర్వతానుక పుత్తరాన రెండు కొండలమీద పుంకిల్లా
ఆనె గ్రామం కొండకు నిల్లు మజబుతు పెదనా ఆజ్ఞాగా
విడిచి వలయూచల పర్వతానుక ~~పుత్తరాన~~ దక్షిణా
పుతట్టుమీద కొండలమీద నాగసముద్రం గ్రామం
కొండకు కిల్లాకు పాయువెశి కట్టుతు వుండగా గొల్ల
వాండ్లు యీ వలయూచల పర్వతం గోత్రమంత
7 ట్లు ఆ పులు మెపెయి వున్న వాండ్లు కొండమీద
వుండ్డె దొరలు నున్న కొండ వున్న తమునున్న చూచి
తమకు ప్రముఖ్యములయిన పెద్ద బోయిని తో యీ
గోత్రమంత కొండమీదకి ల్లాకట్టి తెవెస్స
వుండ్డెని రాజు తెలుచప్పవలెను. ఆనె చెపు సందున్నైవద్ద

బోయుడు సహో వచ్చ్యారాయులవారితో చెప్పినందున్ను మీద
వచ్చెనని వుద్యుక్తులయి యీగొల్లవాళ్లని వెంట్టబెట్టుక
కొంత్త సైన్యంతో పోయి కొండయెక్కి చూంచే ~~సాహసం~~
సానా సంతోషపడి కిల్లాకు ఆక్కడ పాయావేయించ్చ
కపెటుంయక ఆరంభం చెయించ్యారి యీజాగా బహు
పశంద్దు అయినందున్న యీజాగా చుపిన గొల్లవాండ్లు
నుపిలిచి బహుమానం ఆడగమని ఆనగా నుకొందువా
8 బహుమానాలు మాకు శాశ్వతంగ్గా వుండ్డేనేరవు. శా
శ్వతంగ్గా నడిచేలాగున్ను స్వాస్త్రియిచ్చ్యవలెనని మనవి
చెసుక పెద్దదొడ్డిగ్రామం రెడ్డికి మున్నుగా గొల్లవాండ్ల
మీద పెత్తనమున్ను వారికి నిష్కరుష చెశియిచ్చ్యారి
యీకిల్లాకెట్టి ఆయినపెనుక యీకిల్లా కట్టిన జాగా
గొంత మాత్రమంగనుక గొత్తియుర్గం ఆనే పెర్రుపెట్టిరి.
యీకిల్లా రాయులవార్రు చూంచి యీపాంటికిల్లా జగత్తు
లో లేదు. ఆనెలాగున్ను తొంచబడినందున్ను యీదుర్గా
నూకపెరు జగతాపిగొత్తి ఆనే పెరున్ను యీప్రకా
రం నిర్ధారం చెశిరి. ఇందుక జనవాడికె ఆత్మేరాయులో
భం అయిగుత్తి ఆనె పెర్రు పాఠం ఆయను. ఆప్పుతరు
వాత గుత్తిచుట్టు గ్రామాలు బస్తి ఆయినవెనకను
యీగ్రామాలల్లో వున్నగొల్లవాండ్లు వగైరా వార్రు యీ
9 గుత్తిదుర్గానూక పశ్చిమంతట్టు మూడుకొంసుల మీద
గడ్డినేళ్లు విస్తారంగ్గా వుండ్డగా ఆవుయెపెపేయివుం
డ్డగా యెటుసాయినవులు వుండ్డి ఆవులక వృపత్ర
వం చెశినందున్ను గొల్లవాండ్లు వచ్చ్యారాయులవారితోమనవి

చెన్నకేశ్వకు రాయలవారు మలకొండించ్చి పులుల సంహార్వ
రం చేయించవలెను. ఆనాడు ఉద్యుక్తులయ్యిన్నట్టు తెలవచ్చి
యెటుసాలున మొకాముచేసి దిగినందున ఆయెటికి ఉత్తరం
తట్టున గడియిందే ఉండగా ఆదినమే మీద రాయలవారు గుడారా
వేయించ్చి ఆకట్టడ నెనోపించిరి. ఆరాత్రి స్వప్నంలో నున్ను
దిగి ఉండ్డ దినన్న కెంద్ద నృసింహ విగ్రహం ఉన్నది ఆవిగ్ర
హం తియించ్చి మంటపం కట్టించ్చి దేవుణ్ణి ప్రతిష్టచేయిం
చ్చి నొప్పినట్టు ఆయితే నా రాజ్యం నా రాజ్యపదవి ఆపృథు ఉన్న
10 ది. ఆనాడె పెనం ఉన్న వృథయా సూర్ ఆదెప్రకారం వెచ్చ ఆతన్ని
తొవించ్చి చూడగా నృసింహ విగ్రహం శిలాప్రతిమ ఉన్నాను
న్ను. ఆదె స్త్రళ మందున్ శిలా మంటప కట్టించిదేవుణ్ణి
ప్రతిష్టచేయించ్చి నొప్పిరి. యెటుసాలున పులుల విస్తారం
గా ఉన్నందున్న పులిమెరు ఆనాపెరు కలిగి ఆదే దేవుణ్ణికి
పులివేటి రాయుడు ఆనె పేరు కలిగెను. ఆకట్టడ నుంచ్చి పులు
ల సంహారం చేయించ్చి యెటిగడ్డన గ్రామాలు కట్టిన వివ
రము యీ పులివేటి రాయుడి పల్లె సూర్ పశ్చిమం తట్టు
పావు ౦।౦ కోసు మీద నాగెపల్లె ౧ యీ నాగెపల్లెకు పశ్చి
మం ఆరం ।।౦ కోసు మీద గౌరిపురం ౧ యీ గౌరిపురం
సూర్ ఉత్తరం పావుం ।౦ కోసు మీద నవగాం పాళ్లపర్తి
౧ యీ నవగాం పాళ్లపర్తికి ఉత్తరం పావు కోసు మీద
కొండ్గన పల్లె ౧ నాగెపల్లెకు తుర్పున పావు ౦।౦ కోసు
మీద కొండిగుండ్ల ౧ యీ కొండిగుండ్ల గ్రామం సూర్ తూ
ర్పున ఆరం ।।౦ కోసు మీద నరసాపురం ౧ యీ నరసా
-11 పురాం సూర్ ఆరం ।।౦ కోసు మీద బురదాలగ్రామం ౧ యీ

ప్రకారం గ్రామాలు కట్టెరి. గ్రామాలు బస్తీ అయియెటి సాలు
న వర్షములు వోసులు వగైరాగా శోభాస్తారంగా కనుపడె సందున
పువెటి మాగాణే అనే పేరు పెట్టి నాగెపల్లె గ్రామానకు
కసుబా చెన్నూరు కెలు గుత్తి దుర్గానకు వెళ్లుతూ వుం
డెను. యీ చెరువు వుత్పత్తి ఆయివుండే వివరము. యీ
నాగెపల్లె గ్రామానకు వుత్తరం నాలుగు కోసుల మీద
బుగ్గ వుత్పత్తి. ఆ బుగ్గ వద్ద పంచ్చలింగాలు నిర్మాణం
యీ లింగాలకు బుగ్గ రామేశ్వరుడు అనే పేరు కలి
గివున్నది. ఆ కేవడ నుంచ్చి దక్షిణం నడబర బ్రాలబశానె
పల్లెకు తుర్పున వెళ్లి ఆ కేవడ నుంచ్చి దక్షిణం వగ ౧
కోసు మీద రామాపురం అనె గ్రామానకు తుర్పున
12 వెళ్లి ఆ గ్రామానకు దక్షిణం వగకోసు మీద సంకరబం
డ్డకు పశ్చిమాన నుంచ్చి ఆరం ॥౦ కోసు దక్షిణం కొంగన
పల్లెకు పశ్చిమాన వెళ్లి ఆ కేవడ నుంచి దక్షిణం ఆరకో
సు మీద నాగెపల్లె కొండి గుండ్లమధ్య నడచియీ పరియం
త్రరం యీ చెరువుకి పేరు లింగాలు ~~[illegible]~~ వాగు అనె పేరు
కలిగి వుండెను. ఆ కేవడ నుంచి దక్షిణం ఆరం ॥౦ కో
సు పు. వెంకటరాయుడు దేవళ్లం నకు దక్షిణం తట్టున వెళ్లి
ఆ చకొ ఆర (౦॥౯) కోసు మీద ఆ మారెడ్డిపల్లెకు తుర్పున
వచ్చి ఆ కేవడ నుంచ్చి ఆరం ॥౦ కోసు మీద పెద్దదొడ్డి
గ్రామానకు తుర్పున వచ్చి ఆ కేవడ నుంచి దక్షిణం
ఆరం ॥౦ కోసు మీద ఆవిగాని దొడ్డికి పశ్చిమాన
వెళ్లి ఆ కేవడ నుంచి వగ ౧ కోసు మీద మామిడు[illegible]
రు పరమటు వెళ్లి ఆ కేవడ నుంచి దక్షిణం పొంగరు రుగఖ

రాముని పల్లెకు సంయున్న పెల్లి ఆడుకు దక్షిణం యొడకి
తాలూకా చెట్టూరు గ్రామానుకు మజరా నాగలాపురంలో
13 నే గ్రామానకు దక్షిణాన పినాకినీ నదికి సంగమము
యున్నది. నాగెపల్లె వద్దనుంచ్చి యీపరియంత్తరం ప్రవే
రు ఆ నే పేర్రు పాడికేగా వుంనది. యీ ప్రవేర్రు పిచ్చనం
తదుపరం మాగాణి ఆవుతూవుంనది. గనుక యీ
గ్రామాలు మొదలు చేసుకు యింక కొంన్ని గ్రామాలు
వెలశియుచ్చి నందున్న ప్రవేటి మాగాణికి చెల్లె గ్రామా
లు ఆనే యీ మాగాణికి పేర్రు ఆధారస్తులు నిర్దేశం
చేసులు ఆయిన రంతలు గుత్తుదర్లా నుంచి చెల్లుతు
వుండ్డేను. యీ రీతిన బుక్క రాయల కాలంన్ను రాజ్యం
పాలన చేశెరి. వార్రు చనిపోయిన్ పింమ్మట వారి వంశే
కులయిన క్రిష్ణ రాయల వార్రు రాజ్యం చేస్తూవుండ్డ
గాను థర్మశాసనాలు నిర్ద్దేశం ఆయిన వివరము —
యీ నాగెపల్లె గ్రామానకు తూర్పున వగ ౧ కోసుమో
14 ద మజరా బురదాల ఆనే గ్రామం వద్ద విఘ్నేశ్వరదేవళ్లం
ముందర గరుడ స్తంభ ~~భా~~ భానుకు పశ్చిమాన పాతిన
నిర్వారాతికి శాసనం వగటి యీ శాసనంలో శాలి
వాహాన శక వర్షంబ్బులు ౧౪౩౬ ఆగు నేటి యీశ్వర
నామ సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౧లు యీ ప్రకారం శాలి
వాహాన శకం వ్రాశి వుంనది. యీ శాసనంలో వుండ్డే
వివరము విఘ్నేశ్వరదేవునికి పిడుతూర్పు గ్రామం రాజ
రాజయ్య కోమాళ్ళు నారప్పగారు వింద్దయ్యగార్రు ధారా
దత్తంగ్గా యిచ్చిన మాంన్యశాసనం యీ నాగెపల్లె కొవృత్త

రం కొంగ్గన పల్లె గ్రామానకు పశ్చిమాన మడికెళ్లలో
ను నిల్వరాతికి పాక్లైక నఉడం అక్షరాలతో వేశి
వుంనది. యిందులో వివరము. పశిలకన తిమ్మయ్యగారు
15 మాన్యాలు యిచ్చ్యి వేయించ్యిన శాసనం శాలి వాహనశకవ
ర్షంబ్బులు ౧౪౦౪ ఆగునేటి చిత్రభాను నామ సం॥
చైత్ర శు॥ ౧౫లు అని వేశినది. యీనాగె పల్లెకు తుర్పు
న మజరాన ర్యా అనే గ్రామానకు ప్రతినామమైన కృష్ణ
రాయల పురం అనే పేరు పెట్టి బ్రాహ్మలకు అగ్రహారం
వేశి యిచ్చ్యిన శిలాశాసనము బలమయిపోయినది. యీకృ
ష్ణరాయలవారు చనిపోయినతరువాత సదాశివదేవమ
హా రాయలవారు రాజ్యం చెస్తా వుండ్గా ఆయన శాసనా
లు వేయించ్చేనది నర్సాపురు గ్రామానకు ప్రతినామమై
న కృష్ణరాయపురం అగ్రహారమందు వృత్తి నొందు
లు నడిచె వర్తన విరుపాక్షేశ్వరునికిధార బోశియి
చ్చిన శాసనము గ్రామానకు వుత్తరం సమీపముందు
నల్లని ల్వరాతికి వేశినది. అందులో శాలివాహన
శక వర్షంబ్బులు ౧౪౨౨ ఆగునేటి రాక్షస నామ సం॥
చైత్ర బ॥ ౧౨లు నాగె పల్లెకు పశ్చిమం మజరాగాం
16 పురానకు ప్రతినామమైన లక్ష్మి పురం గ్రామం పొలం
లో నమినుని వాగుగడ్డన పూడివుండ్డె శాసనం చవివింద
ల మాన్యం అందులో శాలివాహన శక వర్షంబ్బులు ౧౪౨౬
ఆగునేటి కాళయుక్తి నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ్జ
శు ౧౫లు యీ లక్ష్మీపురానకు ప్రతినామమైన
పాతకొత్తచెరువుకు దక్షిణం తంగ్గెడ మానికొండన్న

బండ్రకు వెళ్ళి వుండ్రె శిలాశాసనం నారాయణభట్లు వారికి
మాన్యం శాలివాహన శకవర్షంబ్బులు ౧౪౪౦ అగునేటి
ప్రమాదిచనామ సంవత్సర ఆశ్వీజ శుద్ధ ౧౦ లు యీసదా
శివరాయలవారు చనిపోయిన్ని పిమ్మట తిరుమలరాజు
అళియరామరాజు గారు రాజ్యం చేస్తూ వుండ్రగాను వీర
తట్టు నుంచ్చి యుద్ధ దిమ్మరాజు రాజ్యాధికారం చేస్తూ
వుండ్రె [struck out] యీ పృతెద్ర మాగాణికి వచ్చ్యీ పృతెటిరా
యుణి దర్శనం చేసు(కొ) యీ పృవెద్ర మాగాణిచుచే యీ
వెుటికి తటాకం నిర్మాణం చేస్తే భూమి చేర్వ ఆయ్యెనే
అనితె ఆస్తు రాయలవారికి విన్నపం చేసు(కొ) వారి ఆజ్ఞ
17 ప్రకారం పృవెటి రాయని దేవళ్లా నూపశ్యమం సమీ
పంద్ద తటాకం నిర్మాణం చేయించ్చారి. యీ చెర్వ
ఆయిన పిమ్మట కట్టు వెయించ్చిన పాత్ర తుములు కట్టించ
వలెనని చెప్పినందున తుములు కట్టించిన వారు కట్టుకు
వుత్తరం తట్టు మర్వలించ్చిన వుండ్రె బొడితుము ౧
వగటి తిరుమలరాజు వారు కట్టించారి. యీ తూముకు
దక్షిణం హనుమంత రాయని దేవళ్ల వద్ద వుండ్రె గోపు
పురం తుము ౧ వగటి మళ్లె ఆనంత్తరాజు వారు కట్టిం
చ్చారి. యిందుకు దక్షిణం తట్టు వుండ్రెగా పురం తుము
పెమ్మసాని తిమ్మనాయుడు కట్టించ్చినది. యీ [struck out]
తుముకు దక్షిణం మర్వలించ్చిన వుండ్రె బొడితుము
బొడిగానే వారు కట్టించ్చినది. యీ ప్రకారం యీ చెర్వ
కు నాల్గు తుములు కట్టించ్చారి. యిప్పటికి జనవాడికె
తుములు కట్టించ్చిన వారిపేరటనే వుంన్నది. యీ చెర్వ

కట్టించినందువల్ల నీరు ముణకకు దావులా ఆయిన
18 గ్రామాలు నాగపల్లె గోపాళపల్లె తొండిగుండ్ల
యీ మూడు గ్రామాలు పోయినవి. యీ గ్రామాలలో
వున్న వాండ్లు పిల్చుకవచ్చి యీ తటాకానకు తూర్పున
గ్రామం వృద్ధి చేయించ్చి గ్రామం కట్టి వుంచ్చారు. గనూకు యీ
గ్రామానకు చెరువుకు సహా యర్రతిమ్మరాజు చెరువు
ఆనే పేరు కలిగెను. నాగపల్లె వద్దనున్న వెంకటరమణ
స్వామిని తీసుకవచ్చి యీ యర్రతిమ్మరాజు చెర్వు గ్రామం
లో శిలామంటపం కట్టించ్చి ప్రతిష్ఠ చేయించ్చిరి. నాగ
పల్లె వద్దనున్న ఆంజనేయులు తీసుకవచ్చి కట్ట మీద
శిలామంటపం కట్టించ్చి వుంచ్చివేను ఆనివుండగా
విజయనగరం నుంచ్చి యర్రతిమ్మరాజు వారి కౌజా
గ్రతగారం వర్తి నోశిలవు వచ్చినందున. శిలామంటపం
కట్టించ్చి టెండుకు పురసతువెకదారు మంటపం కట్టిం
చ్చి దేవుణ్ణి ప్రతిష్ఠ చేయించ్చిరి. యీ రెండు దేవస్థానా
19 లుకు పుజకు పొంచ్చరాత్రి ఆనే బ్రాహ్మలు నిపుజకు
నిషకరుషచేసి యర్రతిమ్మరాజు ~~[illegible]~~ వారు విజయ
నగరానుకు తర్లిపోయిరి. ఆ కడయుధ్రుసక్తిలో
ను యర్రతిమ్మరాజువారు కాలం ఆయిరి. తదనంత
రం తిరుమలరాజువారు రాజ్యం విచారణకు వచ్చి వుండి
నాగపల్లె గ్రామానుకు మజరా ఆయిన నర్సాపురం ప్రాలాం
నుకు యీటువైపు వుండి రాత్రి ఆయిందు నయీటు మీద
ఆశీలాపు తెలా ఆడివి లోనె వుండగా వస్వప్న మందు
వారి యిలవేల్పు దేవుడు యీ గుట్టలు న దేవాలయం కట్టిం

ష్టప్రతిష్ట చేయించ్చి నిల్పమని చెప్పినందున్ను ఆదే ప్రకారం
ఆ వురి ప్రాంతిమేరన గుట్టకు దేవాలయం కట్టించ్చి తమయి
లవేల్పు తిరుమలదేవరను అక్కడ నిల్పిరి. తదారభ్యా
ప్రతి సంవత్సరం దేవుణికి నడుచుకుంట్టు వుంన్నారు. ఆ
20 గుట్టకు తిరుమలదేవర బండ్డ ఆనే పేరు వుంన్నది. ఆకద్ర
సుంన్నల యత్ర తిమ్మరాజు చెరువుకు వచ్చ్యి తటాకము చుబావెంకట
రమణాస్వామి దర్శనం చేసుక దేవుణికి రధోత్సవం చే
యించ్చి ప్రావవేనని ప్రయత్నం చేయించ్చి రధం నిర్మాణం
చేయించ్చి వుత్సవము చేయించ్చిరి ప్రతిసంవత్సరం నడి
చేటుట్టుగాం గ్రామాల వారు రధోత్సవం నర్వఖరుషారస
నంనొద్ద యంచెశ్లో యిచ్చ్యారి. యీవెంకట రమణాస్వామి
కి ఆంజనేయుల్లు సవారెదైవ్యక్య దేవారాధనలు
స్వాస్థి చేశి యిచ్చ్యా అందుకు శిలాశాసనం వేయించ్చి
వుంచ్చిరి. కట్టకు తూర్పున మళ్వ ఆంజన్న గుట్టకు శిలా
శాసనం వేశి వుంన్నది. అందులో శాలివాహనశక
వర్షంబ్బులు ౧౪౮౧ ఆగుననేటి శోధార్త్తి నామసంవ
త్సర మార్గశిర శు ॥ ౧౦లు యీయత్ర దింమ్మరాజు
గ్రామంలో భూపాళంశెట్టి వెలందలయిన్న వార్లు కట్టించ్చి
నదిసగరేశ్వరుని దేవళం శిలామయం ట్టుపంకట్టించ్చి
21 దేవుణికి ప్రతిష్టచేయించ్చారి. ఆంగ్లటి చంన్నప్పఆనె
ఆయున కట్టించ్చిన వీరభద్రని దేవళం దార్లుముంట్టపం
కటించ్చ్యి దేవుణిప్రతిష్టచేయించ్చేను. యీదేవస్థలాల్ల
పూజనైమిత్యాం జంగం వాండ్లు నిర్నేశంచేశిరాయలవారి
శల్వ ప్ర॥ చెర్వుకట్టకింద్ద మాన్యంశిశువుల్లువుపద్ర

వం ఆయెను ఇందున్ను సుంకులు మున్ను ఆనెశెక్త్రే దేవాలయం
గ్రామాన్ని పక్ష్యమానదార్లు మంట్లు పంకాపుదనం వార్లు
కటించ్చారు. యీ ఆ మున్ను వారికి ఫ్రంజచెసె వాండ్లు చెట్టిబ
లజెలు యీ తిరుమలరాయలవార్లు చనిపోయినెను
క ఆళ్ళియరామరాజువార్లు యీ గుత్తిదుర్గం అధికారం
చెస్తూ వుండగా కొనేటి రంగరాజువార్లు యీ గుత్తి
దుర్గం అధికారం చెశేరి. యిట్లా వుండగా ఆళ్ళియరామ
22 రాజుల వారిమీంద బిజాపురం ఆల్లిఆదిలశాహి జేదరు
నో జాంషాహి భాగానగరు కుతుబుషాం యీ మొదలయిన
పాదషాహీలు యెకస్తూల యినరపతి ఆయినరామరాయ
లు వారి మీందికి వచ్చి యుద్ధమందు నీరవా పాక మునా
యగా నూ వె నందున రామరాయల వారికి తురుష్కుల
కి రక్కెదనం చెశి సంస్థానం మున్చ్వారు. తురుష్కులు ప్రాబ
ల్యం ఆయెను గోండ్వా మొదలయినగడి జాగాలు యూవత్తు
తా గానావెశేరాజ్యం హస్తగతం చెసుకొలుతూ వుండగాను
కొండాలల్లు వారి తల్లు సంచ్చ యీ దక్షిణా ప్రాంత్యానూ క్షా
గానగరం పట్లా నూ ప్రతినామమైన హైదరాబాదుకు
ఢిల్లి నుంచి ప్రభుత్వా నూ వచ్చినందున వార్లు హైదరా
బాదుకు వచ్చ్యారాజధాని చెసుకదరొబస్తూ దక్షిణా
23 ప్రాంత్యం రామెశ్వరపరియంత్రం రాజ్యం చెస్తూవుండ
గాను హైదరాబాదు నవాబు చెదార్లు తానెషాం వొవద్దనుంచ్చి
అధికారస్తులు యీ గుత్తిదుర్గానూ వచ్చి గుత్తిజాగా
కాయం చెసుకోని వుండగా గుత్తిదుర్గా నూ వుండెవరా
గాజౌలు తాలుకాలు పరగణాలు ఆనొయీ ప్రకారానూ

నిష్కరుష చేసి గుత్తిసరకారు అనేటి మకము చేసితా
లుకా పరగణా యావత్తు యీ గుత్తిసరకారు క్రింద నెనడ
స్తూవుండెను. తదారభ్యం గుత్తిసరకారు, అనే పేరుకలి
గెను. పూర్వానకు గుత్తి దుర్గం శ్రీమా అనే జనవాడికె వుండె
ను. యీతురుష్కుల ప్రాబల్యం అయినవెనుక గుత్తిసరకారు
24 అనే పేరు అయెను. ఆపుడు యీ యర్రతిమ్మరాజు గ్రామా
నకు కోంనిగ్రామాలు వేసియిచ్చి యర్రతిమ్మరాజు చెర్వు
తాలుకా అనే పేర్లు ఆయె యీరుకుతలు గుత్తిసరకారు
కు చెల్లుతూవుండెను. యీరీతిన కోంనాళ్లు రాజ్యం చేసి
తానేషాకి పాదుషాకి చనిపోయిన పిమ్మట నిజాము
నములుకు ఆసఫ్జాకి అనే తురకదొరవల్లతు హైదరా
బాదుకు చేరి తుల్లకే రాయటుకవు రాజ్యం చేస్తూవుండగా
కోంనాళ్లు అయినవెనక ఆరకాటు ప్రాంత్యాన్ని నవా
బు సాదతుల్లాకి ఖాను సుబెదారు నవాబు వోంకరకు
ఆయ ఆరకాటు చేరి ఆజాగాన తక్కుజాగా చేసి రాజ్యం
25 చేస్తూవుండగా ఆపుడు తురకలు అతిప్రాబల్యం ఆయి
రి. యీప్రకారం వుండగా చెరువుగ్రామానుకు పశ్చిమం
సమీపమందు నమాజు గాకి కట్టించిరి. పూర్వానకు
నమాజుగాకి అనే పేర్లు వేదు తురకలు వచ్చ్యనమిదట
నమాజుగాకి అయినది చెరువుకట్టమీద ఆంజనేయు
లుకు దారుమంటు పంకట్టించి వుండ్రి గనుకు శిథిలం
ఆవుతు వునవుందున చెరువగ్రామానకు కర్ణం ధర్మప్ప
అనే ఆయన శాలామంటపం కట్టించెను. గ్రామానకు
తూర్పున సమీపమందు బావి తోవించెను. గ్రామానకు

పుత్త్రరం తప్పు దేశాయి వెంకటరమణప్ప ఆనెఠయిన
బాపి పోషించ్చెను. తదనంత్రరం కడప పతు పఠాణాను
26 ~~[illegible]~~ యూణా వారు నవాబుగిరికి వచ్చి కడప కాయము
చెశి కేలాం త్రరాజ్యం చెస్తూ వుండ్రి గుత్తి కిల్లా మాత్రం
హైదరాబాదు చెల్లా ~~[illegible]~~ వుండ్డెను పామలేటి తాడ
పత్రి యింకట్ల కొం నిజాం తాలూకాలు ఆరకాటి కింద్ద నెనడ
స్తూ వుండ్డెను. ఘండికోట యర్రదిమ్మరాజు చెరువు యింకట్ల
కొం నిజాం తాలుకాలు కడప మయానా దావుద ఖాను వారికి
నడస్తూ వుండ్డెను. ఆ కాలమంద్దు యర్రదిమ్మనాయని చెర్వు
కస్బతు దక్షిణం మర్వన సమీపం దావుద నగరం ఆని గ్రా
మం కట్టించ్చిరి. యర్రదిమ్మరాజు చెరువు గ్రామానుకొం
టకటించ్చిరి. యీ దావుద ఖాను వారికి ముగ్గురు కొమా
27 ళ్లు చెంబూమియ్యా గరు డ్డి నవాబు ఆబదున జేఖాన్
గయి ప్రకారం వుండ్డగా దావుద ఖాను దౌర్జని ర్ఫయి
న వెనుక చెంబూమియ్యా కడప ఘండికోట మొంద
లయిన తాలుకాలు పేపహరం చెశెను. యీ యర్రదిమ్మ
రాజు చెరువు ఘండికోట మొంత నడస్తూ వుండ్డెను. తద
నంతరం రహేమాను ఖాను మయ్యాణా ఆనె ఆయిన ఫౌజు
దారిగి చెస్తవచ్చెను. వారి ఆమల్లోను యీ చెరువు గ్రామా
నూకు యీశాన్య భాగమంద్దు నాల్గు కొసుల మీద వుండ్డె
పెరవలి గ్రామం పాలెగాడు వెంకటప్ప నాయుడు కావలిరు
సుము మాన్యాలు కావలెనని ఆడిగినంద్దు యీయనన్నటికి
పెనాదియిచ్చేది లేదు ఆని ఆక్షేపణ చెశినంద్దున శరారతు
చెశి సమయం జూచి వచ్చి గ్రామం దొపించ్చుకొంటుపడ

చూచి పించ్చి పోయెను. రహీం ఖానఖాను మియ్యా నాచని
ప్పయిన తరువాత ఆయిన అల్లుడు ఆయిన ఘాశి మియ్యా
28 వ్యవహారం చెస్తూ వుండ్డి తిరిగి కోంటుకి ఆరంభించె
యించ్చి కోంట లో వుండ్డినా రాజా వుచ్చివఘ సంవత్స
రం వ్యవహారం చెసెను. తదనంత్రరం కడపవారి తమ్ము
నుంచ్చుమలవారి యుడు రెండ్డు సంవత్సరాలు చెసెను. గాడి
చర్ల రామన్న ఆనె ఆయన వెవహారం చెస్తూ వుండ్డగా శాలి
వాహన శకె వర్షంబ్బులు ౧౬౭౦ ఆగునెటి శుక్ల నామ
సంవత్సరంలోను హిందుద్దారా వుఘోర పడె వారి ఫౌజులు
వచ్చి యీ చెరువ గ్రామం యింకా కొంనిన్ని గ్రామాలు లుటిం
యించ్చియి చెరువ గ్రామం తెర్పుకాల పెశ్పోయిని దియా
వర్తమానం కడప వారు వినె స్వావాలు చెందు ఆనె ఆ
యన గ్రామాలు బస్తీ చెయించ్చెను. దావుద భాను నికొం
మారుడు అబుదాలిన భానుడు కొంనాన్నాళ్లు వ్యవహారం
చెసెను. ఆయన చనిపొయిన వెనక ఆయన కొమా
రుడు గని మియ్యా చంబ్యా మియ్యా కొమారుడు ముశే
29 దు మియ్యా వీరుయిద్దరు నెడురులు ఆనె గుడ్డ నవాబుకు
కొంమాళ్లు పెనందున విరినెదగ్గర వుంచ్చుకె వ్యవహారం
చెసెను. గుడ్డ నవాబు నష్టం ఆయిన వెనుక. ముశెదు మి
య్యాగని మియ్యాకు చాం నన్న పసపల ఆనెగ్రామంగవద్ద
పసపల ఆనెగ్రామంగ యీ ప్రకారం రెండ్డు గ్రామాలు బ
ర్చుకొ యిచ్చి బరాయబుడ్డ వ్యవహారం ముశెదుమియ్యా
చెసెను. యీరితిన కొంనాన్నాళ్లు జరిగిన వెనక తమ్ము
డు ఆయిన గని మియ్యా రాజ్యం తనకు అర్ధం పంచ్చియి

మ్మని ఆడిగినందున ఘండికోట వగైరనుంచి పశ్చిమ
రాజ్యం గంని మినాయించుకుయిచ్చెను. యీప్రకారంతోనున్నా
ళ్లు జరిగిన వెనక శాలివాహన శకవర్షంబ్బులు ౧౬౨౩
ఆగునవేటి. ఆంగ్గిరస్స సంవత్సరంలో నుగుత్తిదుర్గంమో
గలుహైదరాబాదువారి తట్టు వుండెను. గనుక వోంద్దరం
వుషోరపడె కొమారుడు మురారిరావువారికి షేఖారిబా
తకె ల్లాతాలొ పెశియిచ్చారి. మురారిరావువార్రు గుత్తిదు
30 ర్గంకాయము చేసుకొ తనబుస్తూ రాజ్యంత్త స్వాధీనంచె
సుకవండ్డగా మురారిరావువద్దవున్న పాలెఖాను డు
వారి తట్టునుంచ్చ యీచెరువగ్రామం నూరుఖాంబగ్రా
మంకరణాలు బోజ్జంనన్నాపెంకట్రాయుడు. ౧ యీమొ
దలయిన వారిగ్రామ అధికారం యిచ్చివుండ్డి శ్రీస్వామికి
రథొత్సవము చెయించ్చమని శల్వ అయినందున్నను
తనంగా రథంచెశి వుత్సవము చెయించ్చేరి. ఆప్రభూత్వ
ము వుంన్నత్తలో సాలినారథోత్సవము నడిచెను. శాలి
వాహనశక వర్షంబ్బులు ౧౬౬౬ ఆగునటి మన్మథ
నామ సంవత్సరంలో నుశ్రీరంగ్గపట్టణం తట్టునుంచ్చి
హైదరునవాబుసుబాచెస్తూవచ్చి గుత్తిదుర్గం లడాయి
చెశి దుర్గంతీసుకొని తాలోంచెశి రాజ్యం వోలాకొ ఆయి
నందున్నప్రజలుకొలు యిచ్చి రాజ్యంకొ తింంచ్చి అధికా
రం బాళ్లాజీరావువారికి యిచ్చి తొల్లా దార్రు నథడు భా
ను నా చెశి వుంచ్చి మురారిరావు నా పట్టుకెళ్ళాయిరి. బా
ళ్లాజీరావు వఘ సంత్సరం చెశి చనిపోయి తరువా
31 తనరస్సప్పయ్యసు బాదారిగొచెసుకొచ్చెను వారి ఆమల్లో

నాగయ్య గారు ఆమయిలు దారిగి చెసుకువ~~చ్చెనువారి~~చ్చారి.
వారి ఆమల్లోను దెవుకొ రథం భిలంఆయుపోయినందున్న
తిరిగిను తనంగ్గా రథంచెయించ్చారి. పొగ్రవోలు తొండ్డవాడు
తిప్పన్నవద్దగ్రామకర్ణాలుప్పాయించ్చిసమర్పించ్చారి. శో
భకృతు నామసంవత్సర పర్యంత్తరం నరసప్పయ్యసుచె
దారిగి చేశెను. తదనంత్తరం చోస్తియారుఖాను ఆనేతు
రకెకుసుచెదారిగొయిచ్చిపంపించ్చారి. వగ౧ సంవత్సరం
చెశెను. యీంత్తలోశ్రీరంగ్గపట్టణంవద్దన పాబుచచ్చెను.
ఆయనకొమారుడు టిప్పుసాహెబు ఆధికారంచెస్తూవుండ్డగా
స్తైదుఆమిను ఆయనకు సుచెదారిగయిచ్చిపంపించ్చారి. వఘు
సంవత్సరం పరియంత్తరం చెశెను. ఆయనకొమారడుసవో
వుండ్డెను. యీచెరువ పరగణాకుషాం౦ బాషసా౧ ఆనేతురక
కులుఆమలు యిచ్చారి. వారి ఆమల్లోను మాజిగాం౦ బిలంఆ
32 యివున్నందున్నదురస్తూచెయించ్చగిలాబాశెయించ్చెను. లా
గడగిలాంపావుండ్డ వెదుస్తైదు ఆమిను రాజ్యంసుబాదారిగి
చెస్తూ తాండపర్తితట్టువొబారణాకుపొయివుండ్డగా తాండ
పర్తివద్ద మ్మరవోరాటుపారి గుర్రాలువచ్చి తాండపర్తిదాంచ్చి
స్తైదు ఆమినును నరికిపాయిరి తదనంత్తరం మవ్వాదు
ఆషరఘ్ఘు ఆనె ఆయనన్నూ ఆసఫగిరి యిచ్చిపంపించ్చ
నందున్నవారు కొంన్నాళ్లు రాజ్యం చెశారి. ఆటు తరు
వాతస్తైనులు ఆబదాను ఆసఫగిరి చెసుకువచ్చెను. వారి
ఆమల్లోను మరవో టువారితట్టు నుంచ్చివారి పంత్తుషడి
కా తాత్యా ఆనె బ్రాహ్మణకొంకణస్తు సరదారు సుబా
తొవచ్చిరాజ్యంథాణా పెసుకుదండ్డుగడ్రావోలు పడిరి. మొ

గలాయి తుట్టు సంచ్చ్యె ఆజం జంగ్గపాలార జంగ్గ పేందాయ
తు భానుడ వచ్చ్యె గుత్తికిల్లాకు ముటడి వెళ్ళి రాజ్యం లోపెట్టి
33 నప్పైరుస వోమ్మో హాలాకు చెళ్ళి వెళ్ళి పోయిరి. వారూధికృతు
నామసంవత్సరాన సూ॥ రాజ్యా సూ॥ కేరువతోచను. కర్న్య
కుయీచెరువుగ్రామం పుంజారులు రాజ్యం విడిచపోయివుం
డిరి. గసూ॥ దెవుడికికి పుజవెకటా గ్రామాలు సహాప్యాయి
సంధుఽపు సహాచసన్నకరశాంబోజసన్న విగ్రహాలుకోంని
స్వామికి సమర్పించెను. మరికొన్ని సంవత్సరాలు ఆయి
వెనక కాళయుక్తి సంవత్సరంలో సుయింగ్గరిజువార్లు
శ్రీరంగపట్నం సూ॥ చెరిశీధార్థినామ సం॥ ద్వశ్రీరంగ
పట్నం తిసు॥ టిపుసుల్తాను సులదాయిలో కొంటివెళ్ళి
యిగుత్తిదుర్గం మొగలాయిలు॥ యిచ్చ్యెనందున్నవారితోల్ల
ఆవిలసుసాహేబువచ్చ్యెదుర్గంతా తెవెళ్ళి చందూలాలాకో
అధికారంయిచ్చ్యెపొయిరి. వారివ్యవహారం.... చెరువు తాలూ
కాపామడితాలూకాయీరెండు తాలుకాలుదిప కేమురాము
34 ఆపెఆయిన చెశెను. రవుద్రినాం సం॥ లోతిరిగియింగ్గరిజు
వారుగుత్తిదుర్గంతన్నస్వాధినంచెసు॥ రాజ్యం చెశిరి. యిచ
లు॥ ఆంగ్లేశారిహామాన శకవర్షంబులు ౧౭33 ఆగుసన
టిప్రజోత్పత్తి నాం సం॥ పరియంత్రం యింగ్గరిజువా
రి రాజ్యం కాయముగావుంన్నది. యీచెరువుగ్రామంలోనల
వాత్తనాయి భూమిలోవెశె పావరము పచ్చ్యజొన్నలు ౧
సజ్జలు ౧ కందులు ౧ వులువలు ౧ పెసలు ౧ ఆలసందలు
౧ యీప్రకారం కొదారంభా సూ॥ ఆవుతలవుంన్నది. వీరా
రంభా నూటి ఆరెత్యాధాన్యం కార్తికఫలాన్నుకేసరివర్లు ౧

సవత్సరమద్దె యీప్రకారం వద్దె ఆవుతు వుంన్నది. వైశాఖఫలా
ఫలాలు చంన్నా శివద్దెగ సంనవద్దెగ యీప్ర॥ ఆయ్యోదిపొట్ల
వద్దె తెత్తె నాలు వెశినట్టు ఆయిన కొంచ్చెంగా వ్రష్టలం....
వుంన్నది యీప్రకారం యర్రదిమ్మిరాజు చెరువ్వకైఫియత్తు
వ్రాయించినది చెరువ్వ కర్ణం బోజనరిగ శేషప్పగిరిన
యీమ ముగ్గురు ప్రూరవ్వ సంబ్బావినవర్తమానాలు
నడవడికె సహ తెలిశినవారులుగ సూం(ప్రాయించ్చినకైఫి
యత్తు. బోజనరికు ఆరువ్వై సంవత్సరాలు శేషప్పకు నలుభై
సంవత్సరాలు శినప్పకు ఆరువ్వై సంవత్సరాలు యీప్రకా
రంవుంన్నది.... కైఫియత్తువ్రాశినది ఆనంద్దరావు యీలా
ఖె కత్తెల కొర్ణం మంకన్నె సాహెబు సరవాయర్ జర్నల
గారి ముత్సదివ్రాశినది ప్రజోత్పత్తినాం సం॥ పౌష్య బ॥
౪ గురువారం శాలివాహన శకవర్షంబ్బులు ౧౭౩౩గుత్తి
36 తాలుకు మవుంజె యర్రదిమ్మిరాజు చెరువ్వగ్రామంమొత్తా
ముల్లోవ్రాయపడినది..
ఫజ్జు చం॥ ౧౨ మహెరాంది సంబ్బర్రు న౭ ౧౮౧౧ యీసహి
మూంతాబకున౭ ౧౭౧౧ ఫసలి ———

లింగ్గగిరిజమీందారు యొక్క కైఫియతు ——

1 కైఫియతు మంత్రిప్రగడవారికే లింగగిరిజమీంశారాకెదాం
యి యిత్రితపువృత్తాంతం పూర్వపుపురుషులసంగతి
ఆదికాలమునాటికమాయషూవినకెరిజాంత నూతెలియ
లేదు. (~~యియితదనంతరం~~) సనదుసూత్రములవల్లనూ
తెలియవేదు. యియితదనంతరంపెద్దలవల్లవింటూ
వచ్చినమాటలవెంబడినిన్న వకదినం అరా పూర్వోత్తరాలు

కాగితములు అగపడిన్నితెలిసినంత వృత్తాంతంవ్రాశినది.
శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౪౮ వెయిన్ని నన్నూటనలుబైయె
నిమిదవదగ్గిరనుంచియిదివరకుగడిచిన యేండ్లు శాలివాహనశక
వర్షంబులు ౧౭౩౮ వెయ్యిన్నియేడు నూర్ల ముప్పైయెనిమిదవ
రకు యిన్నూటతొంబై యేండ్లకు మాయుష దిగువ వ్రాశినాము
చిత్తగించవలశినది ———

2 మొదటి పురుషుడు మల్లపరాజు తసుబాకరిలోకము నర్సా
గ్రా మాలవ్యవహారం చేసుకుంటూ శాలివాహనశకవర్షంబులు
౧౪౪౮ వెయ్యిన్ని నన్నూటనలుబైయెనిమిదదగ్గిరనుంచి
అప్పటికే యుర్గం మీదను కాపురం చేస్తూవున్నకే మాయుష
దార్లు యుద్రమరెడ్డి శింగరకు కొవె పెదవీరయ్యమందకొండు
బారగాండ్లు పెదకేసన శెట్టి వారు మొకద్దమూదార్లు అయివుం
డురుగను కవారిని కలిశి సర్కారువుయోజనం సరంజాముచే
సుకుంటూ యీబై సంవత్సరములు తిర్గాడుకున్నాడు. అటు
మీదట శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౬౮ వద్దనుంచియూ
మల్లపరాజు మనుమడు నల్లమల్లపరాజు సదరున వ్రాశిన
మొకద్దమూదార్ల సంబంధులు దివాణం పుప్రయోజనముల
లోనటం చౌశక్తివేకపోయినప్పటికి బవాలు దినములబట్టి
వున్నవారని వారినికలుపుకొని ఆరువూళ్లూ అమానికమా
యుషచేశి సర్కారు అర్థ సరంజాము చేసుకుంటూ యీబై
3 సంవత్సరములు కమాయుష చేశినాడు. యీనూరు సంవ
త్సరముల లోప్రైదాం బాంఈదాలో యవయుప్రభువులు అయి
వుండురా ఆప్రభువుల పేళ్లు మాకు తెలియవేయు. పెద్దలు
చెప్పుకోంగానూ బ్హాం గానివనలేదు. యిటు తర్వాత శాలివాహన

శక వర్షంబులు ౧౭౪౮ వద్ది నుంచి యీనల్లమల్లప రాజు మనుమ
డైన రంగరాయి తాతగారు వున్నప్పుడే వ్యవహారంలోనటాం
స్తూ వుండే వారు ఆయి శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౭౭౮
వరకు పదిసంవత్సరములు కమాయుషు చేశినాడు. యీరంగ
రాయికమాయుషులోనే కాందేవారికి జాగీరుదార్ల పెంతపులో
ప్రవర్తించినారు. మూడు సంవత్సరములు భాలుసాకేందజ
రిగినది శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౭౭౮ దగ్గెర నుంచి
హైదరాబాదు ప్రభువు ఆయిన సుల్తాన బుల్లా పాదుషాహ
వారు పెద ఆలంభానునిగారి కి జాగీరుయిచ్చినారుగనుక
4 వారి ప్రభుత్వములో మున్నో ఆరు యేండ్లు ఆసుల్తాన బుల్లా
పాయుషా హావారి అల్లుడైన అబ్దుల్ హాపనుపాయుషాహావారి
ప్రభుత్వములో పన్నెండు యేండ్లు జుములా నలుభైయుని
మిది సంవత్సరములు ఆలంభానుని వారున్నూ ఆయిన
కుమారుడైన డుసర్ఖా భానుడున్నూ అనుభవించినారు.
యీదినములలో యీమాదప్రాశి నరంగరాయి పెద్దకుమా
రుడైన పెదరంగరాయి యీమల్లపరాజు కుద్వితీయభార్య
కుమార్లలో పెద్దవాడైన శింగరాజు యిద్దరూ కలిశిపర
గణా వ్యవహారం చక్కపెట్టుకుంటూ జాగీరు దారునితో
పొంతవుగా ప్రవర్తింస్తూ కొన్నిదినములు కాలంగడిపి
నారు. కొన్నిదినములు రంగరాయి తమ్ముడు అయినపద్మ
రాజు కుమారుడు నరసరాజూయిద్దరూ దంటుపడి వ్య
వహారం చేసుకుంటూ సర్కారు సరంజాములోవుంటూ
వచ్చినారు. అంతట శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౬౦౨
ఆగు నేటి ప్రభవ నామసంవత్సరములోను ఆశ్వీజ

౫౩౦లు అవురంగజేబు పాదుషావారు హైదరాబాదుకు
వచ్చియుండి వేశిరాలం ఖానునిజ ~~సూబాగిరీ యిచ్చి~~
కిల్లాయీకి పంపించి అబ్దుల్ హసను పాదుషాను పట్టు
కొని పట్టముకు ఖాను శిఖారసు ఖానునిజ సూబాగిరీ యిచ్చి
వింగగిరి పరగణా పూర్వమునుంచె కొండపల్లి సర్కారు
లో దిగనుక ఆ సర్కారు కిందనె దాఖల్ చేసి జిల్లె దౌగులిపి
ఆతనికి ఫౌజుదారీ యిచ్చినారుగనుక ఆసాలు అతడు వ్యవ
హారం చేశినాడు. సన్ ౧౦[illegible] ఫసలీ విభవ సంవత్సరం
అమలు సారాద్యాల దౌగు చేశినాడు. సన్ ౧౦౭౭ ఫసలీ శుక్ల
సంవత్సరం మొదలుకొని సన్ ౧౧౦౦ ఫసలీ ప్రమోదూత
సంవతరం వరకు రెండు సంవత్సరములు మహమ్మదు తకీ
దౌగు జాగీరు ముద్దతు దుస్సాలా జాతి వామానశకవర్షంబు
లు ౧౬౧౧ సన్ ౧౧౦౦ ఫసలీ ప్రమోదూత సంవత్సరం యీ
మహమ్మదు తకీ దౌగు జాగీరుదారుగారు రంగశాయీ నరస
రాజు పెదతండ్రి అయిన శింగరాజునూ ఆ నరసరాజునూ
హుజూరుకు పిలువనంపించి యెనూరు వరహాలు నజరానా
పుచ్చుకొని పన మజ్కూరుకు బలిష్టమైన యిలాకాదార్లు
యెవరూ లేరుగనుక నూటాలా సంవత్సరములనుంచి వారి
వారికి మా యిష్టదార్లు ఆయి పరగణా వ్యవహారం జకపెట్టు
కుంటూ సర్కారు సరంజాము యిస్తుండి వచ్చినారుగనుక
దేశ దర్యాప్తు చేసుకొని దేశముఖ్ దేశపాండ్యా గిరీమిరా
శీరుసుంసా వరంద శుభాంగము లు తాము సనదు వ్రాశియిచ్చి
ప ఋవు సూబాగిరీలో వుండే జానుశిఖారసు ఖానునివారి
దస్తు ముహర్లు చేయించి యిప్పించడమైనది. సన్ ౧౧౦౧

ఫసలీ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరం అమలు నిజాం ముల్కసుభాను
జాగీరుదారు ఫౌజుదారు గరగరామాన్ సను భాలేఖాను
సన్ ౧౧౦౨ ఫసలీ ఆంగీరస సంవత్సరం ఖాదరుఖాను ఫౌజ్దా
జాగీరుదారు సన్ ౧౧౦౩ ఫసలీ శ్రీముఖ సంవత్సరం మొదలు
కొని సన్ ౧౧౦౬ ఫసలీ వరకు నాలుగు సంవత్సరములు
ముస్త్రఫా ఖాల్జీ ఖాను సన్ ౧౧౦౭ ఫసలీ లగాయతు సన్ ౧౧౦౮ ఫస
౭ లీ యీశ్వర బహుధాన్య రెండు సంవత్సరములూ అమలు ఫకీ
రుల్లా ఖాను సదరు ముస్త్రఫా ఖా సన్ ౧౧౦౯ ఫసలీ ప్రమా
ది సంవత్సరంకు మాయష్కు మీరు వార్స బహదరు ఖాను
అమలు రంగసాయికి మారుడు శ్రీనివాసులు స్వాజసహ
రాజ్యాదంటు పడి కెంబూలీ యత్నదాహీలు చేసి సర్కారు అర్థ
సరంజాము చేసి పరగణా వ్యవహారం చేసుకుంటూ వచ్చి
నారు. విక్రమ సంవత్సరంకు మాయష్కు మీరు వాస్సనే చేసినా
డు. వృష సంవత్సరం అమలు ఫకీరుల్లా ఖాయి జారాదారు
ముదారు ఖా సన్ ౧౧౧౧ ఫసలీ చిత్రభాను సంవత్సరం
లగాయతు స్వభాను సంవత్సరం సన్ ౧౧౧౨ ఫసలీ వరకు రెండు
సంవత్సరములు దుర్ఖాన ఫరప్ప అమలు సన్ ౧౧౧౩ సాలు
లగాయతు సన్ ౧౧౧౭ సాలు వరకు అయిదు సంవత్సరములు
మీరు కాయం అమలు సు సన్ ౧౧౧౮ ఫసలీ విరోధి సంవ
త్సరంకు మాయష్కు హెర్సై బుఖాన్ సూబాగీరు ఫౌజుదారు సరు
8 దారుఖాన్ సన్ ౧౧౨౦ ఫసలీ మహమ్మదు యారుబేగు అమ
లు సన్ ౧౧౨౧ ఫసలీ లగాయతు సన్ ౧౧౨౨ ఫసలీ ఖరనందన
రెండు సంవత్సరములు విభురాంఖాన్ అమలు సన్ ౧౧౨౩
ఫసలీ జయ సంవత్సరం నవాబు సుబాగీరు ముబారసుఖా

న్ అమలు హాంశింగు సన్ ౧౧౨౪ ఫసలీ విజయ సంవత్సరం ~~స~~
~~ఖా~~ ఖాలుసా అనవర్ద్దీ ఖాన్ బవలా॥ ఖ్వా జ్జాలుత్పుల్లా సన్
౧౧౨౫ ఫసలీ సన్ ౧౧౨౬ ఫసలీ మన్మథ దుర్ముఖి రెండు సంవ
త్సరములు లాలా తులారాం అమలు సన్ ౧౧౨౭ ఫసలీ
హేవళంబి విళంబి రెండు సంవత్సరములు యీ లాలా తులారా
ము అమలు చేసినాడు. సన్ ౧౧౨౯ ఫసలీ వికారి సంవత్సరం లగా
సన్ ౧౧౩౨ ఫసలీ శుభకృతు సంవత్సరం వరకు నాలుగు సంవత్స
రములు నవాబు ముబారసు ఖాన్ సూబాదారి ఆమానీ కామందు
చౌగు నాయులు మా॥ అమలు సన్ ౧౧౩౩ ఫసలీ శోభకృతు
సంవత్సరం నవాబు ముబారసు ఖాన్ సూబాం అమలు జీయ్యా
చౌగు క్రోధి సంవత్సరం సన్ ౧౧౩౪ ఫసలీ నిజామున్ములు
9 ఆసఫ్ జ్జా సూబాదారీ అమలు లాలా తులారాం సన్ ౧౧౩౫
ఫసలీ విశ్వావసు సంవత్సరం లాలా తులారామే అమలు
సన్ ౧౧౩౬ ఫసలీ పరాభవ సంవత్సరం ఖాజ్జా మహదుల్లా అ
మలు సన్ ౧౧౩౭ ఫసలీ ప్లవంగ సంవత్సరం అమలు సైదుల్లా
ఖా సన్ ౧౧౩౮ ఫసలీ కీలక సంవత్సరం అమలు ఖాంపరత్లా
ఖాను సన్ ౧౧౩౯ ఫసలీ సౌమ్య సంవత్సరం అమలు సైదుల
షరు ఖాను సన్ ౧౧౪౦ ఫసలీ సాధారణ సంవత్సరం లగా సన్
౧౧౪౧ ఫసలీ విరోధికృతు సంవత్సరం వరకు రెండు సంవత్స
రముల అమలు లాలా తులారాం. సన్ ౧౧౪౨ ఫసలీ పరిధావి
సంవత్సరం లగా సన్ ౧౧౪౬ ~~ఫస~~ ఫసలీ నల సంవత్సరం
వరకు ఐదు సంవత్సరములు హాజీ హాశ్శైను యితని
పేరు స్వాం ఖానుడు అమలు సన్ ౧౧౪౭ ఫసలీ పింగళ
సంవత్సరం అమలు హుస్సేను ఖాఫ్లా ఖాన్ సన్ ౧౧౪౮ ఫసలీ

కాళయుక్తి సంవత్సరం అమలు అల్లా ఖాల్లీ ఖాన్ సన్ ౧౧౪౮
ఫసలి సిద్ధార్థి సంవత్సరం అమలు అబ్దుల్ రహెమాను ఖానుడు
శ్రీనివాసులు అనులు సూబా నరసరాజులు పెదతండ్రి మనుమడైన నారా
యణ పాప్పనూ కొండా నటించినారు. సన్ ౧౧౫౦ ఫసలి ~~దుందు~~
~~భసంవ~~ రౌద్రి సంవత్సరం అమలు అనవర్దీ ఖాన్ సన్ ౧౧౫౧
ఫసలి దు~~ందుభి~~ర్మతి సంవత్సరం పరల్లీ ఖాన్ అమలు
సన్ ౧౧౫౨ ఫసలి దుందుభి సంవత్సరం లగాయతు సన్ ౧౧౫౩ ఫసలి
రుధిరోద్గారి సంవత్సరం వరకు రెండు సంవత్సరములు అల్లా
ఖాలీ ఖాన్ దాబూదు ఖాను సన్ ౧౧౫౪ ఫసలి రక్తాక్షి సం
వత్సరం లగాయతు సన్ ౧౧౫౫ ఫసలి క్రోధన సంవత్సరం వరకు రెం
డు సంవత్సరములు అల్లా ఖాల్లీ ఖాన్ దాబూదు ఖాను సన్
౧౧౫౬ ఫసలి క్షయ సంవత్సరం లగాయతు ౧౧౫౮ ఫసలి విభవ
సంవత్సరం వరకు మూడు సంవత్సరములు అమలు గులాం
మహమ్మదు ఖాన్ పరగణా ఆరు గ్రామాలు పాడు సన్ ౧౧౫౯
ఫసలి శుక్ల సంవత్సరం లగాయతు సన్ ౧౧౬౦ ఫసలి ప్రమోదూత
సంవత్సరం వరకు రెండు సంవత్సరములు అమలు న్యామతు
ల్లా ఖాను శ్రీనివాసులూ నరసరాజు తమ్ముని కుమారుడు అయ్య
పద్మనాభుడూ కొండా నటించినారు సన్ ౧౧౬౧ ఫసలి
ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరం లగాయతు సన్ ౧౧౬౨ ఫసలి ఆంగీరస
సంవత్సరం వరకు రెండు సంవత్సరములు అమలు జాపరల్లీ
ఖాన్ సన్ ౧౧౬౩ ఫసలి శ్రీముఖ సంవత్సరం లగాయతు సన్
౧౧౬౮ ఫసలి బహుధాన్య సంవత్సరం వరకు ఆరు సంవత్సర
ములు ఫరాషుల వారి(వ) భుత్వం ఉండుకు అమలు దారులు
మాసనల్లీ ఖాను నిమాయి మూడు సంవత్సరములు అబ్దుల్

ర హీం ఖాను ఖాన్ ని మా॥ మూడు సంవత్సరములు యీప్రకారం
జరిగినది. స॥ ౧౧౬౭ ఫసలీ ప్రమాది సంవత్సరం లాలాఖాల
కృష్ణుడు అమలు పద్మనాభుడూ శ్రీనివాసులకు మూరురుల
యినకో తంత్రాంక మాయిషు సుస్న ౧౧౨౦ ఫసలీ విక్రమ సంవత్స
రం హాసన్లో ఖాను ని అమలు స॥ ౧౧౨౧ ఫసలీ వృష సంవత్స
రంలగాయతు స॥ ౧౧౨౩ ఫసలీ స్వభాను సంవత్సరం వరకు మూడు
సంవత్సరములు బద్ధజమాల్ ఖానుడు వాజూరునుంచి సనదు
తెచ్చుకొని అమలు చేసుకోవలెనని వచ్చినాడుగాని జమీందార్లు
యివరూపలద్రేయు. అప్పారాయనిగారు తిరగబడి లడాయిం
చినారు. గనుక పారిపోయినాడు. యీపరగణా వర్తమానం
స॥ ౧౧౨౧ ఫసలీ వృష సంవత్సరం కాలంపేనందున బొత్తిగా
పంటవేకపోయినది. అయినప్పటికి నప్పమాత్రం ఆమాని న
జమచేసుకున్నారు స॥ ౧౧౨౨ ఫసలీ చిత్రభాను సంవత్సరం
12 ఆమర నాయని వెంకటకృష్ణారావు దేశముఖు పం॥ అనంత
గిరిగారు కం॥ మజుందారుగడి తీసుకొని మహాసూళ్లు యిం
యించిగ్రామం లోటు చేసినారు స॥ ౧౧౨౩ ఫసలీ స్వభాను
సంవత్సరంగు మల్లికపురంగన్నా దేశముఖు పం॥ జారంబాంత
గారు కం॥ మజుందారు కోటతీసుకొని పురంతామాయిండ్లదేశ
లూదోచుకొని పోయినారు. సనదు సూత్రములు వగైరా
కాగితములు వారి దోపిడిలో పోయినవి. యీమూడు
సంవత్సరములు దివాణంపేకపోయినదిగనుక గల్లంతు
చేశి దోచుకొనిపోయినారు స॥ ౧౧౨౪ ఫసలీ తారణ సంవ
త్సరం లగాయతు స॥ ౧౧౨౫ ఫసలీ పార్థివ సంవత్సరం వరకు
రెండు సంవత్సరములు అమలు నాథరు జంగు కమాయిషు

రఘునాథుడూ కోదండరాముడూ యీ [illegible]
సంవత్సరంలోను గుమ్మడపు [illegible] దేశముఖు [illegible]
రాబాదగా నుగబండ [illegible] కోదండరాం [illegible] దారుని
చిన్నవాళ్లు అకడ కాపురం వున్నారు గను [illegible]
చుకొని కాగిత పత్రములు [illegible]
13 దాచుకొని పోయినారు. స౹౧౧౭౮ శక [illegible] సంవత్సరంలో
స౹౧౧౭౯ శక సర్వధారి సంవత్సరం [illegible]
భానుడు కుంఫిణీవారి దగ్గర [illegible]
కున్నాడు. స౹౧౧౮౦ శక విరోధి సంవత్సరం మొదలు [illegible] కుం
ఫిణీవారు [illegible]
చితే పట్టిన కోదండరాముడూ [illegible] నాథుడూ [illegible]
యిన నరవారి యిద్దరూ పరగణా [illegible] తుల్యపాతి
సదర [illegible] మొదలుకొని కుంఫిణీకి అర్ధం చెల్లిస్తూ వచ్చి
నారు. స౹౧౧౮౦ శక [illegible] సంవత్సరం వరకు కో
దండరాముడూ నరవారి యిద్దరూ నటిస్తూ వుండగా యీ
సంవత్సరం కోదండరాముడూ [illegible]
రాముని [illegible]
౧౧౮౮ శక [illegible] సంవత్సరం [illegible] యిద్దరూ న
టించినారు. యీ సంవత్సరం [illegible]
డు [illegible] నరవారి [illegible]
14 ఆయన [illegible] యిద్దరూ స౹౧౨౧౧ శక [illegible]
సంవత్సరం పర్యంతం నటించినారు స౹౧౨౧౨ శక
దుందుభి సంవత్సరం కుంఫిణీ వారు [illegible]
శ్వత [illegible] నారు. స౹౧౨౧౩ శక రుధిరో

ద్దారి సంవత్సరం నరహారి చనిపోయినాడు గనుక ఆయన
తమ్ముడు వెంకటనర్సు సూర్యజోగయ్యాయుద్ధరూ స్తా ౧౧౧౦
ఫసలీ ప్రమోదూత సంవత్సరం పర్యంతం నటించినారు. స్తా
౧౧౧౧ ఫసలీ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరంలో వెంకటనర్సుగారుం
చనిపోయినాడు గనుక ఆయనకుమారుడు అయిన శనయ్యా
జోగయ్యాయుద్ధరూ కుంఫిణివారు అనుగ్రహానకు పాత్రులు అ
యి వారి ప్రభుత్వానకు కోరుకొంటూ వున్నారు.——

15 లింగగిరి పరగణా గ్రామం —

క॥ లింగగిరి ———	మౌ॥ గానుగబండ్ల —
మౌ॥ సర్వవరం ———	మౌ॥ కొల్లపల్లి —
మౌ॥ అమరవరం ———	మౌ॥ గానుగబండ్ల —

శివారు గూడెలు కుంఫిణీ వారి
ప్రభుత్వములో కట్టించి
నవి ————

శ్రీ

క॥ లింగగిరి శివాముపో గూడెలు —	మౌ॥ సర్వవరం శివారులో దిలక్ష్మీపురం శుక్ల సంవత్సరం కట్టించినది —

శ్రీనివాసపురం విరోధిసంవత్స
రంలోనూ ——
సీతారామాపురం ఖరసంవత్స
రంలోనూ ——

16 కొల్లపల్లి వారు యిది కొచవరపు —
సూర్యం పూర్వము పురపాడు పుస్తకంగా
ఆపాటి మాదనుప్రజోత్పత్తి సంవ
త్సరము యీ కొచవర పువారికె పొలము
పొందికచె క్షేత్ర అక్కడ యిల్లు వసూళ్ళు
పుస్తకలు గనక వారి యింటిపేరు
సూర్యం పేరుపొయినది.

౧

ము ౧ ... వారు ...
వారి ...
... ప్రజోత్ప
త్తి సంవత్సరములో
కట్టినది ......

౧

చంద్రుపాటు తాలూకా ... అయ్యగారు
ముల యొక్క కయిఫియ్యతు యిందున యింటిపేరు
గాంపగా నాల కయిఫియ్యతులు సరిగా పంపెను ----
కయిఫియ్యతుల తపసీలు ————
౧ మొఖాసా పయ్యనపల్లె ——
౧ మొఖాసా కేసుపల్లి ——
౧ మొఖాసా గుర్రంపాడు ——
౧ మొఖాసా చినమాచుపల్లె ——
౪
యెనుకను కయిఫియ్యతులు ౪ కి వివరం ——
కైఫియ్యతు మొఖాసా పయ్యనపల్లె గ్రామ
కొండపొద్దు చంద్రుపాటు సుబాంకు తస్తుగాను
పినాకిని నగర సంతు ప్రగము సంకేత ముక
కైఫీయ నను గాను ——
పూర్వము యింటి వెలసంస్థానికి కుద్దిన మధ్య కొమార

అనంత్రరాజు కిద్దవ ఉంచనున్నారు తాలూకా ప్రజలు తన్నంచె
స్తూ వుండగాను బంగారిబయ్యన అనే పాకనాటి కాపుబంన్నా
రి తూర్పు పరువు దూరమున రాబనెని పల్లె ఆగ కాపురస్తుడై
వుండెవాడు. తనకువి స్తారంగా గాగ కొంబ్బులు వుండగాను
యూర్పైన ప్రాశ్నలంకట్లు మల బాల్వన విస్తరింబ్బగద్దివుండ
గాను మెప్పుకొంట్లు వుండేవాడు. యిదిగాక ఆగ పైన అనంత్ర
రాజుగారి యొక్క ప్యాయి మృగాలు శివంగులు వ్యాఘ్రాలు
మొదలైన వికట్లు దానుట్లు యిరువుచె శివుండ్లిన ఖవ్యాళ రాజు
గారు వ్యాయి అరదానుట్లవస్తూ వుండేదినిన్నిక లదు. గనుక
అక్కడ వ్యాయి మృగము కట్లు దానుట్లయిండ్లు లుంను వుండే
దట. పైసత్రాశ్న కాపు తన యొక్క గాగణములు వరుపా
కాలములు పినాకినీ నది దాటి రావడానుట్ల ప్రయాసం
గా వుంటుంన్నదని అక్కడ కొన్ని కొట్టాలు కట్టి వుండే
వాడు. ఆగడరాజుగారికి శికారి శివంగులు వస్తారా వుండె
దిగనుక అందుకు శివగులపల్లె అనే నామము కలిగివుండె
ను. మరికొన్ని దినములుకు పైసత్రాశ్న కాపు యింట్లు కట్టు
కుని వుండెను. గనుక ఆగ్రామానకు బయ్యనగారి పల్లె అ
నే నామధేయము కలిగెను ————

మరికొన్ని దినములు వజ్రాలు తావ్వే కొండగమికా...
....ళంవజ్రా వున్నదని దావాకొంవారికి పైకం యిచ్చేట
ట్లు నిశ్చయం చేసుకుని గనులు తావ్వి వజ్రాలు పరిశో
ధించ్చితిస్తూ వచ్చేవారు. వారున్ను యిండ్లు కట్టుకొని వుం
డే వారు. గనుక యీ బయ్యనపల్లె అనే గ్రామం కొండ అం
చ్చున వుండేటంన్ని కొండగమికాళ్లు వజ్రాలు పరిశోధిం

చెది గనుక నున్న కొండ్రపై ఉ అని [illegible]
యం అయినది. యీ కొండ్ర గమి [illegible] —
౧ పసుల యుల్లుగాడు —
౧ బొడి రెడ్డి లక్ష్మయ్య —
౧ చవరం వెంకటపతి — -
3
యీ ముగ్గురు ప్రాయించిన కైఫీయతు భూగామి యుంట్లు వ
త్రాలు వుండడానుక గుర్తు యెయుంటే కొని [illegible] వా
ళ్లు కలవు అందుక తపశీలు —
౧ కనిరాయి. ౧ మొలక్తెరాయి ౧ పిండి కావి రాయి.
౧ పలుగురాయి ౧ కష్టగుండ్రాయి ౧ [illegible] రాయి.
౧ బొంత కెంపు రాయి సక ౧ యిసక రాయి ౧ [illegible]
3 ౧ పేటి కొయ్యలు — ౧ గద్దగాడు పెద్ద ౧ గు[illegible] రాయి.
౧ పచ్చ బెండు గుల్ల ౧ ఫకీరు రాయి ౧ శిసంగారాయి యుం
.... ౧ కరఫాకే గాయి   డుక బొంగపటిరాయి
౧ తెల్ల అనేరాయి చవ్వ కంగా వుం   అని నిన్న పగా కలవు.
డును — -

యిష వంటి రాళ్లు యెభుమిపై అగపడుతున్నదా [illegible]
గాన వజ్రాలు పుట్టును. అని తాచును గనుక ఆ నాలుపర
చగా భుమి వద్ద యెర్ర డె పుట్టు కొని తాలిక ఆ రాళ్లు మ
న్నియా వత్తున వచ్చి తొట్టెలం వాళ్లు పాశి అందు యిసక
రాళ్లు మనున్న తొట్టెలో వెశి జల్లెలకడిగిన తొరనుపెద్ద
పొరతా కడిగే ఆ నాళ్లు ఆవలి పార వెస్తేరు వాత
ఆ రాళ్లు యివల తెచ్చి కొని పొద్దుకు యెదురుగా భూమి
పైన వచ్చి వచ్చి ముసముగా వచ్చా కేడు ఆ రాళ్లు యెర్పరిస్తా

రాగా అదృష్టానుసారంగా రవలు నాల్గు జినుసులు నల్లవి
తెల్లవి పచ్చవి యెర్రవి.
యీ నాల్గు జినుసులలో తెల్లవజ్రాలు దొరకడమే విస్తారం
గా ఒకప్పుడు యీ జినుసుల రాళ్లు దొరికేటి తరువు యీ రవలు
~~సాన~~ సానపైన పట్టంగా ...... యిప్పుడు నున్న యీ రవలు ప్ర
త్తి భాగాకు అక్కాం ..... శికారూండ్లు పైపొత్తెర వలుదారక
న్నారదని మహానారూండ్లు పోయ్య నడతవెదు. యిందుమ్మ
మిసరాలు రును గుత్తగతీసుకుని గజలు వెయిస్తగు త్తగదా
రిడీవరకు యీమె తున్న లొన్నై పెగుత్తగదారు విక్రయం కాయల
4 దాను అధికారివరాయు .... పైన అయితే ఆరవ సరకా
రు వారి ముఖాత్రం విక్రయం ...... అందు భాగం తరాయప్ర
కారం తీసుకొనెది ______
పూర్వం యీ గ్రామంలోనె సానలు వుండెడి యిప్పుడు ......
వారి జీవనం జరగడం వేదుగను మునిమడుగుకు వెడలిపో
యినారు. యిప్పుడు నున్న యీ గ్రామంలోగను యిసాగు తువ్వుతున్నది
మయాకాపా రిప్రభుత్వం అంజ్జాజీ పంతులు అనెడె శక్తిబ్రా
హ్మడు మహాప్పుల తల్లి నుల్లెఖ్యము యానాసావారు ముహ
ప్పులకు యిచ్చి పెష్కేకషు వసూలచేశి పంపుదానుగ్రాను
ముకరరు అయి వుండ్డగా అతడు మొబామియ్యాప్రభు
త్వంలో ప్రమోయాత సంవత్సరమున యీగ్రామం అంజ్జా
జీ పంతులు షాసాగు గాను జాగీరు యిచ్చిరి గనుక అతడు
వికారి సంవత్సరం వరకు అనుభవిస్తూ వుండెను ఆగ్రామం
లోనె అతని అవసానం సామిపించెనప్పుడు గ్రామస్తు
లను పిలిపించి తన వద్ద వున్న జిందగాని వారివశాన్ని

యిచ్చి యిక్కడదే వాలయుంకట్టించి శ్రీ ప్రతిష్ట చేయించి
మని చెప్పిత నకు కొష్ఠ పెర్చ మని చెప్పితాను తాలిసవారి
అయి తన యొక్క బంధువులు అక్క్డ యెదట్టి నవారి తో
కేంద్రాస్థ్లశాన భూమికి పోయివార్లి కుట్ల ప బాగ ములు చెప్పి
వారిఅనుమతినిద్రై వగతిని పొందుసవారాలు -
5 పేమ్మాయ అంబ్జాజి పంతులు తమ్ముల్లకు ఇనాము భూమి గ్రామ ము
లను యిచ్చిన సొంము సంమంధాలు యివ్వమని తగాదా
చెశ్శనలు గురుసాక్షీ వారు యిర్యాప్తకారంపి త్రి ఆజ్ఞాలు ఘన్నకొ
యుడం అయుక్తమని తెలియ చెప్పినందున ఆసొంమ్ము సంమం
ధాలు వారికి యిచ్చిగ్రామం లయు ప భూము కొంత కేంయి
చ్చిగ్రామమున్సుల ము భూత్రమ గాని పకారాయుడుంన్నగ్రామ
స్థలుంన్నలోగడ విరోధి సంవత్సరం యాదే వాలయుం కట్టిం
చ్చి శ్రీ ప్రతిష్ట చే యించ్చి అందుక్లు పూజలు నైవేద్యదీపా
రాధనలుకు గాను కొంత భూమి న్ని మాన్యం గాయిచ్చినారు.
అందుకు యిప్పుడు పూజలు నడుస్తు వున్నది. ————
వికారి సంవత్సరములుగా యెతుబాపాదరు టిపూసుల్తాన పుష్మ
త్వం సౌమ్య సంవత్సరం వరకు గ్రామం సరకారుదాఖలు అ
యి తరువాత కుంపినీవారి
భుత్వం లొ నుంన్నసరకారు యినాం చెల్లుతు వున్నది ——
యీగ్రామానికి వుత్తరం లంక్కమలలొ కొండ పయిన పా
పనాథేశ్వరుని కొన లాస వుంన్నది. ఆ కొన లొ పాపనాథేశ్వ
రుని దే వాలయుం కొంచెక పాడుగా వుంన్నది. వసుపుంగా
లా మున్ను వర శించ్చక వుండే నట్లు అయితే ఆదెవుడ్లకి పూజ
సమారాధనలు చెశే నడవ కేలదు -

యీగ్రామంలో టిప్పుసుల్తాను ప్రభుత్వంలో వేరు లపాళె
గాండ్లు అవాంతరములో గ్రామస్థులు కొంది పాటి మంత్రికో
టు వెయించినారు. తమ తమ రమతు వేసందున దినెదినెఖిల
మై వృతువచ్చెను ——
ఇతారిఖు ౧౫ మెయి సంవత్సర ౧౮౧౧ సు నారాయణరావు
ము తనది యీకె కర్నల కొర్నమక్కెంజి సాహెబు —
చనూర్లరికే వృత్త్రరం కొలుపరు వృదూరమున పతాజె
కనపర్తి గ్రామం యొక్క కైఫీయ్యతు —
పూర్వము ప్రతాపరుద్రదేవ మహారాజు వోరంగంటిపట్టణా
మందు రత్నసింహాసనాధీశ్వరుండై రాజ్యము యేలుచుండ
గాను సదరిగ్రామములో కనకాద్రింవున్న అనే శక్తి ఉద్భవించి
జనులు యిష్టార్థము సాఫల్యం పొందిస్తూవుండెది. గనుక
అక్కడ జనులు యిండ్లు యేర్పడ్డైనవి కట్టుకుని అంవున్నవారు
బహుప్రశిధిగా వుండెదిన్నిగాను ప్పగా కనకాద్రిపట్టణాలను
పించుకుని ప్రఖ్యాతిగా వుండెను ——
తరువాత మరి కొన్నిదినములకు విజయనగర సింహాసనాధీ
శ్వరుడైన కృష్ణదేవరాయల ప్రభుత్వం పినాకినీనది
ప్రవాహం వచ్చిగ్రామం కొట్టుకపోయిన తరువాత కొందరు
జనులు వుండే వారు యిండ్లు కట్టుకొని కొంచపాటిపల్లెగా
కనుపర్తి అని వాడుకొనేవారు ——
యీరాయల దినములలోనే నడిగడ్డబాయన అనే పాంత
నాటి కాపు ప్రబలంగా వుండె వానికుమస్త సూర్యనారాయ
ణ సోమయాజులు యీమార్గాం చ్చిపట్టణాన్ని తనయిం
టికే పాతూరువస్తూ వుండె యీగ్రామం వద్ద తటాకం నిర్మించ

దానుఁ యోగ్యమని కొంత్ర ప్రత్యేంగ్రా ముస్తులు ఆవె(వు) రాదం
చెరువు కట్టించ్చి ఆభూమికి ఖ్యఖూమిగనుఁ సల్ల చెర్వుని
జనులు వాడుకొనే వారు పింమ్మట ఆ సామయాజులు వచ్చి
సరకారులో మాట్లాడించ్చి వర హాలు సరకారుఁ యిచ్చేటట్లు
శ్రొత్రియంగా నిర్ణయించుకుని అనుభవిస్తూ వుండేను. ఉలాగా
ఉతులసంస్థానం పోయిన్న తరువాత (శ్రో(త్రి) వడిచేరి బందులు
యగ్రామం సరకారుదాఖలు అయ్యినది. ——
తరు మరికొంన్ని దినములుఁ ఖయున పక్షి మద్దిరాం మరెడ్డిఅనే
వాడు సదరవు నల్ల చెర్వు నిండి తెత్తన గ్రామం పాలంవునిగి
పోతుంనదని ఆ చెర్వు బల వంత్ర తెగగొట్టించ్చినాగనుఁ
చెర్వు పాడు అయ్యినది ——
తరు మయూరాకా మెలు బాంకీ మయూర్వ (ప్ర)భుత్వంలో పల్లభదా
సు అనే సామరు కాదుఁ జాగీరుయిచ్చినారి గనుఁ అతడుఁ యెండ్లు
అనుభవించ్చెను. తరు పాకాంశాను దినములలో జాగీరు
జప్తి చేసెను ——
తరు పాకాంశానుతండ్రికి సన్న తప్పికి లొంబబికే జాగిరులు
అయి ఆరు సంవత్సరములు అనుభవించ్చినది. పింమ్మట ఆ
మెచని పోయిన్న తరువాత శీఘ్ర వటుం కొంటు ఒండెయ్యాలు
ఉరజులో వుండే పిరజాదాకు పాకాంఖానుడు జాగిరు
యిచ్చివుండెను గనుఁ అతడుఁ యెండ్లు అనుభవించెను ——
వికారి సంవత్సరమున బాహాదరు (ప్ర)భుత్వం లోగ్రామం
సరకారుదాఖలు ఆ అయినది. పూర్వం (శ్రో(త్రి)యుం అను
భవిస్తు వున్న సూర్యనారాయణ సామయాజులు వంశీ
కులు యీగ్రామాని వచ్చి గ్రామస్తులను పొంగ్రామం మోకా

పూర్వం శ్రోత్రియం నడుస్తూ వుండె యిందు(కు) సాధకం మావద్ద
తామ్రశాసనాలు వుంన్నది. మీరు మా వెంబడి వచ్చ్యనట్టు అ
యితే బావాదరు తావుకు పోయి గ్రామం జారి చెసు(కు) వస్తామని
చెప్పితె గ్రామస్తులు మాకు రాకూడదని చెప్పినందున్న శ్రోత్రి
యదారు బ్రాహ్మడు బావాదుర్లు వద్దికె పోయిన వాడు మళ్లా
రావెదు ఆ బ్రాహ్మడి వంశికులు కంచ్చిలొం కాపురస్తులై వున్నా
రని గ్రామస్తులు వాడుతున్నారు. ———
యీగ్రామాను(కు) వుండె మజరా వకటి గలదు ———
యీ వుశెమజికూరుకు తూర్పు సామిప్యము ననెలాపురం అనిపూ
ర్వ ముందు వుండ్డె వుజాడు అయి వుండ్డగా బట్టి వెలసంస్థాని
కుడనె ~~[illegible]~~ యినమళ్లు వెంకటరామరాజుగారి
యిలాకా బడె నాయకుడనె తురకరాజ వారి యీదెశం
లొ వచ్చెరు సుంకట్లను వగయిరా వసూలు చెశె పనిమీ
ద మొకదరు అయి వుండ్డి సదరు నెలాపురం వుంన్న జమీ
ను పోతిముబాను — దిన ముళ్లొ యిజారాకు తీసుకొని వుండ్డి
అక్కడ తాను వుంచుకుంన్న శౌతా అనె బొగందానిక్కి పొత్వర
టు పల్లెకట్టించి బస్తి చెశి వుండెను. అపుడు ఆ మజరా
కు పెరు శౌతాపురమని వాడె వారు తరువాత కొంన్నిదినము
లకు యీ బడె నాయకునికె తాను వుంన్న మాద్వాపనులయొ
కెంత్రెతటు వచ్చ్యసావకాశంగా వున్నందున సదరు మా
మజరా తాను తీసుకొన్న యిజారా మ్యారకు సావరు లు
జ కూరుకు బడెరాయకుడు యిచ్చ్య ...... రు మజరా
గ్రశం వరవాలుకు బండ్డ ...... చెసుకొనియిన్నారు. వయిసంవ్వ
త్సరములు తాను అనుభవిస్తూ వుండెను. ఆ బడిశెంగుల.

ప్పుడు సాగుబడికి ఉపయోగమయ్యేదిగా రెండ్డు బావులతో
త్రవ్వించినాడు గ్రామంలో వుండే బావిలోని శాసనం ——
స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహనశక వరుషంబు
లు 1662 అగునేటి స్వభాను నామసంవత్సరం మాఘ శు
10 లు కనుపర్తికి చెల్లేశౌతాపురంలోను పరమేశ్వరప్రీతి
గాను దేవిపుత్రుడయిన బలసింగు కట్టించ్చిన భావిధర్మ
శాసనము ——

.... చెల్లుతూవుండ్డె వాజరతుమంత్రాయి సాహె
బుల వారు(ప్ర)భుత్వం చెస్తూవుండ్డగా సదరు వాబుశింగు
కొమారుడు ధనశింగు వచ్చి కరున్నెలసాహెబు వారిని వేని
పూర్వం మాతండ్రిగారు యీమజరాయాశానారు......
సాగుబడికి ఉపయోగం అయ్యేటట్టు వంటి భావులతో
త్రవ్వించినారు. మాకయి చే సాధ్యమనుభవిగానడుస్తూ
వుండెను. యిప్పుడు మాకు నిండ్డాత్రమత్తాలం ప్రాప్తం అయ్యి
ది. కాబట్టి నాకు జీవనోపాయం జరిగే మార్గం చెప్పవలె
నని మనవిచెసుకొంగా అప్పుడు ఆ బావులవగను యంత్రన్నాల
సాగుబడి అవుతుందన్నదాం అది విచారణచెశి కాయిదా మా
న్యాం పదివేను 1222 చక్రాల భూమి సంవత్సరప్రతి సంవత్సరం
అనుభవించమని చెప్పిగ్రామస్థులకు వాలుకూం యిచ్చినంద్దు
న యిదు వరుకు జ్యారిగా నడుస్తూ వున్నది. ——
యీగ్రామానకు వుండ్డె దెవాలయములు ——
గ్రామం రెడ్డి మిరాశిదారుడు పాకనాటి కాపు నంజీవిరెడ్డి
ముత్తాత యర్రశిద్దారెడ్డి అనెవాడు గ్రామంలోనె ఆంజనె
యస్వామి దేవాలయము కట్టించ్చి ప్రతిష్ట చెయించ్చిపూజా

పునస్కారములు నడవడానికి కేంద్ర స్థానంగా నిర్ణయి
ంచి యింటి నందున యదువరులకు పూజ నడుస్తూవున్నది ——
పూర్వం క్రిష్ణరాయుల వారి దినముల్లో గ్రామ కరణం రామయ
కుమారుడు సూరపరాజు అనే బ్రాహ్మణుడు గ్రామానికి
తూర్పు సామిప్య మందే నాగేశ్వర దేవాలయం కట్టించ్చి ప్రతి
ష్ట చేయించ్చి పూజ పునస్కారములు నడుపుతూ వుండెను.
అతడు కాలం చేసిన తరువాత కొన్ని దినాల మీదట....
......శి ఆ మార్గంగా వచ్చి ఆదే వనంలో బారబడి......
పెర్లగించ్చి వెళి పోయిన సందున తిరిగి సంప్రాప్తము కాకుండా
నానాటికిడి వనం బలమయి పోయెను ప్రాకారం పురాల్లకొ
నిజ వుండగా రాజనేని పల్లెలో వుండే పాకనాటి కాపుబంగా
రు బెనబయ్యన్న అనే వాడు లంకెక్కి పోయ్యే బాటలో
కొంచ్చె పాటుందిగా బావి తవ్వించ్చి..... ఆ బావి కట్టించి
నాడు...... శ్రీ గుచెట్లు విస్తారముగా వుండ్డేకి విగనుకరేగుల
బావి అని జనులు వాడుకునే వారు ——
యీ గ్రామంలో నున్న వజ్ర పురవల గనులు గలవు ——
... రజగ గ్యమెయిన్సంన్న గ గగ తీల నారాయణా రావు
వుతసది.... కై కర్నాల ముజు కూరు ——
చేనూర్చు లకస బాకు తూర్పు వరుగు దూరమున పినాకిని
మహానదికి తక్షణా పుగడ్డ సామీప్య మందె పూర్వపట్న
ము వుండెను. అప్పుడు రాజ్య భారంచేస్తూవున్నరాజులను
క(- కాలవు బడి యీ వుంన్న గుప్తములు న్యుత్య బాసారుల్
పులాయు ములుంన్న ఆపటి యిమున నవర జాగాన కట్టి
వుండెను. యిప్పుడు వుండ్డగా కొంన్ని దినముల మీదటను వక

నాడు గుఱ్ఱములకు కడుపు సూలలు కనిపించ్చి బహు వుపద్రవ
ములు అయివుండ్డున శూలల గ్రయించి యెంగ చల్లితే గుఱ్ఱము
లకు ప్రాప్తము లవ్వదర శూలలు వాసును అని అభిజ్ఞులవల్లను
వినిన వారలు శూలలు చెయించ్చి తత్క్షణమందె గుఱ్ఱపులాయ
ములలో గుఱ్ఱములమీద యెంగ చల్లించినారు. అయినా ఆవ్యా
ఖకుమి కేగ్రవి కూడు. అశ్వములకు అవసానకాలము
సమీపించి నందున యెమి చికిత్స చెయించ్చినా గానివ ఇగుఱ్ఱ
ములు అయినా జీవంత బలవక వక మృతమయివి గనుక అప్పుడు
ఆషవారు పోడు అయు.. . ది తదనంత్తరం ఆషవారుతుపశ్చ
ము భాగము నందు ఫూరుకెట్టుకొని కాపు
రము వుంనార్లు. యెక ... విస్తారముగా గుఱ్ఱములు మృత
మయి నందున్ని గుఱ్ఱంపాడు అనెనా మధేయం మొచె ముఖుతూరునేమ
కమయి నది యిందుకు దాఖలా కావ సనాల వల్లరుకు జుపు
వేదు. గ్రామస్థులు రెడ్డి కరణాలు వుండ్వదార బ్బాం. . ..
మానం మాపెద్దలు మొదలయిన వారు వాడుకుంటునార్లు. ఆయొక్క
గుఱ్ఱములు మృతమయిన భాగాన వకమిట్ట. భూమిఅరఘటి
యెద్దూరము మిట్టకు వుంన్నది. అక్కడ శూలలు సహాగా మా
పెద్దలకు దారికనిది. అనింన్ని ఆభాగానయిప్పటికి గుఱ్ఱముల
యెంవరు వుంచడు అని వాడుకో గామెము వింనార్లయుగాని పూ
ర్వం గ్రామానకు యెం పేరు వుంండినది. యేరాజు రాజ్యకాలం
సంగతులు నడేచినది మాకు యెమాత్త్రము తెలియదు.
యెవరివల్లను మెము వినసపోవె.. వని చెప్పినారు ——
తరువాత కొంన్ని దినములు మీద ఉను సద్రుమరాయు వడయ
లు కూ యిూరాజ్యము యెలతూం వుండ్డిగాకై కుల్రాజు దెవయుంగర్హ

రమలనాయనికి కుమారుడు తిరుమలనాయనికిన్ని మల్లినాయని
గారికిన్ని కైలాంనిగ్రామములు నాయంకరానుకు నడుస్తుండ్డ
గాయీ సుక్షేత్రం పాడుంనున్నది చెదిగనుక పూర్వం వారు ప్రౌఢ
లయి ఇప్పుడు లేగడగ్రామానుకు యీశాన్యపు దగ్గరనే జన
మేజయులచేత ప్రతిష్ఠితమయిన చెంన్నకేశవస్వామిదే
వాలయంనున్ను లక్ష్మీ మయి ప్రతిమె సహా గాభింనాభింన్న
మయి పాయివుండెగన్ను అప్పుడు సదరు నాయండ్లు చెంన్నకేశవ
స్వామి ప్రతిష్ఠ చేయించి స్వామికి యీపధూప నయివేద్యాని
త్యారాధనలకు కేంత్ర.... ఇచ్చినారు. యీందుకు దాఖలా
యీ చెంన్నకేశవస్వామిదేవాలయ ముఖద్వారు ధ్వజస్తంభం
మధ్య పాతివుండే రాయిమీద వ్రాశివుంచేది —
స్వస్తిశ్రీ శాలివాహన శకవరుషంబులు 1316 అగునేటి భావ
సంవత్సర కార్తీక శు 1. నుచెంన్నకేశవ ~~స్వామి~~
దేవుని ప్రతిష్ఠ పుణ్యకాలాన ద్వారనయివేదానకు.
.. మనాయనికి కుమారుడు తిరుమలనాంము. నాడు నగరికి
దేవర మల్లినాయనింగారు సత్రమరాయనడ రాయులకు రాజ్యం
చెల్లెగానతమపల దంప్రాజులకు పుణ్యముగా సుక్షేత్రపాటి
కెమార్తమంటలాన్న —

యీరాతినే వేనికే తప్పు —

... పుస్తకాన సుక్షేత్రం చెసు బా 11 యీ 00 ని క్షేత్రం ఆచంద్రా
ర్కస్థాయిగాను సర్వమాన్యముగాను ధారాపూర్వకముగా
ను చెశియిస్తిమి .. యీంత్రమాన యిస్తిమి మంగళ మహా శ్రీ
శ్రీ శ్రీ శెయనరా ————
మల్లినాయని వప్పం తిరుమలనాయని వప్పం న్వదత్తా ద్విగు...

పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తాన్నిష్ఫలం భవేత్ ॥ యీ ధర్మానకు యెవరు చెరబెనాను . . . శ్రీ డుకుకపా
లము కెరాశి కట్టిన వారు.——

తరువాత కేంని ది దినములు జరిగినంత్రాటు విజయనగరసిం
హాసనాధీశ్వరులయిన కర్ణాటవంశీకులయిన శ్రీ వీరప్రతాప
అచ్యుతదేవమహారాయలు పృధ్విసాంబ్రాజ్యము చేయుచుండే
గా తిరుమలరాజుగారికి మో॥ ముజుమూదారు నాయంకరానకు
నడుస్తూవుండే సలకంరాజు తిమ్మరాజుగారు జగతాపి సోమ
రాజు కుమారుడైన తిరుమలయ్యకు గుర్రంపాడు నాయం
కరానకు పాలించి యిచ్చినందున సదరగ్రామములో నిచెంన్న
కేశవస్వామి స్థాపించబడి యెదుపరిచి యిచ్చినారు యిందుకు
దాఖలా సదరుదేవాలయము వద్దవుండే ఆంజనేయప్రతిమకు
వెనకె పక్కను వ్రాశివుండే దీ శిధిలమయిన్న శాసనం ——

స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౫౩
అగునేటి ఖర సంవత్సర ఆశ్వజ బ॥ ౧౩ లు శ్రీ మన మహారాజా
ధిరాజ వీరప్రతాప శ్రీ అచ్యుతరాయదెవమహా
రాయ పృధ్వి . . . . చుం . . వులరాజుగారికి
నాయంకరానకు . నాయంక . గుర్రంపాడు
గ్రామం రాజు సోమరాజు జగతా రామరాజు గుర్రంపా
డు నాయంకరానకు పాలించిన నిమిత్తం ఆ గుర్రంపాడు కేశ
వపెరుమాళ్లకు దశమి వుత్సవానకు శ్రీ రఘునాథ మండ
పేశ్వర జగదాబి సోమరాజు కుమారుడు తిరుమలయ్యగారు
తమ యెవిత సలకంరాజు తిమ్మరాజుంగారికి పుణ్యముగా
గుర్రంపాటి స్థలం గుర్రంపాటి కేశవపెరుమాళ్లకు

దశమి మహోత్సవాలకు ఆరంభించినట్టి స్వామి గాన అందులస్థా
నీకులు దశమి మహోత్సవాలు నడుపుకునేది.
సంస్కారం । నయివేద్యం ॥ చమురు తిరుమద్యాలకు ॥ రూకవెచ్చ
ము నడుపుకునేది. ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం ~~స్వ~~ పరదత్తానుపా
లనం । పరదత్తాం పహారేణ స్వదత్తా నిష్ఫలం భవేత్ ॥
~~మంగళ మహా~~ మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ ఇయినవి ——
తరువాత కొంతకాలానికి విజయనగర సింహాసనాధీశ్వ
రులయ్యే సదాశివదేవ మహారాయలవారు సామ్రాజ్యభారం
వహించినారు —— తరువాత అళియరామరాజు కొంతకా
దినాలుగద్ది ~~తదనంతరమందు~~ ఆయెను :——
తదనంతరమందు శ్రీ మద్రాజాధిరాజ రాజప~~రమ~~ర మేశ్వర
శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ రంగదేవ మహారాయలవారు పెనుగొండ
పట్టణమందు వజ్ర సింహాసనారూఢులయి పృథ్వీసామ్రా
జ్యము చేయుచుండగా శ్రీ ~~మహా~~ మన్ మహామండలేశ్వర మట్లి
అనంతరాజుగారి పౌత్రులయిన యెల్లమరాజుగారి పుత్రుడై
యిన తిరుమలై జయ్యదేవ చోడ.. మహారాజులుంగారికి సిమెగు
గుర్రంపాడు నాయంకరానకు నడుస్తూవుండెను అప్పుడు సి
ద్ధాంత సార్వభౌములయిన వేంకటసామ ~~రా~~ రాజులగారికి
కొంత భూమి దానం యిచ్చినారు. యిందుకు దాఖలా సదర
గ్రామంలోని కేశవస్వామి దేవాలయము ముందర పాతివుండే
రాయి మీద వ్రాసిన శాసనము ——
శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
వరుషంబులు ౧౫౨౦ అగునేటి బహుధాన్య నామ సంవత్సర
ఆశ్వయుజ శు ॥ ౫ సోమవారం పుణ్యకాలమందు శ్రీమద్రాజా

ధిరాజ రాజ పరమేశ్వర శ్రీ వీర ప్రతాప శ్రీ వీర శ్రీరంగదేవమ
హారాయలు పెనుగొండ పట్టణమందు వజ్ర సింహాసనారూఢు
లయి పృథివీ సామ్రాజ్యము చేయుచుండగాను శ్రీ మన్మహా
మండలేశ్వర గోత్ర ఆపస్తంభ సూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యా
యులు అయిన మట్ల కోనమరాజుంగారి పౌత్రులయిన ఎల్లమరా
జుగారి పుత్రులయిన తిరుమలరాజయ్య. కొండమహా
రాజులుంగారు భారద్వాజ సగోత్ర ఆశ్వలాయన సూత్ర ఋక్
శాఖాధ్యాయులయిన వెల్లంపతి యారవ్వజోస్యులుగారి పౌత్రుల
యిన తిరుమల సోమరాజులుంగారి పుత్రులయిన సిద్ధాంతసా
ర్వభౌములయిన వెంకట సోమయాజులగారికి యిచ్చిన భూ
దాన ధర్మశాసన క్రీరు మెట్లున్న శ్రీ రంగదేవమహారాయలు
మాంకు అమరనాయంకరానకు . జనశిద్ధవటు సీమలో
నికె వెల్లవచ్చే ప్రింపాటి గ్రామమందు... తమ్ముడు
వరదరాజుకు పుణ్యముగాను సహారకోదక దాన ధారాపూ
ర్వకముగాను. యీపల అక్షరాలు బొత్తిగా శిథిలమయినవి.
తరువాత కొన్ని దినములలకు ఆరకాటి నవాబు సాదుల్లాఖానుని
ప్రభుత్వంలో వారికి నడుస్తూ వుండె గ్రామాల తపశీలు ——
మౌజె గురంపాడు — మౌజె ఓబవరం —— మౌజె తిప్పయాలు
౧ ౧ ౧
మౌజె ముండ్లపల్లె — మౌజె సుంకేసుల. ఊగద
౧ ౧
యీ గ్రామాలు కొన్ని దినములు నడుస్తూ వుండ్లేనవి ——
తరువాత మయతూరాఖాను మౌసుంషాన్ ఫునఫమాబాందియ్య కొన్ని
దినాలు యేలినారు. తరువాత వోలంఖాను మూదారి దినములు

లోసాపెంబు భానుడు. సుభానుడు పెషగి అనే యిద్దరు అన్న
తమ్ములకు మోజే మజకూరు జమాగేరు నడుస్తూ వుండ్డగా
బసాలకు జంగు కొంత్త ఖాబు తెచ్చి మోజే గుర్రంపాడు కొల్ల
పెట్టుగాని పోయినందున సదరహి జమాగేరు అనుభవించేను యిద్ద
రు అన్నదమ్ములున్నూ కొంత్తమందిని గుంపుతో బుసకొని బసాల
కు జంగు యిలాకా వికొంన్ని పశువులు వగయిరాలను తిప్పుకొని
వచ్చి యుద్ధానుకు వుద్యుక్తులుగా వుండిరి. అప్పుడు కొందరు పెద్ద
మనుషులు వుభయులకు సంధి మాట్లాడి తీరుదిరించి వారి సొం
మ్ము వారికి వారి సొమ్ము వారికి యిచ్చేలాగున రాజీపరిచినారు—
తరువాత మజ్కూరు భానునికొమారుడు వోవి ముభానుడు ప్రభు
త్వం చెస్తూ వుండ్డగా యీ పురాము. ఆతనికి మోచ
మజకూరు జమాగేరు అయి అనుభవిస్తూ వుండ్డగా యీ
రూపురాము బోగద కోనేరి రావు బచ్చె రావుపుత్రి యి. రావు
యీముగ్గరిని క్రీతమంచెసి యిప్పించినందున ఆగ్రహారపాత్రా
అంటు రూపురామకు అన్నం పెంతపురాకతో విస్తరి యిం అంన్నం
పెట్టితె పురుషులు వవెను స్త్రీలు వవెను కండ్లకు అగుపడుతు
వచ్చును యిట్లా జరుగుతూ వుండగా వకనాడు పెంగమజ
కూరు లోని మజరాన జరుచెగు పళ్లే వద్దకె గ్రామంచూడడా
ను క్షేత నిపాయి వుండి యుండపటి నందున అక్కడ భోజనా
నుకు నిలచి .. జనానుకు కూర్కాగామునుపటి వవెదె
ముకు డకు పెత్యాసాలు బూడు పడకతడు పునిండా భోజ
నానుకు అనూల్లమయినందుగా బాలా సంతోషముపడియీ
స్థలము బహు పుణ్యమయినది. యిక్కడనాకు సంభవించిన
పాపం పరిహారం అయినదిగన్కా యీస్థలమందు గ్రామం

కట్టించి బస్తీ చేయువాడెను. అని తలచిన వాడయి ఆమంజరా
లుం వుండెడి న్యాలకు బదులు ౧౧౦ తూముల న్యాల కస్పాగుర్తు
పాడు రెడ్లు చెసిన యిజారాలుండు జరాయిచ్చిన జరుపెను పల్లె
బస్తీ చేసి తనకు ఆజాగాన జాగ్యం పూరలు ఆయగన్యులందు
కు పల్లెంభ భాషతో ఆరంపల్లె నామధేయము న్యుపుంచుకొని
తాను న్యూనెత్త వుచకయిల్లసపర కట్టించుకొని ౧౨ సం
వత్సరములు జహాగీరు అనుభవించినాడు —
యీ అబ్దుల్ మజీద ఖాన్ కుమారుడయిన హాజీ ముభాను నిదిన
ము లెంపె — నూరుమహమ్మదు అనె పఠాణి వాడు రెండు
సం వత్సరములు జహాగీరు అనుభవిస్తూంచినారు. తరువాత
వల్లిమియ్యా అనె వాడు ఆయిదు సంవత్సరములు అనుభవిం
చినాడు. — తరువాత బహాదరువారు సులతాన్ వారు
మొగలాయీలువగయిరాలయెలిన అములవారి శతసం
వత్సరములు పహాగాచెంమూరుక్తైషి య్యతులుండావుండ్వ
న్యది. —
౧వెం ౪ మంజర్లూరుకు వుండె మంజరాలు —
(౧) మానుర యీశాన్యభాగ మందు వెంజంపల్లె పూర్వం మయా
ణాదినము ల్లో వెంచిన రెడ్డి తాతగంగిరెడ్డి అనె వాడు చెన్నకేశవ
స్వామి ద్వార(౧)మం కట్టించి వుంది రక్తాక్షినామ సంవత్సరం
పెద్ద యిల్లి వవచ్చిన వురదు వాడు పొయినది. తదనంతరం యీవెం
జు శ్రీరెడ్డి ఆ(౧)మానికె పడమట తిరిగి పల్లె కట్టించినాడు —
(౧) మానిర తుర్పు సామిప్య మందు బెంమ్మనగారి పల్లె మయాణా
పాదినము లలో వెంజనంపల్లె రయితు ముండ్ల బింమ్మడు
అనెవాడు కట్టించినాడు గను కెంట బింమ్మనగారిపల్లె అనెమజరా

గ్రామానికి ఉత్తరముగా శాస్త్రముత్య వుంచున్నవారో బావిమిద్యాదిన
ములలో నజ్జెరువెగు అనే వాడును పాయముతో కడప బుంకాపురము
గా వుండ్లే గుర్రంపాడు గుత్తచేసి వుండి యెటిగ్ల వుత్తరంకొంత
న్యాలభోడుగా పల్లె కట్టుకొనుగ్ల ఉత్తరముగా వుండెగను గ్రామ
స్తులనుసదరు జాగాన పల్లె కట్టువేను అదేగగా వారు
వప్పినందున గ్రామం కట్టించి నజ్జెరువెగు పల్లె అని పేరు పెట్టి
తన గుత్తతప్పిన తరువాత సహోగాను ఆ ముజరా ముట్టుకొ
గుత్తరూక ఉగ్రామము స్తులకు చెల్లిస్తు వుండెను. సరవరభాయిని
దినములలో గ్రామం శెబరాకు అయి అయిదెండ్లు వుండెను.
తరువాత కెనుపర్తిలో ఒబ్బుల్ కాదర అనే తురకవాడొంభాం
నునది వాను జవలకేరాభాయి సదరుజాగాబస్తవెళ్ళి తనత
ట్టుచేసుకొవవెనని గ్రామస్తులపార్ద కువోదవముభాను నిసం
నిద్రుడు నజరువెగుకు లంగడకు గుత్తకు యిచ్చిన మర్యాదకు తగి
ట్టుయింమ్మని చెప్పియిచ్చినందున్న అదె ప్రకారం గుత్తచేసుకొని
ప్రమాది సంవత్సరంలగాయుతు తారణసంవత్సరం వరుక ప్రారి
తట్టునుంచినది — పార్థివ సం॥ గుర్రంపాడు రూపురాబకు
జవాగోరు నడుస్తు వుండ్లగా నజరువెగు పల్లె గుర్రంపాడు లోనే
దాఖలుగా వుండ్లెను. విజయసంవత్సరము ఋగ్లరూపురాము
కాయం వుండెను. తగ్గవోవేము భానుని వారు రూపురాంమోం
దయితరాజై అయి వారు.ము వాంమ్లు యుభానునికి గుర్రంపాడు
జవాగోరు యిచ్చినందున విళంబి సంవత్సరం వరుకు అనుభవిం
చినాడు. అప్పుడున్న మజరా దాఖలా వుండెను. వికారి సంవ
త్సరంలో బవందరు వారు దేశం జప్తిచేసిన తరువాత రూపు
రావముకు యుధాప్రకారం గ్రామంయిచ్చెను. రెండు సంవత్సరములు

మొదటలు సులతాను వారు జప్తి చేసిరి. తరువాత పదెండ్లు సం
వత్సరముల మొదట నజరు చేసు మనముడు బడె .. మొగలాయి
అమలు అప్పిచేసు తాశిగుండా సదరు మజరాకు సంనదు తెచ్చు
కొని ఆనంద సంవత్సరం వరకు నాలుగు యెండ్లు వారి తట్టువుండె
ను. తరువాత జప్తి అయి రెండ్లు ~~సం~~ సంవత్సరములు గ్రామ
స్తుల వశంగానే వుండెను. తరువాత గుర్జాల నుబ్రాహ్మణా
చార్యుల వారు బహుపెద్ద విశ్వాసులు మధ్వమతంలోని
విశ్రేష్టమయిన వారుగనక వారు హైదరాబాదుకు పోయి
సదరు మజరాదులనా లాజవాగీరు అనుభవించెలాగు సనం
నదు తెచ్చుకొని సిద్ధార్థి నామ సంవత్సరం వరుకు యీడు సం
వత్సరములు అనుభవించినారు. రౌద్రి నామ సంవత్సరం
కుంపనికి జప్తి అయ్యింది. తదారభ్యం వేరె మౌజెగా యేర్పడి
కస్బాకు దాఖలు చేకుండా వున్నది ——
మౌజె మజకూరులో వజ్రాలు దొరికే గనులు వున్నవి —
యీగ్రామానుదేవాలయములు ——
౧ పూర్వం జనమేజయ ప్రతిష్ఠిత మయ్యిచెన్నకేశవస్వామి
దేవాలయము పాయి వుండె గ్రామానికి యీశాన్య భాగంగా వుం
డి బలముయి వున్నందున యీశై యెండ్లనాడు రప్వాబలము
అనే మోమటి వాడుగా పురం మొదలయినది చక్కగా కట్టించి
నాడు. సరకారు యింతగు మాత్రంగాం.... ధిపారాధనకు నడు
స్తున్నది —— యిందుకు తురుపుసామిన్యాం.
పూర్వంపట్టణము వున్నా కొగానశివాలయము గర్భగుడి మట్టుకు
కొంచ్చముగా వున్నది. కర్నాలు అంత్యపాడు అయినది ——
బతారిఖు ౧౬ మెయ్యి సంన్న ౧౮౧౧ న ౪ నారాయణరావుముతసది ——

మాయిచ్చిన మాచుపల్లె కైఫియ్యతు ——

కసుబా చెంనూరికి దక్షిణ భాగం పరగు దూరమున పూర్వా
చిన మాచరెడ్డి అనే వాడు వక పల్లె కొంచె పాటిదిగా కట్టుకొని
కాపురం వుండెను. తదనంత్రరం మరి కొందరిని సంసార్లను కూడి
రించుకొని గ్రామం వుంకి ర్ద్ధి చేశెను. గనుక గ్రామానికి చినమా
చుపల్లె అని నామధేయం సదరు రెడ్డి మజకూరు కలిగించినం
దున వుంచినారు ——

తరువాత విజయనగర సింహాసనాధీశ్వరులయ్యె శ్రీకృష్ణ
రాయలు మహారాయలు పృధ్వి సాంబ్రాజ్యము యేలుచుండ్డగా
వెరాఖ్యము మజకూరు గ్రామం పుష్పగిరి శ్రీ చెంన్నకేశవ స్వామివా
రి అంగరంగ్గ వయిభాగములకు సర్వమాన్యముగా నడుస్తూ
వుండెనది. యిందుకు దాఖలా మెవుశె మజకూరులు దక్షిణ
పార్శ్వం వుండ్డ ఆంజనేయస్వామి దేవాలయము వద్ద ధ్వజ
స్తంభానికి పడమర పాతివుండే రాయి మీద కన్నడ శాస
నము ——

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
౧౪౩౬ సంద వెలనడుచు భావనామ సంవత్సర చైత్ర బ॥
౧ సోం॥లు శ్రీ ~~[illegible]~~మన్ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ
ర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలు పుష్పగిరి చెన్న
కేశవదేవరిగె కొట్ట గ్రామ.. ధర్మశాసన చెన్నకేశవదేవర
పూజా పునస్కార అమృతపడి నయివేద్యక్కె మురికె నాటి
దాక్షిణ చెంనూరు సీమ వళగిన చికె మాచుపల్లె గ్రామ
తథా తిథి పుణ్యకాలదల్లి సహి~~[illegible]~~రణ ~~[illegible]~~తకెధా
పూర్వకవాగి సమర్పిశిద పుఆ చికె మాచుపల్లె యగ్రామ.

(~~71 మొదలు 97 వరకు వెల్లడించబడె~~ ను.)

దినచర్యను వ్రాసిగా . వెరలు తారీఖునకు నిధి నిక్షేప
జలపాషాణ అక్షిణీ ఆగామి సిద్ధ సాధ్యంగ్గ దించి అష్టభోగ
తేజసా యెనుంబూదంన్ను ఆగుర్తూడి కొండ్డు చెన్నకేశవ
శ్రీ వరప్రసాదపున స్వార్ప అమృతపడి నయివేద్యవంనున్నచంద్రా
గిన డసలుళ్ళు వెరెండ్లు కొట్టు ధర్మశాసనవు శ్రీ విరూపాక్షు
వుంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥ ~~~
దానపాలనయోర్మధ్యే దానాత్ శ్రేయోనుపాలనం దానాత్స్వర్గ
మవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం ॥ స్వదత్తాద్విగుణం
పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తా
నిష్ఫలం భవేత్ ॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి
వసుంధరా షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥
యీశాసనము ప్రకారం యిదే శకసంవత్సరం తా చినమాచు
పల్లె శ్రీ చంన్నకేశవ స్వామికి యిచ్చినట్టుగా వ్రుష్పగిరి చంన్న
కేశవ స్వామి దేవాలయములో వాయువ్య భాగమందు వుండే
స్తంభం మీద వ్రాసి వుంన్నది ~~~
తదనంతరం అచ్యుత రాయుల వారి దినములలో . . .
రాయుల వారి దినములలోను మెళ్ళు మజుకూరు . . . .
చిలవారికి చెల్లుతూ వుండ్డేది. మరికొంన్ని దినములు మీదట
అళియ రామరాజు గర్ధి అయిన్నప్పుడు తదనంత్రరమందు
దేశం మ్లెచ్ఛాక్రాంతం అయిన్నప్పుడు వహా జే మజుకూరు
స్వామివారికి నడచే సరకారులో అప్పుడు యెవెతుర్గాలు
దాఖలు చేసుకొంన్నారు — తదారభ్యము మయూశానవారి
దినములలో బహాదరు టిప్పుసుల్తాను వారి దినములలో మొగలా
యి అమలులోను సరకారుకే చెల్లుతు వచ్చినది ~~~

ర పుత్రి నామ సంవత్సరం దేశం కుంపిణీ వారి వశం అయినది.
ఆ దినములలోనే దుందుభి నామ సంవత్సరంలో వరూషే ముఖ
కలారులో కాపురస్తుడయిన యెల్లయ్య అనే కాపు వాని పెండ్లాము
సారంరెడ్డి యెల్లమ్మ అనే కాపు చిన్నది గ్రామానుకు దక్షిణభాగం
చెను లోపల పువ్వులని మిత్తాం గడ్డి కోసుక వచ్చేటందుకు పోయి
గడ్డి చెక్కుతూ వుండ్డినది. ఒక చోటు చెక్కుడుపార తాకొన్న
గా అక్కడ నొక్కు కనుపడినది. అది ఝల్లి యీ కాపు చిన్నది
తాగి వెంబడిగానె ఆడినెను కనక దుర్గాం. . . . . ఒకటిని
యిక్కడ వుద్భవం అయ్యియో యుంచినదాని. ను. నాకు
యిక్కడ మారు గుడిగా పురాలు కట్టించి వుత్సవాలు నడిపిం
చండ్లో లొంక పోతె మాకు మా గ్రామాలకు నానా వుపాధి తగు
లును. అని యీ ప్రకారం చెప్పుకొన్నది దున తత్కాలము నందు
అక్కడ నొక పందిరి వేయించి మ్యాళగాండ్లను పిలిపించి ధూప
దీప నైవేద్యాలు పానక . రములు మొదలయినది విశేషంగా గ్రా
మస్తులు చెయించినారు. యీ వర్తమానం దేశంలో ప్రఖ్యాతి అ
యి యిరుగు పొరుగు గ్రామాల వారు యింకా కొందరు వచ్చి చూచె
ది. యేమయినా కోరికలు వుంటె అమ్మవారికి ప్రార్థన చెసుకొ
నేది. పానక . రములు కానుకలు యిచ్చి పొయ్యేది. యీ ప్రకా
రం ప్రబలం అయినది. యిట్లా కాగానే ఒక బ్రాహ్మడు యిద్దరు
కాపు వాండ్లు గ్రామస్తులు యేకమయి అక్కడ యిల్లు కట్టించి
ఒక పూజారిని ఒకణ్ని విచారణకర్తను యేరుపరచి కానుక
వచ్చిన దర్శనార్థులు దేశం దుడ్డు చ్చేము కరరు చెసి వుంచినా
రు. నానాటికి దినం వెయ్యి రెండు వేలు టెంకాయలు యిన్నూటికి
ముంనూటికి పానక పఞ్చారములు పది యిరువయి రూపా

యులు కానుకలు వస్తూవుండెను. యీ అయివేళ్ళు కొంత్తశిబ్బందిల
కు కొంత్త ఆచంన్నదానికి సామ్ములు పెయించు కొంనారు. ప్రా
ర్థన చెసుకొంన్నవారికి కొందరికి కొంచం అనుకూలంపడివచ్చేది
~~తా~~ కొందరికి యెమిల్యాక ~~తా~~ చెప్పిన మాటులు అపాహాం అవు
తూ వచ్చినది. యెగ్రామందారుగాని యెవడెగాని యీ అంమ్మ
వారిని ఆసడ్డ చెశితె అప్పుడు యీ ఆడంబరం యెరుపరచుకొం
న్నవారె ఆచన్నదానికి మీ వూరు అగ్నిచాత కాలుతుందిఅని
చెప్పమనేది. తాము అత్రము చెశి నల్లమందు పాట్లములతో
సున్ని పాయిని ప్పు అంటించి యింటి మీద పెయగానె వఖయిల్లు
కాలును. తరువాత వూరుత మాం కాలిపొవును. యీప్రకా
రంకొనిన్నగ్రామాలకు వుపాధి కలగగానె అంమ్మవారికెమరి
విశేషంగావైభవములు నడుస్తూ యీప్రకారం వకటిన్నర
సంవత్సరం ప్రబలంగా వుండినది. యిట్లా వుండగా ఆ
కాప చంన్నది ఆసమాఖ్యాలా చెరిన వకకాపవానితొరమించు
కొంట్లు యిల్లువాకిలిపట్లుకను అకేడనె తానె అంమ్మవారుగా
జనులకు తాచెలాంగ్నవెషం వెసుకవుండెను. కొంన్నిదినాలు
మీదట ఆ కాపది గర్భం అయ్యింది. తదనంతరముందు యీవర్త
మానం దినె దినె జనులకు యెరుకపడుతూ వచినది యనకొంద
రు యీ ముండాను యీ కాపవాండ్లు యిట్లా త్రిత్రువం చెశిగ్రామా
లు పాడుచెశి తాము జీవనాము ఆసందు చెసున్నారు అనిరా
త్రి పగులుగా కాచి వుండ్డి వారు గ్రామాలు కాలబెట్టె సంగతులు
వెయిదల యిన్న బూటకములు ప్రత్యక్షముగా చూచి తాలూకు
మజకూరు తహాశీలుదారుని తొ చెప్పినందున తహాశీలు
దారుడు దాంన్ని ఆ కాపవాండ్లను పట్టితెప్పించి దండ్డన చెయగా

అన్ని వర్తమానములు త్రిత్ర మహ్మైనదిగా తెలియబడెగనుక వారికి
హాజరు ఇయ్యాకై షేఖ్ అయ్యాలు ప్రాశిరహానా చేయగా హాజి మంద్రాలు
సాహెబు వారు ఉన్న మంచి దినవు అమ్మావారయినందున కొన్ని
దర్శనాలు చెప్పినా ముందరయి కడా వుండె కసు పుడామి కావె లాగున
చెప్పినాది సత్యమెను నేకు యుద్ధా ప్రకారంచె స్తామనగా యె మా
త్రం కాక పోయినందున శిక్షించి అంపించినారు. నాటి నుంచి అక్క
డ నడవడికెయి నిలచిపోయ్యాంది.
ఈ కుంపిణీ వారి అమలులోనే వయిష సాహెబుల వారు మహా
రాష్ట్రుల శీమకు పోయి వుండ్రగా వారి వెంబడి సాహుకారు రామ
రావు అనే బ్రాహ్మడు కూడా పోయి బహాలు.. హనుతు చెశివుండె
ను. తరువాత వయిష సాహెబుల వారు పోయిన తగమస్తరు
జనక్తేను సాహెబుల వారి వెంబడిన్ని వుండి కుంపిణీ నమ్మ
క మహాలాలో వుండెగనుక అప్పుడు రామరావుకు వతొజెమజ
కూరున్న ఖాగ్లి వెటిపల్లాను యి తని తమ్ముడు త్రిష్ణారావు
కు శివాల పల్లెయి ప్రకారం ప్రభవ సంవత్సరములో
జహాగీరు అయి యిదువరుకు నడుస్తూ వుంన్నది. చింతపల్లి
తాలూకాలో నున్న కెన్ని గ్రామాలు వుంన్నవి
ఈ గ్రామమునకు ఆంజనేయ స్వామి దెవాలయము దక్షిను
వకటి వుంన్నది
బతారి ఖుర్రెద్ మహెమ్మై సంన్న ౧౮౧౧ లుజు నారాయణారా
వు ముతసది
ముంపుంజె తింవర్యా నాయణి పాలెంకయిషేయ్యాతు
~~పూర్వం రాయల మన్నెం తర్రం లోహా వొగత కులమందు పూర్వోత్తర~~
~~తి వ్వాస్త్రి నాయడు అనె పురుషుడు గండ్రెరుగా త్రిముల వారున~~

గద్దె రాజ్యం నుంచ్చె స్సె చ్చె వుండ్డై ఖాం వల పర్వతం పొలిమేరంద్దు
ములకు దక్షిణపు దిక్కుగా నాడు విపడి వుండ్డగా ఆ సమీప
మందున్న తమాము అడివి కొట్టించ్చి గ్రామం కట్టించ్చియా వర్తమాన
రాయలకు చెప్పుకొన్నందున సదరహూ గ్రామం జాగీరియ్యిచ్చిరి.
గ్రామం అనుభవించ్చుకొని సుఖాన వుండ్డిరి. అప్పుడు పట్టు అ
నంతరము బాత తమ జాగీరు ఎనామాంతికి యింనూత్పటి సేమను
ష్యులె పెట్టుకొని దరోబస్తు రెడ్డి కరణాలు వర్తకులు సమేతం
గా ప్రతి వెంద్దుల పొర్లప్పై తాలూక వాండ్లను పోషిస్తుండాలా
సరాయలుచ్చ సంబ్బాళించ్చుతూ వుండ్డగా ఆ నాయని కెలీతుల్లో
జాగీరుకి వాయిల తమాము లాలుక కావలియు నాయురుసుం
స వర్నాదాయం వగైరా సదరహూ క్రిన ప్రకారం మొకరారు
చేశి యిచ్చిరి. యిస్తదాయి తాగాయతి నుంచ్చ వీరియు లాకావారికే
నడుస్తుచ్చేను. అకంన్న మాదంన్న ప్రైత లింగప్పకమా
వీసు ఎహా సవా సదరహూ వారియులాంభాం వంశం వాడు కెంచ్చినా
యుడు అనే పురుషునికి సదరహూ క్రిన ప్రకారము గ్రామం
జాగీరు కావలియునాం రుసుము వగైరా యొకసా గ్రామం జారి
నడిచెను. అటు మీదట తురకమతము మయాణావాండ్లకు
అయినప్పుడు నవ్వాబు దావుత్ఖానుడు గ్రామం పేష్కస్ రహితి
౪౦ ౦ వరహాలు మొకరారు చేశి కావలి రుసుం యినాము వగైరా
జారి చేశి వారియులాం బాపాపి నాయుడు అనే పురుషునికి నడిపిం
చ్చిరి. ధాత సంవత్సరం పరియంతరం నడిచెను యీశ్వర
సంవత్సరం ఎహమరాటి అమలెమ్మెంపుంచె మజకూరు పాపినా
యునికి కుమారుడు కదిరెప్పనాయని పేష్కస్ రహితి ౪౦ ౦ వరహా
లు మొకరారు చేశి కావలి యినాం రుసుములు వగైరా జారి చేశి నడిపిం

పరియంత్రరం నడిపించిరి. చిత్రభాను సంవత్సరం.
చ్చారి. విషు నామ సంవత్సరం తాగాయతి ఫునహా మయూరశా అము
లు అయినప్పుడు సాబకుప్రకారం షేషబస్త్రగంతం వరహాలకు మొక
రారుచె శికొవవియినాంరుసుము వగైరా నడిపించ్చారి. వ్యయసం
వత్సరం పరియంత్రరం సాలు అయిందు సర్వజిత్తు సంవత్సరంతా
గాయతి బహాదరు తట్టు నుంచ్చి మీరు సాహెబు యిూశి మఖాన్ణా
వెసు కుంన్నప్పుడు ముంపుంజె మజకూరు కదిరెప్ప నాయణికె మా
రుడు వసంత్త ప్పనాయడు మీరు సాహెబు భెటి అయి సరకారు
పనిలో హాజరు వుండ్డి వఘు పనిలొ మెహనత్తు చెశిత ముకు
గ్రామం అడిగినంద్దున దరోబస్త్రు ౫౬౦ వరహాలు గ్రామంలొ
తాగాయతి విరోధి కృతు సం॥రం పరియంత్రరం సాలు ౩ విక్రుతు
సం॥రంలో ఫునహా మయణా ఖాజా అయినప్పుడు సదరహొనా
యుడు సరకారుకు రుజువు అయినంద్దున ముంపుంజె మజకూరు
ఖారి ౫౬౦ వరహాలకు నడుస్త్తువుండ్డెను. నంద్దన సం॥రం
సాలు ౩ విజయ సం॥రం బహాదరు అముల అయిన తాగాయ
తి శుభకృతు సం॥రం పరియంత్రరం ౧౦ సంవత్సరాలు ముంపుం
జె మజకూరు వసంత్త ప్పనాయడు సరకారుకు రుజువు అయి
రా(త్రి) పగలు సరకారులొ హాజరు వుండ్డె కెవిగిరెడ్డి వెలగిరిరా
వు మీరు మంష్షియు వయిశైను యిూ అముల దాఖ్లు గ్రామంయినా
ము జ్య విరాను యినాములు సూము నగదు యినాం వఘయిరాలు
చ్చారి. తాగాయతి నుంచ్చి యెకసాఖారీ నడిచెను. శుభకృతు
నామ సంవత్సరం పరియంత్రము టిప్పుసుల్తాను అములు
సౌమ్య సం॥రం పరియంత్రము యెండ్లు 2 గెల్లిపక్షైరొ
నప్పసయిదు మిరాసాహెబు సదరహొ అములు దారుఖ్లు యిూ
రి తట్టు నుంచ్చి బాకిరితీసుకొని గ్రామం షెషబస్త్రకంతొ

యీ ౭౯౦ం వరహాలు మొకరారు చేసి కావలి యినాం రుసుము
వగైరా జారి చేసి వసంతంప్పనాయని వెంకమారుడు కదిరెప్ప
నాయునికి నడిపించ్చ్యారి. సాధారణ విరోధి కృతు సంవత్సరం
(గా) వంశైలాంది మొకరారు చేసి కావలి యినాం వగయిరావార
కతు వెకెంద్దా నడిపించ్చ్యారి. పరిధావి సం౧ రయులు లో టిప్పసుల
తానుఖా జా అయినప్పుడు సాబు(పు) కారం (గా) మానకు ౭౯౦ం
వరహాలు మొకరారు చేసి కావలి యినాము రుసుము వగైరాయెకసా
కదిరెప్పనాయని వెంకమారుడు మద్దు వెటినాయునికి నడిపించ్చ్యా
రి. అమాలుస యిదు మిరాశిధార్ద సం౧ రం లో(గా) మంజ మాబంద్ది
౭౯౦ం వరహాలు అమాలు ముమెంద్దరాయని కమావీసు లో
కావలి యినాము లు రుసుములు వగైరా సంవత్సరం ౧ యీప్రకా
రం అములు అములుకె సరకారు లో రుజుఖు అయివుంద్దిరి. యినా
ము మొకరారు అయినది. రాయల మంన్గంత్త్రరం శిలశిలాయెంక
సావఘు సం౧ రం..... వెకెంద్దా జారి నడిచినది. సదరముద్రాశిన్హ
ప్రకారము జోడి జమాబంద్దికె నడిపిస్తువుంద్దెను. రౌద్రి సం౧ రం
తాగాయితి(గా) మంజప్తి చెసి సరకారు జమాబంద్దిలో దాఖలు అ
యి కావలి రుసుము యినాం వగైరా జప్తి అయినది. మంవుంజెమ
జకొంరుముటుకు మాంమ్మా న్నాం మెర దర్శన నడుస్తువున్నది.
సరకారు బాకీ లో సదరపా నాయుడు హాజరు వున్నాడు యిదె
టి ముళ్ళునాయునికి పాలెం కయిపియ్యతు సదరపా యీనాయుడు
కులం లో యిష్టదెవుడు బాద్రి నరసు హాస్వామి పెంద్ది పెరంటా
లు అయితె వారియింట్లో ఘ్లో దాసాగం చెసి తరువాత పెంద్దిక్కె
పొవవెను. వారియింట్లు ఆడవాండ్లకు రాకి వాసం వెలపటికి
పొయ్యెదివెదు. యిప్రకారం వారి కులాచారిపమర్యాదలు వున్నవి.

యీదారు స్థలం మంత్రం చే తిం మ్మ నాయణి పాళెం లో వుండే దే ~~...~~
~~...~~ వస్థానాల తపశీలు

౧ గ్రామానికి దక్షిణం వెంకటేశ్వరుల దేవళం శిలా మంటపము
లో గడ పూజ నడుస్తూ వుండగా మాన్యం నడుస్తూ వుండెను.
యిప్పుడు ముప్పై సంవత్సరాల క్రిందట యిద్దరూ వక్షు సంన్యాసి యెత్తి
పట్టిన వాడు పెళ్ళి వి గ్రహం రాతి విగ్రహం వుండే పగల గొట్టి
పారాయి నందున దేవళం పాడు అయినది మాన్యం జప్తు అయి
నది.

౧ యిందుకు తరారు మహా పురుషుడు వెంగప్ప అనే పురుషునికి
మంత్రమూ సమాధి అరుగు వేసి ముట్లూరు మిద్దె వేసినారు. యింద్దు
కు పూరాధనకు కొంచ్చము యినాం జాగా వుంన్నది. వగబిడ్డ
వాడు దాస ది వాడు మ ట్ మ చూపె ట్లు కొనివున్నాడు

౧ గ్రామనకు పుత్తూరం పాలకొండ వెల లకొండ మీద పజంకురా
తి కింద్ద జగంనాధ స్వామి ప్రతిమ రాతికె వుంన్నది. దేవళం
బడి గోపురం బన్నది కట్టినారు. పూర్వము యేనాడు కట్టినది
మాకు తెలియదు. మాన్యంము లయిన్నవి లేవు. పూజ గ్రామంలో
వగసాతాని వాడు వుంన్నాడు. యివరు అయినా దేవునికి పెరుచె
ట్టి బియ్యం పెరు లు యిస్తే ఆ దినం పోయి పూజ చేసి వేస్తు వుంన్నా
3 డు. యింతకు మినహా మా గ్రామంలో శిలా శాసనాలు తామ్ర శాసన
నాలు మేలుదలయిన్నవి లేవు.

(కరణం రామన్న వ్రాలు)

౧౮౧౧ సంవత్సరం జనవరి ౫ తారీఖు

ఆనంద్వరావు కయిఫియ్యతు

మంపుం జె బ్రంహ్మాదెవు మర్రి గ్రామానకు ప్రమోదూత నామ
సంవత్సరమార్గశిర బ౫లు వ్రాయించ్చియిచ్చిన కయిఫియ్యతు
యీగ్రామానకు పేరు వచ్చ్చిన సబబు బ్రంహ్మామెడి చెట్లు ~~మొలచి~~
~~ప్రబలం~~ వుండ్డగ ఆమెడిచెట్లు మీద మర్రిచెట్లు మొలిచి ప్ర
బలం అయి నందున బ్రంహ్మామెడి మర్రి అని గ్రామానకు పేరు
పెట్టిరి ప్రజలు వాడికె కాల తెనూరు తిరగక బ్రంహ్మాదెవుమర్రి
అని అంట్టూ వుంన్నారు. యీ సబబున గ్రామానకు పేరు వచ్చె
ను

౧ గ్రామానకు పశ్చిమం యెద్దులగుండ్డం కెంద్దను నిలువురాయి
తెల్లగుండ్డకు అక్షరాలు వ్రాశిన శాసనము శ్రీనివాసాచా
ర్య దత్తి బిగశ్చరె వుఘలంమెర

౨ యిందుకు దక్షణం కాలుఘటియ దూరము పాతురాయి కెప్రతి
మె శాసనము

3 యింద్దుకు దక్షణం నాయకిపాశి పల్లెసాగడాననల్లగుట్టన
తెల్లగుండ్డననల్లరాళ్లు ౩ కె ప్రతిమె శాసనాలుమూడూను

౪ యిందుంకు తూర్పుంమెనగుట్ట కెంద్దను సంకెప్పల్లెవారు అ
నుభవించ్చెపొలంలొ బండ్డకు శాసనము ౧ కెచెక్కె ప్రతిమె ౧
సూర్యుడు ౧ చెంద్రుడు ౧

అక్షరాలు వుండ్డె వివరము బ్రంహ్మాదెవుని మర్రి సంకెప్పల్లె
మెరసంద్దు అని వ్రాశినారు. యీ శాసనానకు యెగానాల్గ
చెలుపాడు వున సంకెపల్లె వారు తాకొర్న నిపొయి అనుభ
విస్తుంన్నారు.

౧ ఇందుకు పూర్వం మజుందారు రామోజీ గారి చెనుమెరను
తెల్లజొంత్తరాయికి పయిన వ్రాసిన అక్షరాలు. సంకెతపట్టె
ప్రతి నామము సుంకరస ముద్రము. ప్రహ్లాదదెవు మర్రి కింద
పొలం మెర అని వ్రాశినారు. పొలం సదరు ప్రహ్లాద దెవుమర్రి
కి అనుభవం వున్నది.

౧ జిల్లేడు బండ్డ యెటికి పశ్చిమం వంనూరవగడ చెనికి పశ్చిమం పె
ద్దగుండ్లకు బొంత్త తెల్లరాయిపై శాసనము

౧ ప్రతిమె శక్తి ౧ చంద్రుడు ౧ సూర్యుడు అక్షరాలు తెస్సకను
పడలెదు

౧ గ్రామానకు వుత్తరంగా గంగ్గా కాలువ దగ్గర నునిలరాయికి సంన్న
బండ్లకు తెల్లరాయికి అక్షరాలు శాసనము మెడ వండపట్టె
ప్రహ్లాద దెవుని మర్రి పొలిమెరను

గ్రామానకు దక్షిణం దెవస్తానం మచ్చకొండ్రాయణి గుట్లునపయిన
పడు గుండ్లకింద్ద వుట్లు శిలకు విష్ణునమచ్చ వుట్టినందున మ
చ్చకొండ్రాయుడు అని పెరు. పటినందున కొలిచినట్లు అయితె
ప్రజలసంరక్షణ చెస్తూ వున్నాను. దెవుడు చెప్పినందున
తదారభ్యం గుట్ట విరాదను శని వారము శని వారము దీపారా
ధన చెరువు నిండి యినాము సాగిన సంవత్సరం సంత్తర్పణ
అవుతూ వున్నది. యిందుకు నడిచె యినాము

ఖుష్కి యకరాలు — తరి చెరువు నిండితె సాగెది
౯॥। ౮॥। = యెకపనలు
౦ ౧ ౫ ÷

ఈ ప్రకారం మాంన్యాలు శిలశాసనదుస్తూ వున్నది. ఈ మాం
న్యాలు సాగినందున దెవ్వస్థాన అయివజు సంత్తర్పణ కుబద్యు చెస్తూ

వుంన్నాము. ఇంతమినహో వారిగ్రామంల్లో శిలాశాసనాలు తాం
మ్రశాసనాలు ఫారశిపరవానాలు వఘటివెవు ~~~
వెంకటరెడ్డి బయ్యపరెడ్డి నాగిరెడ్డి సంమ్మతిన కరణం సుబ్బ
రాయణితో పెప్పితములు అప్పయ్యగారు, చిన్నప్పసమ్మ
తిన ~~~
కాదరు మతాచి మిసరిక్ష షహో వరి స్వామతు ఆవె చెవె యెుక్క
కలుషియ్య తునాహు ~~~
కసు బాపార్లు పట్టిగ్రామాన్నకు బాంనాం ... కంయాగ పురాణికె
దక్షిణాం చంనక్రకేశవస్వామి గుడి పూర్వం యీ కొండ మీద
చంనక్రకేశవస్వామి దేవాలయం వుండేను. దండు పెట్టి చం
నక్రకేశవస్వామిని ఖంనమ్ చేశినందున దేవాలయం బిలమ
యిపోయి వుండేను. యిటుతరువాత సులతాను ప్రభుత్వం
యీసుని మానుకట్టించి వుండిరి. కాళయుక్తి సం॥రం యీను
మతాచనుంచ్చి తాడమర్రి మార్గాన ఘకైరు సాహెబు యెుక్కడికె
పెచ్చి మశీదు యీనుదిగెను. ఆవెళ శెబుయినాయతు అనె ప్రము
యిదారుడు అంనోన్యదశో యి పరామరికె చెశ్శెను. ఆరాత్రి
తెల్లవారు ఝామున కాలం అయిపోయెను శెబుయినాయతు
అనె అమలుదారుడు మల్లాసాహెబు తురకలునల్లరూ
వారు అందరు తీసుకపోయి కొండ మీద స్మాధి చేశిరి.
మరినెల్లి దివసాలు అవుతూనె గురువారం గురువారం
బరామత్తునడి బికానాపురుష పెచ్చును. సరకారు తట్టునుం
ఖర్చు చ్చినందున నెలకె నూరువరహాలు వసూలు అవును ~
యిట్లు రెండు నెలలు జరిగిన తరువాత యీ సరకారు సాహెబు
బుకు తమ్మునితో అని బావరగారు పుస్తాను అనే ఆయన పెచ్చి

ఉక్కడ వుండ్లేను. ఇంత్రు కాలం యెనిమిది నెలలు జరిగెను. జరి
గిన తరువాత టిప్పు సుల్తాను దర బారు పోయను. వరుష
రావడం నిలిచెను. బాదర మస్తాను బనగాని పల్లె క్షేత్రం దగ్గర నూరు
ఆవాసాలకి పోయి వెయ్యరుపాయలు తీసుక వచ్చి గొందిలో మా
ఠను గుమ్మిటం చుట్టూరు గోడ పెట్టించెను. ఇంత్యాలోను
మారుక మర్దన్ అల్లి బాబా పాదరి కమాంపేసు వచ్చెను. వారి
దగ్గరికె ఇప్పుడు వుండ్లే బాదర మస్తాను ఆమి సిరిద్ సాహెబు
శిష్యుడైనదు బాదుల్లా అనెవాడు ఇద్దరు పోయి చెప్పుతో
గాదరగాకు ఇనాము వగయిరాలకు సంన్నదులు వ్రాశియిచ్చారి.
లోగడ టిప్పు సుల్తాను కమరా విసునస సంన్నదులు వ్రాశియిచ్చి
వుండ్లేరి. ఇవి రెండు సంన్నదులూ నున్న శిష్యుడు యాసయ్య
య ఇవాజుల్లా అనే వాడు బంచ్చి వెశను అని బాదర మస్తాను
చెప్పుతూ వున్నాడు. ఇప్పుడు యెకువ వరుషలు రావడం వెద.
గురువారం గురువారం యువ్వర్తైన భక్తిత్తొలు అయిన వారువ్వె
ర్చ్చిది పారాధనమ ట్లుకు ఇచ్చి పోతూ వున్నారు. దీపారా
థన పూజస హో చెసుకుంట్లూ బాదర మస్తాను హోజరువుం
న్నాడు. ఇది మిశిక్తెష వంకే ఇషి య్యత ~~~
మం వుంచె మెలర తాతే క ఇష్టి యత ~~~
పూర్వం ఇాభూమి అరణ్యం అటు వుండగా ఆ అరణ్యాలో
గా వషు మర్రిచెట్లు వుండేనట. ఆమర్రిచెట్లు మాదను తాటి
చెట్లు వుండగా తిరుమల దేవరాయలువారు పృధివి మండల
రాజ్యం యెలుతూ విజయ నగరం పట్టణంలో వున్నప్పుడు తిరు
మల రఘునాధ బాత్ర్యలవారు తిరుపతినుంచ్చి విజయ
నగర పట్టానకు పోయి ఆ ప్రభువును సందర్శనం ఆశ్రయి

చ్చి వారిదయ సంపాదించుకు వున్నంతలో ఆ రాయలవారు
యీలాగు భారం యీడాగే యిప్పుడు సమస్తమైన బ్రహ్మాలనూ పిలువ
నంపించ్చి షూణ దశమవారి దానాలు చెశే యిప్పుడు తిరుమల
రఘు నాధాచార్యుల వారిని పిలుపించ్చి మీకు ఏమి కావలెను.
ఆ దానం యిప్పిస్తా వున్నాను. అని అడుగ మని చెప్పగా ఆ
చార్యుల వారు అనినమాట మాకు సర్వాగ్రహారములగా మాకు
గ్రామం దయచాయవలెను. యింతే కాని మరి యితరము యిన
వాంచ్చ లేదు. అని అడుగగా మీకు ఏ భూమి రమ్యంగ్గా వుంన్న
దో ఆ భూమి యిస్తా వున్నాము. అని చెప్పమనగా వారు అడి
గిన భూమి శ్రీ శేషాచలపర్వతానకు దక్షిణ భాగమందు అ
ర్ధ నదీ తీరమందు నెగ్రోధ తాళవృక్షంవుంన్న ఆ భూమి
వుంన్నది. సహిరణ్యోదక దానపూర్వకంగ్గా దయచెస్తే ఆ
భూమి పేరు మలపరిపాలన చెశి అగ్రహారం కట్టించ్చుకొని అ
నుభవిస్తాంచ్చెదము. అని ఆ చార్యుల వారు చెప్పిరి. గనుక
రాయల వారు అదే ప్రకారం సోమోపరాగ పుణ్యకాలమందు
ఆ ఆ చార్యుల వారికి సహిరణ్యోదకదాన పూర్వకంగ్గా దా
నం చెశిరి. గనుక ఆ చార్యుల వారు వచ్చి ఆ అరణ్యము
ఆద్యంతము కొట్టించ్చి అక్కడ అగ్రహారం నిర్మాణంచెశి
కట్టించ్చె యిప్పుడు మర్రి వృక్షము మీదను తాటిచెట్లు
వుల రమ్యంగ్గా వుంన్నందున మర్రి తాటి అగ్రహారము అని
వారు గ్రామానకు నామధేయం యిట్టినందున సమస్తమయిన
జైనులకు మర్రి తాటి అగ్రహారము అని జనవాక్యం వ్యు
క్తమ్మైం. అనేటి నామధేయం ఆయను ఆ అగ్రహారంలో పా
ళ్ళు నిర్ణయం యేర్పరచినది ~~~

వివరము ———— ౬౦౧౦ స్వామ్యులకు
౮౦౧౦ మధ్వజనాలకు గాను
౬౦౪౦ తిరుమలరఘునాథాచార్యుల
———— వారికి దేవజమానవృత్తి ~
౯౧.

యీగ్రామానకు అష్టదిక్కుల హద్దు పొలిమేర ~
నిర్ణయము గ్రామానకు తూర్పు ఘడియయూరాన దేరగల్లు గ్రా
మానకు పడమర యీవృత్తియు ~

౧ గ్రామముల సంధ్దు పొలిమేర శాసనం తొర్రగల్లు గ్రామాన
కు మర్రిపాటి అగ్రహారానకు పొలిమేర శాసనం౧ ~

౧ యిందుకు దక్షిణమందు ఎటికి ఆవల పంచ్యాగంయి నాం
తువ్వచెనికి తూర్పు శాసనము ~

౧ గ్రామానకు ఆగ్నేయమందు రెండు ఘడియల దూరముందుంత్తి
రాజానల్లగు ట్టుమీదను శాసనం ~

౧ గ్రామానకు దక్షిణం బ్రాహ్మణపల్లెకు వుత్తరం సంధ్దు పొలి
మేర తెల్లబెండ పెట్టుగుర్తు వఘటి ~

౧ గ్రామానకు నయిరుతిభాగానను తెల్లబెండను బ్రాహ్మణ
పల్లె తెల్లగుండ్రాయి శ్రీదేవాలయానకు వుత్తరభాగం
పెట్టు వాడు ~

౧ గ్రామానకు పరమటి బండపల్లె తూర్పు సంధ్దు పొలిమేర
తూర్పు శాసనం మర్రిపాటి అగ్రహారంనకు బండపల్లె
కు పొలిమేర శాసనము ~

౧ గ్రామానకు నిండ్లపరమటు కెడవండ్ల పల్లె గ్రామానకు
పొలిమేర్లం లంచ్యన శాసనం ~

౧ గ్రామానకు వాయువ్యభాగమందు పాలకొండ అంబ్యన
కొండవండ్లపల్లెకు యీశాన్యభాగమందు శాసనము
౧ మర్రితాటి అగ్రహారానకు కొండవండ్లపల్లెకు పొలిమేర శా
సనము సుర్యచంద్రులు గుర్తు
౧ గ్రామానకు వుత్తరము పాలకొండ ములపె .. మాన్యా
లు గ్రామానకు దక్షిణం పొలిమేర సరిహద్దు పాలకొండ
పేట
౧ గ్రామానకు యీశాన్య భాగం పొలిమేర గల్లు గ్రామానకు వా
యువ్య భాగమందు పాలకొండపేట సరిహద్దు
— యీ అష్టదిక్కుల శాసనాలు రాతి మీద అక్షరాలు వేశి
యీ అష్టదిక్కుల లో వుండె మండపంజె మజరాల నిర్ణయము
౧ వమ్పంజె మరతాడు — ౧ మజరా పూరికొండ్లు పల్లె
౧ మజరా దాదిమానిపల్లె
యీ గ్రామం రాయలవారి మన్యం తర్వాత పరియంత్వారం బ్రాహ్మ
ణులకు సర్వాధి ~~కారము~~ (గ) హారంగ ఇచినది. యీ వలమ
యిదం వారి ప్రభుత్వం లో సుసరకారు కు జప్తి అయిపో
యెను ఆ తాగాయితి అనుభవం వేదు.
(అయ్యపరెడ్డి కరణం వాబం నరామం నసమ్మతి కరణం
నరసప్పసవ హాస్తాక్షరాలు)
మురతాటి లో వుండే దేవాలయం కైఫియ్యతు
౧ నెల కొండ్ల మన్నెకొండ పరంజ్యోతి అనే శక్తి బహుతన
ముల ముంద్దర యీ గ్రామం ముక గ్రాముట్లు కొని వుండ్డి గ్రామంతమా
ము పాతు అవుతూ వుండగా ఆవెళ్లో ఆమహా శక్తి పాల
కొండ్ల మీల మీద నుంచ్చి వచ్చి యీ గ్రామం ముకప్పోకుండ్డా

నిలుపుతూ వుంన్నాను అని జనులకు ఆదేశం అయిచప్పగాంఢే
ప్రకారం శిశు పశువులకు సురక్షితం అయినందున ఆ తాగా
యితి ఆ చెట్టు నాలుగు బాగర చెట్లు వుండ్డగా ఆవుల మోక్షైన
ను యీ చెట్లు దగ్గర నాకు రమ్యంగ్గా వుంన్నది. యిక్కడ నిలుస్తూ
వుంన్నాను. గ్రామం కాపాడుతూ వుంన్నాను అని పెళ్లసింబ్బ
చెప్పినందున ఆయన మహనీయుని సారం ప్రకారం చట్టుగాడ
పెట్టించ్చి ఆ శక్తిని అక్కడ నిలిపి ప్రతిష్ఠ చేసి మతం చేసినందున
యీ గ్రామం సురక్షితంగ్గా వుండ్డెను అప్పుడు ఆ శక్తికి తప్పెటి
పారాధనకుగాను మాంన్యం యిచ్చినది వివరం. పట్టా బుక్కు -
౧౩౮ రం.౫౦ ౧౧౮౦.౫౦ ౦.౫౩౦ యురవై మక సుబా
పయిత — (యీ స్థలం శిలశిలా శాంతిగా నడుస్తూ వుంన్నది.
అంన్నపరెడ్డి కరణం వాబంన్నరామంన్న సంస్థాలతి నకరణం
నరసప్ప స్వహస్త (వ్రా లు) ——
యీ దాస్యం వుంచె దెంగల గ్రామం కయిఫియతు ——
పూర్వం యీ భూమి మహారణ్యం అయి వుండ్డగా శ్రీ మహారప్రతా
ప మహి మారదేవరాయలవారు పృథివి రాజ్యం యేలుతూ
వుండ్డగా ఆ కాలమందు వారి సముఖులయిన్న వారు యిక్కడ
అరణ్యము లోను వఘు దుర్గం వుండ్డగా ఆరాయలవారు యీ
దుర్గం బాగా వుంన్నదని యీ దుర్గం పాలించ్చి నిర్వాకం చేస్తారా
యి సంస్థానంగ్గా బాగా వుండ్డిని అని వారి వంశస్తులు పాలం
యలవారు పరిపాలన చేసి కోటకొంత్త దుర్గం పరిపాలన చేసి
దిగువాయెగువా కోటలు కట్టించ్చి నగళ్లు కట్టించ్చి రాజ్యం
రాయలవారు పరిపాలన చేసి భూమి యేలుతూ వుండ్డిరట. వారి
మన్వంతరం అయిన పిమ్మట వారి వంశస్తుడు నరసరాయలు

వారు రాజ్యం చేస్తూ వుండ్డి యీ కోంట కొండ్డ దుర్గం యేలుతూ వుం
డ్డ ఆదుర్గానకు తూర్పు భాగమందు దిగువ గుట్ట మీద వష్టంగా
యి పోడు వుంటి నిలువు రాయి వున్నది. దానికే నడుమ తోరణ
పోయినందున ఆ రాయల వారు ఆ రాయి చూచి సంతోష్టులై
యి యీ రాతి పేరు గ్రామం కట్టించ్చవలెను అని వారు యీ దుర్గా
నకు పరమటి తోరణకల్లు అని గ్రామ నామధేయం నిర్ధారం చేశి
నందున అదే ప్రకారం జనవాక్యం త్తుకర్తవ్యం అని సమస్త
యిన జెనులు అక్షరాలు లోభం చేశి నోరు తిరుగక తొరగల్లు అని
అంటూ వుండ్డిరి. యీ గ్రామం రాయల వారు కట్టించ్చి పట్టం ప్ర
బలం చేయించ్చి నరస రాయల వారు యేలుతూ వుండ్డినది. యీ
గ్రామం పుట్టినది మొదలు అనుకుంటూ వున్న మేరకు ప్రాశ
నాము. యిది వున్నది.

మంచి తొరగల్లు గ్రామంలో వుండ్డ ఆంజనేయస్వామి కయిఫి
యతు నామ

౧ ఆంజనేయస్వామి పూర్వోత్తరం యీ గ్రామం పుట్టిన వెనుక
బహు దినముల నుంచ్చి యీ జాగా అర్జున నదీ తీరము యీ
స్థలములోను ఆంజనేయ ప్రతిష్ఠ కావలెను అని జనమే
జయులు అనే మహారాజు వచ్చి యీ గ్రామం చూచి అప్పుడు
ఆంజనేయ ప్రతిష్ఠ పశ్చిమ ద్వారము దేవాలయం కట్టించ్చి
ప్రతిష్ఠ చేసి పోయిరి. ఆ వెనుక ఆ తాగాయితీ గ్రామస్తులు
అప్పుడు వచ్చి అర్చకులకే యేర్పరచి పూజ పునస్కారం నిర్ధారం
చేశి ఆదేవునికే తళిహింది పోరాధనకుగాను భూమి నిర్ధారం
చేశి సర్వమాన్యంగా నుయిచ్చి నందున ఆ తాగాయితీ యీ
దేవునికే పూజ నడుస్తూ వున్నది. యీ దినం సరికే దేవళం మాన్యం

జాలీగా నడుస్తూ వుంన్నది ——

ఖుశ్కి జమీను ——— తరి జమీను ———

[illegible] సందిమి

పొలమడి ——— మానిపెను . [illegible] = చప్పులు

[illegible]

గ్రామం పొలిమేరల వివరం శాసనాలు ——

౧ గ్రామానకు తూర్పు మాకు శాసనాలు వుంన్నాది మళ్లె పళ్లెకుమా
కు శాసనాలు వుంన్నవి. మళ్లె పళ్లె వారిని తాము విచారించోయ్యం
చాయగా మా గ్రామానకు పూర్వభాగం శాసనాలు వారు చెప్పవల
సినది. ———

౧ అగ్నెయ భాగం నాలుగు ఘడియల దూరము మజరా నారె వారి
పళ్లె వంకన్ను శాసనాలు వుంన్నవి అనివింన్నావు. ——

౧ దక్షిణం ఆరు ఘడియల దూరము యెదురింట్లకనము ను మంపుంచి
గుంజా పళ్లె మజరా మునిగుల్లకు మా పలు మజరా నాగనగుల్లకు సం
ధ్యన యెదురింట్ల కనమ నల్లగుట్ల మీద నల్లరాయి శాసనము
వుంన్నది యెమంటె పెరుగుంట్ల పురదశపు అని నల్లరాయి శాస
నము ——— సూర్యచంద్రాయలు వుంన్నాది.

౧ గ్రామానకు నయిరుతి భాగం దెబ్బత్స్రాళ్ల నల్లగుట్లనము ది
వాడు కుపై గ్రామానకు సంధ్యాశాసనము రెండు ఘడియల
దూరం వుంన్నది. యీరాతి మీద ను అక్షరాలు వేపు ——

౧ పరమటు మెఱ్ఱి తాటి అగ్రహారానకు మా గ్రామా .... దు
రిగింట్లికె యీరెండు గ్రామాల సంధ్యన రెండు ఘడియ దూరము
పైరో రొంపి మడుగు శంభట్ల మెఱ్ఱి తాటి మాం న్యాం దువ్వచెగ
గట్లన తెల్లరాతి శాసనం వుంన్నది. వాము సముద్ర సూర్య

చంద్రాదులు అక్షరాలువుండ్డవి. యెమంటె వల్లుతాటి అగ్రహా
రానకు దేవరనింట్టి సంద్యు ప్రతిమెరశాసనము యింత్తె శాసనము —
౧ వాయువ్య భాగం వేంకటతాటి మజరా రామానికి పల్లెకు మాంమజరా
యింద్దు కొంరికె సంధ్యు చిరిపె రాళ్ళగుండ్లానకు పరమటుపాలకెండ్ల
ములపెట్టు సరిహద్దువుంన్నది. ——
౧ వుత్తరం ములారి చింతలమజరాదిగువ పల్లెకు మామజరా
అయ్యవారిపల్లెకు సంధ్యు రెండ్డు ఘడియల దూరముపాలకెండ్ల
ములపెట్టు సరిహద్దు ——
౧ యీశాన్యం మురారి చింత్తల గ్రామానకు మా గ్రామానకు పాలకెం
డ్ల ఆవలదింప్పన యర్రరాతిశాసనము గుఱుతుగ పొలుడు ——
౧ మంపుంచె దెరగిల్లి గ్రామానకు చెరువుకట్టు మరువక మురువదగ్గ
ర వుండ్డె శిలాశాసనము. అవిఘ్నమస్తు. ——
స్వస్తి శ్రీ ~~శాలివాహన~~ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరు
షంబ్బులు ౧౪౫౮ అగునెటి మంన్మథనామ సం॥ర పుష్య శు ౫
లు. మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప
అచ్యుతదేవమహారాయలవారి అనుమతిన శ్రీ మంన్మహా
నాయంకాచార్యులయిన్న వుత్త్రరకశివి నాయని వారికొమారుడు
చిన్న పెద్ది నాయని వారు దెరగంట్టి చెరువుకెండ్ల దెవబ్రాహ్మణ
మాన్యాలకూం న్నుద సవంధం మాన్యాలకుం నూన్న సంక్రాంత్తి
పుణ్యకాలమంద్దు వాకెటి పెద్ది నాయనికెం న్ని తమ తండ్రికెశివి
నాయనికెంన్ని తమ తల్లి అకాచ్చి నాయంకుచురానికెంన్ని—
పుణ్యము గాను కావదినానబయ్యం సర్వమాన్యం చెశిన అటు
వంట్టి ధర్మశాసనము యీ ధర్మశాసనానికె యెవరు తప్పినా
మహాపాతకాన పొందురు ——

౧ శుభమస్తు సర్వజిత్తు నామ సం॥ర కార్తిక శు ౧౨ లు దేవరగంట్ల
కొత్త అహోబళనాయునికి నరసప్పనాయునికి పుణ్యంగ్గాను
గిరియప్పనాయునివారు గంగ్గరాజులకు దప్పను కుంట్లు వెనకు దేవి
సమండెం నిన్ని చవివెచెం నూర్నం నున్నధార వ్రాశియిస్తిమి గనుక
యింద్దుకు యెవరు తప్పినా గంగ్గ కరతన గోవును వారణాశిలో
బ్రాహ్మణులోం నిన్ని వృధి యింద్దిన పాపాన పొందురు సూర్యచంద్రాదు
లు శంఖు చక్రాదులు వున్నవి ——
పూర్ణా నల్ల బండ్ల పగిలి పోయినదాని మీద వుండ్డె శాసనం ——
స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబ్బులు
౧౪౨౩ అగునేటి విరోధికృతు నామ సంవత్సర కార్తిక శు ౧౨
లు శ్రీ మన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర వీరప్రతాప సదాశివరా
యలు ~~వారు~~ మహారాయలవారు మంటపవిజ్ఞ సింహాసనారూ
ఢుంన్నై పృథివి రాజ్యంబ్బు సెయుచుండ్డగా మహామండ్డలేశ్వర
గండ్డరగండ్డ మహారాజులు కార్యకర్తలయిన్న దేవరగంట్లి అంకాళ
దేవికి దానగ్రహోతంగ్గా నరసరాజయ్యకు సుకృతంగ్గా అంకాళ
దేవికి పళ్లెలు అగ్రహారాలూంన్ను యామృత్తులధారపోస్తిమి
గనుక యీ పుణ్యానం యెవరు తప్పినాను కాశిలోను తమ తల్లితండ్రుల
చంప్పిన పాపాన బోవువారు శునకమూంసం సుర చెలితంనుస్వద
త్తాద్విగుణం పుణ్యా పరదత్తాను పాలనం పరదత్తాపహారేణ
స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్తు యీ మంగ్గళ శాసనము ——
యీంప్రకారం మూ(గ్రా)మంలో వున్న కయిఫీయతులు యీ వత్తు
వ్రాశియిన్నానాము. యింతకు యెకువ్వ మరేమి లేవు ——
యీ స్థానికుడు తాడిమ(రి) తాలూకాలో వుండ్డె చిన్న చిగుళ్లరేవు
కైఫీయతు దేవస్థానాల వివరము ——

౧ విష్ణుదేవస్థానం కెంద్రంలోను వెణుగోపాలస్వామి శిలామంట్లపం
పూజ అబంద్దాలు ౨ రెడో ఉత్సవము నడుస్తువుంన్నది. ——
౧ వీరభద్రుని దేవస్థానము పూరపాకితి ముంద్దర వుంన్నది. శిలామం
ట్లపము పూజ సంధ్యదిపారాధన స వా నడుస్తువుంన్నది ——
౧ వినాయకుని దేవస్థానము నడిపె టలోనుదారు మంట్లపంపూజ
లేదు ——
౧ సంగ్గమెశ్వరునిదె వస్థానము పూరికె తూర్పున వుంన్నది. శిలామం
ట్లపము పూజ నడవేదు ——

౪/౧ మజరా మ(ల) మూకుల పల్లెలోను హనుమంత్రాయజోదేవ
స్థానము పూరబావిడిలోను గర్భగృహము శిలా మంట్లపము
ముంద్దర పడసాలదారు మంట్లపము పూజ నడుస్తువుంన్నది.
అబంద్ధం నడుస్తువుంన్నది. —
౫ అంతృదేవాలయాలు అయిదువుంన్నవి. —
శిలాశాసనాలు మా(గ్రా)మంలోను వెవు. మామలు యురగములవుంన్న
వర్తమానము కయిఫియత్తు(హా)యింన్చినామలు వ్రాత్తగించ్చ
వవేను ——
దాసరి సిద్ధపరెడ్డి వెన్కాయిరెడ్డి కొండ్డారెడ్డి గారి దాసరిరెడ్డి వీరల
సంవృత్తిన కరణం కేండ్డప్ప వె. తమ ——
ఆదాదా న్నా పార్ల పల్లె తాలూకా బగుళ్లెవి యే వుండ్డే దేవస్థా
నాల తపశీలు ——
చెంవన్న కెశవస్వామి దేవస్థానము పూరాధ్యారక్షం మయూ కొ
అములు ఆకుయిరు పరియంత్రం పూజ నడుస్తువుంద్దెను. యీ
వలబహాదరు వారి అవాం(త)ంలోను దెవళంపాడు ఆయను. వూ

వాయువ్యాన వెంకన్న విగ్రహాలు ఉన్నాయను. ఆ దేవళానికి ఉత్సవమనేది
చేయాలన్న పూజార్లకు నడిచే మాన్యము సరకారు జప్తి చేసెను.
౧ ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం వర్తమానం పయిన వ్రాసిన ప్రకారం బహు
శరు తాగాయతి పూజని వాచేను. మాన్యాలు సరకారు లోతేల
శను — — — — — — — — — —
౧ గ్రామానకు తూర్పున కేడవం పల్లెదారి అంచున తద్ధనం వుం
న్నది — — — — — — — — — —
3 ~~మొత్తం~~ ఇంత్తా మినహా గా మా గ్రామం యొక్క దేవళాలు
వేవు. శిలాశాసనాలు లేవు — — — — — —
మం. పుంజె మళ్లె పల్లె గ్రామానకు అష్టదిక్కులు వుండే శాసనా
ల వివరము దేవాలయాలు వివరము —
గ్రామానకు వుత్తరం వెంకటేశ్వరుని దేవాలయం పూర్వం వున్న
ది. ఆదేవస్తానానకు మాన్యాలు కాదా రంభం నేరారంభం నడుస్తూ
వుండేను. దేవాలయం శిథిలపడినందున ఇపుడు యెనభై యేండ్లు
నుంచి దేవునికి పూజ వేకపోయను. మాన్యాలు సరకారు జప్తి
ఆయనది — — — — — — — — — —
గ్రామానకు తూర్పు శివాలయం దేవళం వున్నది. లింగం శిథిలం
పై పోయినందున పూజ వేయు. మాన్యాలు సరకారు జప్తి ఆయి
పోయను — — — — — — — — — —
గ్రామానకు దక్షిణం ఆంజనేయస్వామి దేవళం బిలపడిపో
యినది. ఆంజనేయుడు మట్టుకు వున్నాడు — — — — —
గ్రామానకు దక్షిణం ముజరా శిరగయ గారి పల్లె దగ్గరను గంగమ్మ
దేవాలయం దారు మంటపం వున్నది. పూజ నడుస్తూ వున్నది.
ఉత్తరం మాన్యం తోటగా యేటి స్తళం వున్నది — — — —

(గ్రా) మానికి పశ్చిమం గుండ్ల కొండ్లకు దక్షిణం పొలాలు వగైరా స్థానా
లున్నవి. అందులో రెండు బాగా వున్నవి. అక్కడ శాసనాలు
లేవు. పాండవులు అజ్ఞాతవాసం వుండి అక్కడ వాసం చేసుకు
నే వుండేరి. అని పెద్దలు అనుకుంటు వుండేవారు. ఇంతేగాని
పాచ్య మరియే మానినైతే లేదు. సదరహా గ్రామానికి ఉన్న
దేవాలయాలు — — — — — — — — — — —
ముఖ్యంశే కేంద్రమైన ప్రెల గ్రామానికి ప్రాముఖ్యమిచ్చిన కైఫియతు —
కాశి విశ్వనాథ స్వామి కైఫియతు — — — — — —
(గ్రా) మానికి పూర్వ భాగమందు వుండే దేవాలయం ౧ ము ౩ మంటప
ము అంకణాలు 2 ఇందు నాలుగు తట్ల వుండే స్తంభాలు
౧౪ ము ౩ మంటపం లాగా వుత్తర భాగమందు చెండేశ్వర మంట
పము అంత్రాళము నంది మంటపము ౧ దీపశిఖ ధ్వజస్తం
భము ఇందు పూర్వ పశ్చిమం ౧౧ వుత్తర దక్షిణము ౧౧ ఇందు
మొదను బావిడి మండపం గారి ఆయు వున్నది ఇందు దేవస్థా
నకు పూర్వ భాగాన వుండే గాలి ద్వారం సదరహా దేవస్థానం మొ
రాయ శ్రీవారి ప్రతిష్ఠ ఆలయంగా ఇతి సుంచ్యవస్త్రోత్సవ మాసోత్స
వ సంవత్సరోత్సవ నిత్యోత్సవాలు వగైరా నడచె నిమిత్తం స్వాస్థ్యం
ము ఖు కూరు రెడ్డి వారలు నడిపించె బాపతు బగరుత సర్వాతు —
శ్రావణ మాసం అభిషేకం కార్తీక మాసం శెల్లాండ్లు అఖండము —
నడిపించెది —— వుత్సవం నడిచెది ——

౧ ౧ ౧

ఈ ప్రకారం (గ్రా) మస్తులు తాగా ఇతి సుంచ్చి బర్స్వతు నడిపిస్తువుం
నారు. ఈ నామ వుండె వివరము — — — — — — —

ఖుషికా జమీను —   తరి జమీను యెకరములు తలాంపు ఆసరానిజ్జమ

౮॥౫॥   యకరాలు — ౧।౨

యీ మాన్యం తదిము ముయ్యాజా ఖ్రీసులతాను రవు(తు) నామసంవత్సరం
దాఖలాపుంన్నది — — — — — — — —

దర ఆవులు ఉసులతాను ఖమాలసు నకరణాం చినప్ప వెంకటరెడ్డి
వగయిరా యిచ్చిన మాన్యము — — — — — — —

ఖుషికే —   తరికాలువను దుష్కగలు —

౧౦ ౫౫   ౦౫౫ 10

యీ మాన్యం స్వాం కుంపిణీ వారు జప్తిచేశినారు — — —
(వెంకటరెడ్డి నాగిరెడ్డి బయలు రెడ్డి సమ్మతిన కరణాం ముసుబ
రాయుగ వపితము చినప్ప సమ్మతిన అప్పయ్య (ప్రాలు)

శ్రీ మామహేశ్వర స్వామి కైఫియ్యతు —

(గ్రా) మానుకు దక్షిణభాగమందు దేవస్థానం గర్భగృహం అంత్రా
ళాం ఇంరాతి మంటపం ప్రాకారం చుట్టూ నాయ మంటపము ప్రాకా
రానుకు ఉాగా బృందావనం ముట్టిపాడు పుగయ్యగేరి చెడినది యిం
దుకు పూర్వపక్కముం వుత్తరదక్షిణాం యిందుమీద బ్రాహ్మణశేరాళ్లు
తమాము గచ్చునగిరి కామ్మగారి అయినది. యీదేవస్థానకు పూర్వ
ఖాగాన దొరువా చౌరాతి పనిస దరపు దేవస్థానం సర్వజిత్తునామ
సంవత్సరం పింన్నరాబంన అనే వర్తకుడు కట్టించి లింగప్రతి
ష్ట చేశినది. ఈ తాగాయతి నుంచి నిత్యోత్సవ పక్షోత్సవమా
సోత్సవ సంవత్సరోత్సవాలు వగయిరా నడుస్తు వుండే నిమి
త్తం నొషరుమజకూరు నడిపించెది జగిరు తనస్థాకం —

౧ శ్రావణమాసం అభిషేకం —   ౧ శివరాత్రి వుత్సవము సంత్త
౧ కార్తికమాసం అభిషేకం —   రవాదా —

౧ నవరాత్రుల్లు తొమ్మిదిదినములు —
బ్రాహ్మణభోజనం చేయించేది —
౧ ధనుర్మాసం ఉత్సవం రెడ్డికరణాలు చేయించేది —
౧ శివరాత్రి —
౧ సంవత్సరాది నందిఉత్సవము —
౧ వయిశాఖమాసం గంధోత్సవము —
—౨ అఖండాలు —
౧ పాపంన్న —
౧ పాబంన్న —

౧ విజయదశమి ఉరంసోత్సవం —
౧ కార్తీకమాసం నిత్యసహస్రబిల్వార్చన —
౧ సోమవారం ఉత్సవము —
౧ వసంతమాధవపూజ —
౧ మహోత్సవము
౧ శుక్రవారాలు స్వర్ణాష్టకము

ఈప్రకారం నిత్యపూజ ఉత్సవాలు నడుస్తూ వున్నది. ఇంక్కా నడిచే యినాము — — — —

తరిజేమీను — చెరువుక్రింద — కాలువరెండ్డుముఘసలు

—౨।౬।౦ ౧౫౧౫ = — ౦౫౪౫ = —

శిలశిలాజాతి అయినడుస్తూ వున్నది — — — —

అక్కడదేవాదులకయిఫియ్యతు —

గ్రామానుకు పూర్వభాగం ఈశాన్యమూలను శేషాద్రి పర్వతానుకు పశ్చిమాన కనిదెకెలగుండి అనే కోన వున్నది. అక్కడ పర్వతం క్రిందపనులకు లోనుం బ్రహ్మాద్వాదశ వరుషత్రాళం అయినా నిరంత్తరం వుదకం ప్రవహిస్తూ వున్నది. స్థళం బొగ్రస్థళం అని కన్నె తెలుపుయ్య శిలలు అయి తాండ్రమూని క్రిందను నిలిచినారు. వారికి సంవత్సరానకు వనసారి పానకపంజరం చేసి ముత్తైదులకు రవికెలతో కూడా వళ్ళునించ్చేది. సంతర్పణ చేయించేది. ఈప్రకారం రెడ్డికరణాలు నడిపిస్తూ వున్నారు. — — —

ఉండ్రుకు నడిచెయినాం జారి అయినాబాబతు ——

ఋషికి అతఁడమ్మగారిచెను ——

౧౫౧౪ = ——

శిలశిలాంజారి అయినదుస్తూవుంన్నది ——

పూర్వాం నడుస్తూవుండే. తుంపి జాలి జప్తి అయినది ——

ఋషికి అంకెడ్డుమ్మగారి నంనపంపుస్థారము ——

౬౮౩ సర కొరుదాబులు వతుయి మాయుషి వెచత తెలి యుతసర కొరుడ్డు కెవిచునది ——

(వెంకటరెడ్డి గారి రెడ్డి బయ్యపరెడ్డి కరకాంచినప్ప సుబ్బరాయుణిసంమ్మతిన అప్పయ్య(ప్రా)యి)

పాలకొండ బాంమ్మయ్య కయిఫియ్యతు ——

శేషాద్రి పర్వతం పయిన నుంచ్చి వఘ్హు పెద్దగుండు దిగు వకు దుర్లి వచ్చి పర్వతం కింద సు(గ్రా)మా నకు పూర్వంగా వఘ్హు విశాలం అయినా జాగా నని విచినేను బాంమ్మయ్యను వారి(గ్రా)మ ముంనూని వెరువు కట్టకా పాడుతాను. నాకు పూజ నడిపించ్చమనగా యీ వర్తమానము (ప్ర)జలు వచ్చి రెడ్డి కరణాలతో వృత్తాంతం చెప్పివేళకు ఆగుండ్డు దగిరె (గ్రా)మములో పిన్నయి పెద్దయి మొదలుకొని పూజయి దూపదీపనైవేద్యాలు ఇచ్చ్చి ప్రార్ధన చేసుకొంగా ఆరు సంవత్సరాల చిన్నవాణికి ఆవేశానకువచ్చి నేను పాలకొండ బాంమ్మయ్యను సంవత్సరానకు వఘ్హు సారి నాకు పూజాపానకం పంణారము ప్రతి సంవత్సరం చెయించమని చెప్పినంద్దున అదె(ప్ర)కారం సంవత్సర సంవత్సరం పానకం పంణారం చెస్తూవుంనాారు ——

ఆ గుండ్డు దిగువ నుంచ్చి నాలుగు మళ్లు వుంన్నది ——

ఇంయఁ నడుస్తూవుండిన యినాము — ఋత్తుజమాను - ౧౬౹౧౪÷

యీ వర్తమానము కుంఫిణీకి ఆముల్దారు జప్తి అయినది. వయిమానిష్టీ
వెళ్ళవుడు తెలియ సరకారుకు కావలపించినారు —
(వెంకటరెడ్డి బయ్యపరెడ్డి నాగిరెడ్డి సంవత్సరాలు కరణాం సుబరా
యనవపితమ ప్రాయింబున్నప్ప సంవత్సర అప్పయ్య వ్రాలు) —
కొండూరి చెంనకేశవ స్వామి కయిఫియ్యతు —
(గ్రా)మానకు దక్షిణభాగమందు కొండూరు అనే పట్టణం వుండగా
చెంనకేశవ స్వామి వచ్చి నన్ను ప్రతిష్ట చెసి దేవాలయం కట్టించి
నట్టు అయితె ప్రజలు సుఖువుగా వుంటూ వుంనారని చెప్పివెళ్ళ
కు పూర్వం యెలూరి సుబాదారుకి వారికి యురుకచెసి వారి తలంపు
ప్రకారము దేవస్థానం కట్టించి విగ్రహాన్ని తెచ్చి ప్రతిష్ట చెసి
నందున ఆ పట్టణం వుంన్నంతట్టు కు పూజ అంబరాలు నిత్యోత్స
వాలు చక్కగా నడుస్తూవుండెను. పట్టణం బిలం అయిపొయి
కొండూరి ప్రతినామం కాడమలపల్లె అని గ్రామంకటిరి.
తదారభ్యం కానిదినములు వుత్సవాలు నిత్యపూజ ఆభండం
రధోత్సవం వగైరా నడుస్తూవుండెను సులతాను అములు పూజ నడ
వడంచేక నిబిద నందునమె గలాయిదండు హేమస్వామియ్య అనే సరదా
రుడు వచ్చి అక్కడ దండు దిగినప్పుడు విగ్రహాన్ని బింన్న అయ్యేటట్టు
గా పగలగొట్టి పోయిరి. తాగాయతి దేవస్థానం బెజారాకు —
యుండుక నడుస్తూవున్నది యినాము —

మగజమాను — తర్జమాను.

ర ౧ రుస్తుకావలను —

మ ౧

సులతాను అయిములతాగాయతి సరకారుజప్తి —

Copied by.
Bhanumurty Sarma.